

301_ID1104_RE kernteam Kust duinen	6
302_ID1106_vorbereiding gesprek 234 Strategisch Grondbeleid SANE	7
303_ID1107_strategisch grondbeleid tbv 23 april 2025	8
304_ID1113_RE Themabijeenkomst Stikstof	16
305_ID1114_RE Themabijeenkomst Stikstof Statenleden 4 juni	18
306_ID1117_Geaccepteerd Technische vragen en moties SANE beantwoorden	19
307_ID1119_Voorlopig Technische vragen en moties SANE beantwoorden	20
308_ID1124_RE Uitvraag WUR - Nieuwe versie 16 april	21
309_ID1129_RE Lids GS brief over technische sessie 19 mei	23
310_ID1132_Oplegnotitie PO 23 april 2025	24
311_ID1134_Oplegnotitie_PO_230425_Themabijeenkomst	26
312_ID1133_Memo themabijeenkomst	28
313_ID1135_RE Bulletpoints voor annotatie BO wereldhaven 22 april	29
314_ID1136_Bulletpoints stikstof BO Wereldhaven 22 april final	31
315_ID1140_Lid GS-brief Aanvullende technische sessie SANE	33
316_ID1146_Geaccepteerd RES inloop-technische sessie SANE	34
317_ID1147_Geannuleerd SANE in GS	35
318_ID1148_inspraakreacties op sane en een bekende inspreker op het eind	36
319_ID1150_FW RESERVERING PS-vergadering SANE	37
320_ID1151_FW Technische vragen en moties SANE beantwoorden	38
321_ID1152_Bericht over doorsturen van vergadering Technische vragen en moties SANE beantwoorden	39
322_ID1153_Bericht over doorsturen van vergadering Technische vragen en moties SANE beantwoorden	40
323_ID1154_Geaccepteerd Technische vragen en moties SANE beantwoorden	41
324_ID1158_RE Uitvraag WUR - Nieuwe versie 16 april	42

325_ID1167_RE opzet uitnodigingstekst - graag even meelezen	43
326_ID1169_Samenvatting natuurherstelmaatregelen	46
327_ID1172_RE webinar herziening omgevingsbeleid irt ZH-PLG	48
328_ID1173_RE Kennismaking uitvraag provincie Zuid-Holland - Zonering Nieuwkoop	51
329_ID1174_Vernieuwde uitvraag overgangszones Provincie ZH - WUR - 23 april 2025	53
330_ID1177_Floor de Vries heeft 'Eerste braindump vervolg SANE' met u gedeeld	54
331_ID1178_Er is een taak aan u toegewezen	55
332_ID1179_[5.1.2.e] heeft 'Vervolg strategisch grondbeleid' met u gedeeld	56
333_ID1182_20250422 vervolg technische vragen v2 - VVD SANE	57
334_ID1187_RE Projectenlijst sturing PL4.xlsx	64
335_ID1192_Uitnodiging tweede Stakeholdergesprek Gemeentesecretarissen SANE - 23 mei	66
336_ID1195_RPGB	68
337_ID1197_[5.1.2.e] heeft een opmerking geplaatst in Vervolg strategisch grondbeleid	69
338_ID1210_Woordvoeringslijn Stikstof (002)	70
339_ID1217_RE Overgangszones op kaart	71
340_ID1219_Vragen over zonering drukfactoren rondom N2000-gebieden	73
341_ID1220_RE Analyse stikstofplannen Rijk, input gevraagd	74
342_ID1230_Bespreken Rpgb OGZ	76
343_ID1233_Re Stikstof bijeenkomst 4 juni 2025 provinciale staten Zuid-Holland	78
344_ID1241_Nieuwste belscript	83
345_ID1242_BELSCRIPT STAKEHOLDERS NAV RIJKSPAKKET	84
346_ID1251_bijlage 1 27022025 Verslag Vakberaad Grondzaken (1)	86
347_ID1254_Vraag opdracht overgangszones	92

348_ID1260_woordvoeringslijn reax stikstof	93
349_ID1261_Woordvoeringslijn Stikstof reax	94
350_ID1263_FW Lid-GS brief van gedeputeerde Van Leeuwen - Kamerbrief pakket stikstofmaatregelen 25-04-2025	95
351_ID1271_Fwd SANE Technische vragen	96
352_ID1272_20250422 vervolg technische vragen v2	98
353_ID1286_RE SANE Technische vragen	100
354_ID1290_[5.1.2.e] heeft 'Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk' met u gedeeld	102
355_ID1298_Technische vragen N2000stikstof	104
356_ID1300_RE Sane en gebiedsprocessen	105
357_ID1301_[5.1.2.e] heeft de map 'SANE' met u gedeeld	106
358_ID1305_FW Presentatie nadere uitwerking drukfactoren tbv maatreg- elen	107
359_ID1308_RE Afspraak over financiën overgangszones	108
360_ID1312_RE Analyse stikstofplannen Rijk, input gevraagd	110
361_ID1314_RE Q&A & voorbereiding cie E&E	114
362_ID1315_RE Analyse stikstofplannen Rijk, input gevraagd	117
363_ID1316_[5.1.2.e] wil toegang krijgen tot '20250422 vervolg technische vragen v2 - VVD SANE'	121
364_ID1319_RE Technische vragen VVD SANE	122
365_ID1323_RE Re Technische vragen VVD SANE	123
366_ID1324_[5.1.2.e] heeft een opmerking geplaatst in Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk	125
367_ID1328_[5.1.2.e] heeft een opmerking geplaatst in Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk	126
368_ID1334_[5.1.2.e] heeft u een taak toegewezen in Q&A ter voorbereidi- ng commissie Landelijk Gebied,	127
369_ID1343_RE Aantekeningen SANE Hoorzitting 16-04-25	128
370_ID1344_RE Meelezen technische vragen VVD	130

371_ID1345_Afstemmen overgangszones Zuid-Holland	131
372_ID1347_[5.1.2.e.] heeft een opmerking in Q&A ter voorbereiding commissie Landelijk Gebied,	132
373_ID1353_RE Bespreken Rpgb OGZ	133
374_ID1358_2025-04-22 Organisatie SANE	135
375_ID1360_[5.1.2.e] heeft een opmerking geplaatst in Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk	136
376_ID1362_FW Organisatie SANE	137
377_ID1364_10-stappenplan_bewust verbinden in liminale fase	138
378_ID1368_[5.1.2.e] heeft een opmerking in Q&A ter voorbereiding commissie Landelijk Gebied,	147
379_ID1377_RE Technische vragen VVD SANE	148
380_ID1380_[5.1.2e] heeft u een taak toegewezen in Opzet doc Analyse - Stikstofplannen Rijk	149
381_ID1384_RE Analyses brief - Startpakket NL van het slot	150
382_ID1392_[5.1.2.e] heeft een opmerking in Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk beantwoord	151
383_ID1396_2a1-1_Verslagacties_PO_Coördinerend_Stikstof_20250414	153
384_ID1397_2a1-1_Verslagacties_PO_Coördinerend_Stikstof_20250423	157
385_ID1398_2a1-2_Verslagacties_PO_Coördinerend_Stikstof_20250407	161
386_ID1400_3b1-1_Oplegger PO - Behandelvoorstel Motie 1593 Snel duidelijk~	164
387_ID1411_Aanbieding Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE) Zuid-Holland	166
388_ID1412_AANVULLING BBB Technische vragen BBB over SANE ter - beantwoording	167
389_ID1421_Anne-Fleur de Kleyn heeft een opmerking in Beantwoording Technische vragen VVD	169
390_ID1423_[5.1.2.e] heeft een opmerking geplaatst in Beantwoording Technische vragen VVD over SANE V2	171

391_ID1425_[5.1.2.e] heeft een opmerking geplaatst in Beantwoording	
Technische vragen VVD over SANE V2 _____	173
392_ID1428_Beantwoording Technische vragen BBB over SANE (11 april	
2025) _____	175
393_ID1432_Beantwoording technische vragen SANE BBB _____	176
394_ID1438_Beantwoording Technische vragen SANE GL PvdA (14 april	
2025) _____	177
395_ID1439_Beantwoording Technische vragen SANE PvdD (14 april	
2025) _____	181
396_ID1437_Beantwoording Technische vragen BBB over SANE (11 april	
2025) _____	186
397_ID1451_Beantwoording technische vragen SANE PvdD _____	194
398_ID1459_Beantwoording Technische vragen VVD over SANE (9 april	
2025) _____	195
399_ID1460_Beantwoording Technische vragen VVD over SANE _____	200
400_ID1474_chat stikstofteam5 _____	201

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 17 Apr 2025 15:54:40 +0200
To: 5.1.2.i <5.1.2.i@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>;
"5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e"
" <5.1.2.e@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: kernteam Kust duinen
Attachments: 250414 Tafel Het Westland.pptx

Dag allemaal, hier de presentatie van vandaag! Mocht je toch nog vragen/opmerkingen hebben, zoek me op of mail/bel gerust.

Veel groeten en goede Paasdagen gewenst,

5.1.2.e

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.i <5.1.2.i@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 10 december 2024 13:23
Aan: 5.1.2.i 5.1.2.e 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ;
5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e
5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: kernteam Kust duinen
Tijd: donderdag 17 april 2025 13:00-14:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: Microsoft Teams Meeting; A1.30 - Hybride vergaderen; D6.35 - Domein Economie en Energie

Microsoft Teams [Heeft u hulp nodig?](#)

[Nu deelnemen aan de vergadering](#)

Vergadering-id: 5.1.2.e

Wachtwoordcode: 5.1.2.e

Voor organisatoren: [Vergaderopties](#)

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 17 Apr 2025 16:28:00 +0200
To: "Arne Weverling" <5.1.2.e@pzh.nl>; "Joey Engelen" <jjf.engelen@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: voorbereiding gesprek 23/4 Strategisch Grondbeleid SANE
Attachments: strategisch grondbeleid tbv 23 april 2025.pptx

Beste Arne en Joey,

Woensdag 23 april staat een overleg gepland tussen Arne en Mariëtte over de maatregel strategisch grondbeleid in het kader van SANE.

Zoals ik in het PO ook al aangaf, is dat wat mij betreft iets anders dan het strategisch grondbeleid dat we in het kader van de actualisatie van de uitvoeringsnota grondbeleid nastreven.

Onderdeel van SANE is dat naar het Rijk wordt gekeken voor middelen en daardoor zal de inzet van grondinstrumentarium hier niet veel verschillen van de wijze van inzet zoals dat voor bijvoorbeeld infra is.

Suggesties en aanvullingen zijn altijd welkom.

Groeten,

5.1.2.e

Strategisch Grondbeleid tbv de Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie 23-04 (SANE)

Grondbeleid

Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken. Hiervoor zijn instrumenten beschikbaar.

Grondinstrumenten

Verwerving	Uitgifte	Overdracht	Beheer	Gerelateerd
Koop	Bruikleen	Volledig eigendom	Tijdelijk beheer grond	Afwaardering
Vestigen zakelijk recht	Verhuur	Bloot eigendom	Beheer gebouwen	Verplaatsingssubsidie
Landinrichting	Verpachten	Zakelijk recht of beperking	Jacht	Beëindigingssubsidie
Onteigening	Uitgifte in erfpacht of opstal		Visserij	
Gedoogplicht				
Huur				
Vestiging van een voorkeursrecht				

Aankoop stoppers

5.1.2.i

→ 5.1.2.i

→ 5.1.2.i

5.1.2.i

→ 5.1.2.i

5.1.2.i

→ 5.1.2.i

→ 5.1.2.i

5.1.2.i

→ 5.1.2.i

5.1.2.i

5.1.2.i

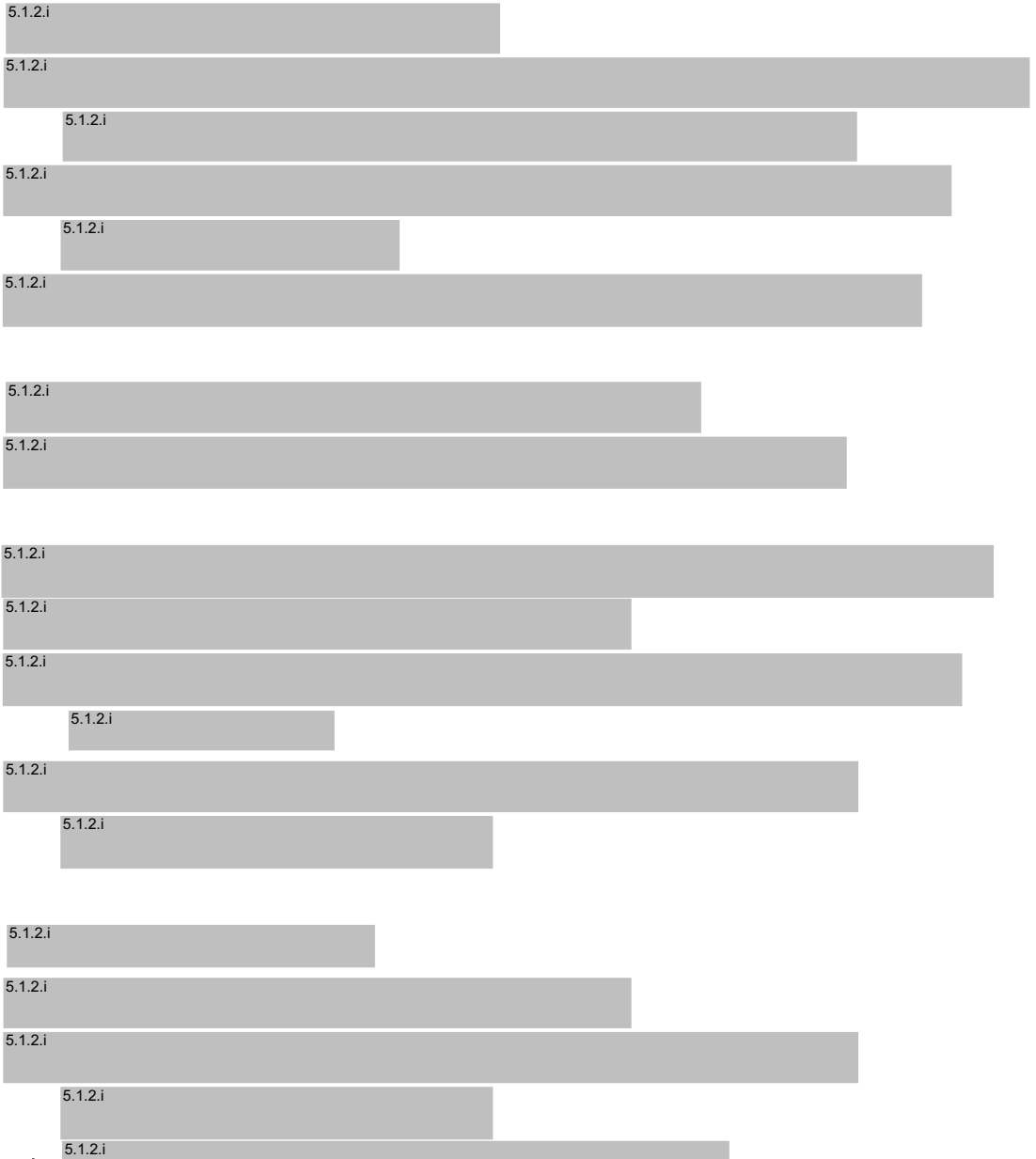
5.1.2.i

5.1.2.i

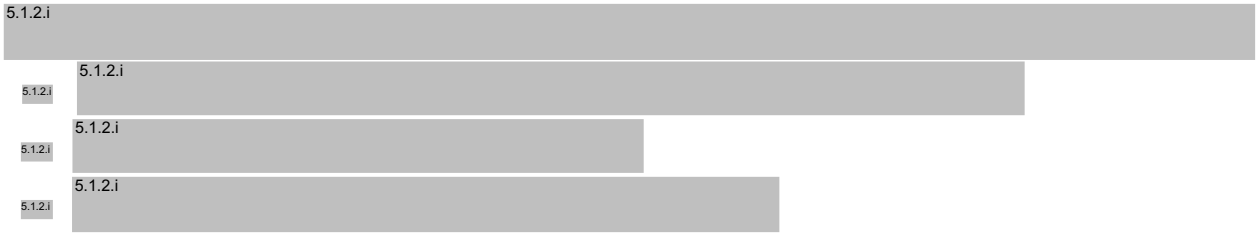
5.1.2.i

5.1.2.i

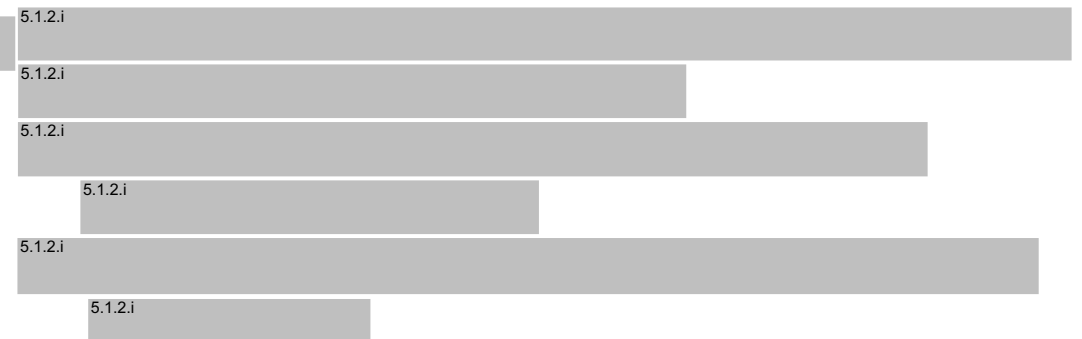
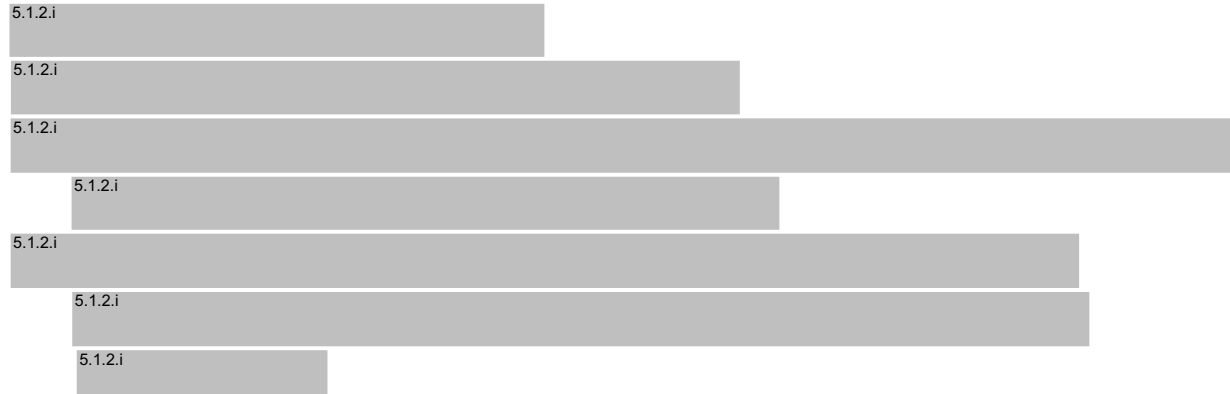
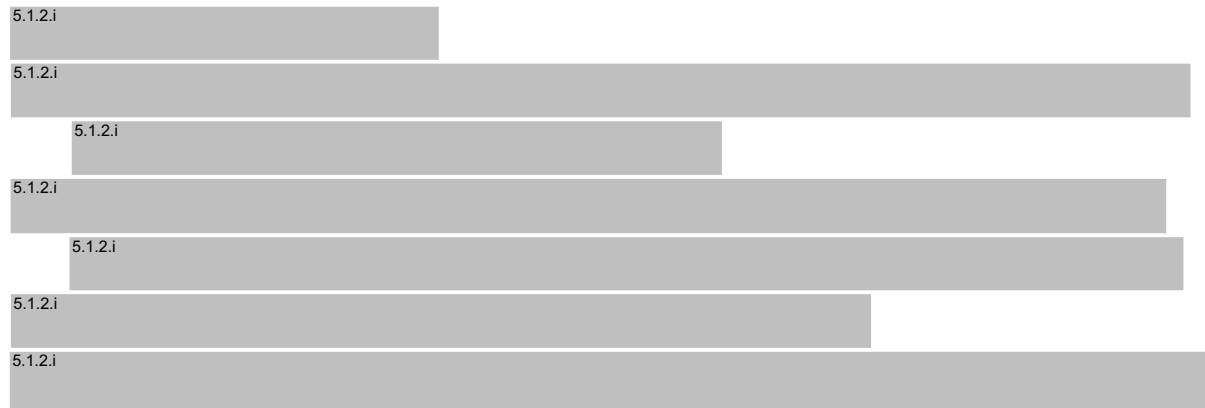
Ontwikkelen strategie stoppers

Aankoop verplaatsingslocaties

Ontwikkelen strategie verplaatsters

Vormen van Extensivering

• 5.1.2.i

5.1.2.i

5.1.2.i

5.1.2.i

5.1.2.i

5.1.2.i

5.1.2.i

5.1.2.i

5.1.2.i

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 17 Apr 2025 16:35:37 +0200
To: "Lennart Kapoen" <la.kapoen@pzh.nl>
Subject: RE: Themabijeenkomst Stikstof

Hoi Lennart,

Even een update wat betreft de themabijeenkomst. Ik heb contact opgenomen met de beoogde sprekers. Tot nu toe één toezegging. Ik wacht nog op reacties van de anderen. Ik houd het in de gaten en probeer zo snel mogelijk een definitief lijstje te kunnen geven.

Voor de overige onderdelen ben ik in gesprek met Floor, 5.1.2.e en 5.1.2.e Wordt vervolgd dus.

Groeten,

5.1.2.e

Van: Lennart Kapoen <la.kapoen@pzh.nl>
Verzonden: donderdag 10 april 2025 12:21
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: Themabijeenkomst Stikstof

Beste 5.1.2.e

Via 5.1.2.e heb ik begrepen dat jij ons gaat helpen bij het organiseren van de themabijeenkomst stikstof, zoals toegezegd is door gedeputeerde Rijkaart aan de commissie Landelijk Gebied. Inmiddels hebben we met een afvaardiging van de commissie enkele gesprekken gevoerd over de vorm en inhoud van deze bijeenkomst. En daarvoor klopt ik nu bij jou aan □

De commissie wil graag op woensdagavond 4 juni een bijeenkomst over de stikstofproblematiek. Hierbij willen zij graag drie sprekers uitnodigen die hierop ingaan. Aan de sprekers moet gevraagd worden om op de volgende zaken in te gaan in hun verhaal:

1. Stikstofprobleem in het algemeen, toegespitst op Zuid-Holland? Hoe groot is dat?
2. Landelijke aanpak → wat zijn daarvan de effecten voor Zuid-Holland. Reflecteren daarop.
3. Provinciale aanpak, helpt dat? En in welke mate helpt dat? Staan de kosten van deze aanpak in verhouding met de opbrengsten? Hoe kijkt u aan tegen de voorgestelde [Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie?](#)
4. Welke aandachtspunten zouden nog meegegeven kunnen worden?

De sprekers die de commissie graag wenst uit te nodigen zijn:

- 5.1.2.e (reserve: 5.1.2.e)
- 5.1.2.e (reserve: 5.1.2.e)
- 5.1.2.e (reserve: 5.1.2.e)

Daarnaast hebben we nog een gespreksleider nodig die de avond aan elkaar kan praten.

De opzet voor de avond is als volgt:

18.30 uur: inloop
19.00 uur: opening
19.00 - 20.00 uur: alle drie de sprekers max 20 minuten aan het woord
20.00 – 20.30 uur pauze

20.30 – 21.30 uur: interactie met de aanwezigen, vragen beantwoorden, debat

21.30 uur: netwerkborrel tot uiterlijk 22.00 uur.

Onze grootste nood zit in het regelen van de sprekers. Zij zouden zo spoedig mogelijk vastgelegd moeten worden voor deze avond. Vanuit de commissie is het dringende verzoek gedaan om die sprekers uit te nodigen vanuit GS. Ons verzoek aan jou is dan ook om in ieder geval vast (zo snel als mogelijk) contact te leggen met deze mensen en hen te vragen om mee te werken aan deze bijeenkomst.

Daarnaast zullen ook nog andere zaken geregeld moeten worden voor deze avond, maar die zijn op dit moment minder urgent.

Aangezien wij eigenlijk volgende week al de uitnodiging voor deze avond willen opstellen zou het fijn zijn als we volgende week van jou kunnen horen of het lukt met deze sprekers.

Ik hoop dat ik hiermee voldoende informatie op de mail heb gezet voor je om mee aan de slag te gaan. Mocht dat niet zo zijn dan hoor ik het graag.

Alvast hartelijk dank voor je hulp in deze!

Met vriendelijke groet,

Lennart (L.A.) Kapoen

Commissiegriffier Statencommissie Landelijk Gebied
Commissiegriffier Commissie voor Onderzoek v/d Rekening
Statengriffie | Kamer 5.1.2.e
T 5.1.2.e E la.kapoen@pzh.nl

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

<https://staten.zuid-holland.nl>

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 17 Apr 2025 16:40:45 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "Floor de Vries" <fc.de.vries@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Themabijeenkomst Stikstof Statenleden 4 juni
Attachments: Oplegnotitie_PO_230425_Themabijeenkomst.docx, Memo themabijeenkomst.docx

Hoi 5.1.2.e en Floor,

Het memo over de themabijeenkomst heeft wat langer op zich laten wachten dan gepland. Ik heb al afgestemd dat het morgen mee kan in de nazending. Daarvoor moet het uiterlijk morgenmiddag 12.00 uur klaar zijn. Willen jullie hier nog een blik op werpen?

5.1.2.e kijkt vanavond/morgenochtend ook nog even. Eventuele input dus graag delen, om dubbel werk te voorkomen.

Groeten,

5.1.2.e

From: "5.1.2.e" [redacted]
Sent: Thu, 17 Apr 2025 17:23:20 +0200
To: "5.1.2.e" [redacted] <5.1.2.e [redacted]@pzh.nl>
Subject: Geaccepteerd: Technische vragen en moties SANE beantwoorden

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Sent: Thu, 17 Apr 2025 19:08:21 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Voorlopig: Technische vragen en moties SANE beantwoorden

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 17 Apr 2025 19:39:24 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Uitvraag WUR - Nieuwe versie 16 april

Ik sluit mee aan bij 5.1.2.e !
Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: woensdag 16 april 2025 20:51
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Uitvraag WUR - Nieuwe versie 16 april

Hoi 5.1.2.e
Wat mij betreft een heldere uitvraag zo, ik ben benieuwd waar de WUR mee terugkomt.
Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: woensdag 16 april 2025 09:45
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: Uitvraag WUR - Nieuwe versie 16 april

Hoi 5.1.2.e 5.1.2.e & 5.1.2.e

Inmiddels hebben we met de WUR gesproken en ook feedback van 5.1.2.e en 5.1.2.e op de oude uitvraag. Met deze input hebben we de uitvraag versimpelt, zodat we net iets meer vrijheid aan de WUR geven en niet van tevoren alle denkrichtingen hebben dichtgetimmerd. We zijn benieuwd wat jullie van deze nieuwe uitvraag vinden en of we iets essentieels over het hoofd zien:

 [Nieuwe uitvraag WUR - 16 april 2025.docx](#)

5.1.2.e geeft aan zelf deze verwachte uitkomsten te kunnen combineren met de verwachtingen wat een emissieplafond ammoniak doet. Daarnaast ben ik het wel met jou eens 5.1.2.e dat wij vervolgens zelf de integrale benadering kunnen toepassen in zo'n zone welke doelen we nog meer kunnen realiseren/combineren.

Groet!

5.1.2.e

5.1.2.e

Natuur en Coördinatie IPO Landelijk Gebied
Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2.e
E: 5.1.2.e@pzh.nl

Werkdagen: ma t/m vr

www.zuid-holland.nl/contact

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 18 Apr 2025 10:53:25 +0200
To: "Floor de Vries" <fc.de.vries@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Lids GS brief over technische sessie 19 mei
Attachments: Brief Lid Gedeputeerde Staten Inloop technische sessie 19 mei.docx

Hoi Floor,

Bij deze.

Fijne Pasen!

5.1.2.e

Van: Floor de Vries <fc.de.vries@pzh.nl>
Verzonden: donderdag 17 april 2025 15:52
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Lids GS brief over technische sessie 19 mei

Hi 5.1.2.e

Super gedaan weer! Kleine zin toegevoegd, die leg ik graag nog even aan 5.1.2.e voor. Verder prima. Als je PZH-kenmerk erin hangt en mij de Word-versie als bijlage stuurt, dan leg ik 'm voor aan Mariëtte en pak ik het verder op.

Dank je!

Groet,
Floor

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: donderdag 17 april 2025 15:38
Aan: Floor de Vries <fc.de.vries@pzh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: Lids GS brief over technische sessie 19 mei

Ha Floor,

5.1.2.e heeft mij gevraagd alvast een lid GS brief op te stellen voor de technische sessie van 19 mei. Ben je akkoord met de opzet? Zo ja hang ik er een PZH nummer aan en moeten we de locatie nog hebben voordat we hem uit kunnen zetten denk ik.

 [Brief Lid Gedeputeerde Staten Inloop technische sessie 19 mei.docx](#)

Groetjes,

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 18 Apr 2025 12:25:08 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Oplegnotitie PO 23 april 2025
Attachments: Memo themabijeenkomst.docx, Oplegnotitie_PO_230425_Themabijeenkomst.docx

Hoi 5.1.2.e

Slechts 25 minuten later dan beloofd, hier mijn bijdrage voor PO volgende week woensdag (oplegger + bijlage).

Zalig Pasen en bedankt voor die bloemen!

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 2 oktober 2024 13:21

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>

Onderwerp: Oplegnotitie PO 7 oktober 2024

Hoi 5.1.2.e

Zoals aangekondigd, hier een stuk voor komend PO Stikstof. Hopelijk weer voldoende zo en anders hoor ik het wel.

Groeten,

5.1.2.e

<< Bestand: Oplegnotitie PO okt-24.docx >>

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 16 september 2024 09:54

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>

Onderwerp: RE: Agenda en stukken tbv PO Stikstof van dinsdag 17 september 2024

Hoi 5.1.2.e

Voor de rollende agenda: Onderzoek N-huishouding van Zuid-Hollandse aquatische habitattypen en oppervlaktewateren.

Ik mik op het PO van maandag 7 oktober.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @odh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; Frank Rijkaart
<5.1.2.e @pzh.nl>; Anne-Fleur de Kleyn <a.de.kleyn@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>

CC: Secrrijskaart <secrrijskaart@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>

Bijgaand de stukken voor het PO stikstof van dinsdag(!) 17 september 2024 (11.00 uur – 11.30 uur) in C3 – Ockenburgh.

<< Bestand: 0_Agenda_PO_Stikstof_20240917.docx >> << Bestand: 2a1-1_Verslag&acties_PO_Stikstof_20240911.docx >> << Bestand: 3b1-1_20240912 Oplegnotitie ODH emissiearme stalsystemen.docx >> << Bestand: 3b1-2_Memo GS inzake uitspraken emissiearme stalsystemen.pdf >> << Bestand: 5a1-1_Stikstof_rollende_agenda_en_planning_2024.docx >>

5.1.2.e

5.1.2.e

Domein Water, Klimaat, Natuur en Landbouw
Bureau Groen

T 5.1.2.e
M 5.1.2.e
E 5.1.2.e [@pzh.nl](mailto:info@pzh.nl)
www.zuid-holland.nl/contact

Krachtig Zuid-Holland.

<< OLE-object: Picture (Device Independent Bitmap) >> *Do you really need to print this e-mail?*

OPLEGNOTITIE PORTEFEUILLEOVERLEG

Gedeputeerde(n)	Van Leeuwen, Rijkaart, Potjer
Naam + datum portefeuilleoverleg	Coördinerend PO Stikstof 23 april 2025

Onderwerp en/of opgave	Stikstof themabijeenkomst PS		
Ambtelijk opdrachtnemer	5.1.2.e	Ambtelijk opdrachtgever	5.1.2.e

Reden agendering in portefeuilleoverleg:	☐ Ter kennisname (<i>Informeren van gedeputeerde</i>) ☒ Ter besluitvorming (<i>Akkoord besluit/instemming koers gevraagd</i>)
Agendering in Gedeputeerde Staten:	☒ Niet van toepassing
Provinciale Staten:	☒ Niet van toepassing

1. DE KERN VAN HET VOORSTEL & BESLISPUNTEN

- Antwoord te geven op de volgende vragen met betrekking tot de themabijeenkomst stikstof die Provinciale Staten organiseert:
 - o Wat is de mening van de gedeputeerden over het uitnodigen van de 50 stakeholders die betrokken zijn geweest bij het SANE voorstel?
 - o Wat is de mening van de gedeputeerden over 4 juni als datum van de bespreking?
 - o Namens welke gedeputeerde wordt de uitnodiging verstuurd?
 - o Er wordt nog een gespreksleider gezocht - hebben de gedeputeerden suggesties?

2. KORTE VOORGESCHIEDENIS PROCES

- Tijdens de CIE LG van 12 februari is de volgende afspraak gemaakt: De commissie heeft ingestemd met het agenderingsverzoek van de heer Merks over een themabijeenkomst over de stikstofproblematiek. Deze sessie wordt voorbereid door een kleine voorbereidingscommissie vanuit de Statencommissie. Deze commissie komt met een verzoek aan GS voor de organisatie van deze themabijeenkomst. De voorbereidingscommissie heeft een conceptprogramma opgesteld, dat is opgenomen in bijgevoegd memo.

3. AANDACHTSPUNTEN PORTEFEUILLEHOUDER

- In bijlage 1 is een opzet voor de themabijeenkomst, zoals voorgesteld door de voorbereidingscommissie vanuit de Staten, opgenomen. De vraag aan GS is een rol te spelen in de organisatie. Daarbij komen een aantal vragen naar voren.
 1. Om te beginnen is het verzoek om de 50 stakeholders betrokken bij SANE (de partijen die zijn uitgenodigd voor de stakeholdergesprekken) uit te nodigen voor de bijeenkomst. Deze partijen zijn betrokken in het SANE proces om inhoudelijke afstemming te garanderen. Door deze partijen nu uit te nodigen

voor de themabijeenkomst, is het risico dat deze twee zaken door elkaar gaan lopen. Dit pleit voor het niet uitnodigen van deze partijen voor de themabijeenkomst, zodat we hen beschikbaar houden voor vervolgstappen in het SANE proces.

2. De themabijeenkomst staat gepland voor woensdagavond 4 juni, zoals vastgesteld tijdens de CIE LG van 16 april. Er zijn echter enkele redenen om aan de Statenleden voor te stellen om deze bijeenkomst te verplaatsen naar een later moment. De bespreking van SANE in PS staat op de agenda voor woensdag 11 juni. Het organiseren van de themabijeenkomst voorafgaand aan deze bespreking brengt eveneens het risico met zich mee dat zaken door elkaar gaan lopen. Dit pleit voor een verplaatsing van de themasessie naar een later moment. Daarnaast is met name ook de capaciteit/inzet van team stikstof een beperkende factor. Het heeft onze voorkeur om deze bijeenkomst na 11 juni te organiseren. Het verplaatsen van een dergelijke bijeenkomst wordt normaal gesproken voorgesteld tijdens de procedurevergadering van de CIE LG, zodat de Statenleden hierover kunnen stemmen. De eerstvolgende procedurevergadering is echter pas op 28 mei, wat te laat is. Als de gedeputeerden concluderen dat verplaatsing inderdaad gewenst is, moet worden besproken op welke andere wijze dit voorstel aan de Statenleden kan worden voorgelegd.
3. GS worden gevraagd de uitnodiging met daarin een uitnodigingslink voor de themasessie te versturen, vanuit de mailbox van één van de betrokken gedeputeerden. De vraag is welke mailbox (Rijkaart, van Leeuwen, Potjer?) hier het best voor gebruikt kan worden?
4. Hebben de gedeputeerden suggesties voor een gespreksleider?

4. GEVOLG VAN HET VOORSTEL

Niet van toepassing.

5. EXTERNE SAMENWERKING

Niet van toepassing.

6. COMMUNICATIE

Niet van toepassing.

7. INTEGRALITEIT

Niet van toepassing.

8. COALITIEAKKOORD

Niet van toepassing.

9. BIJGAAND(E) STUK(KEN)

- Bijlage 1: Opzet Themabijeenkomst stikstof

Onderwerp

Themabijeenkomst Stikstof PS

Achtergrond

De Statencommissie Landelijk gebied wil graag op woensdagavond 4 juni een bijeenkomst over de stikstofproblematiek organiseren. Hierbij willen zij graag drie sprekers uitnodigen die hierop ingaan. Aan de sprekers wordt gevraagd op de volgende onderwerpen in te gaan:

- Stikstofprobleem in het algemeen, toegespitst op Zuid-Holland. Hoe groot is het probleem?
- Landelijke aanpak: wat zijn daarvan de effecten voor Zuid-Holland?
- Provinciale aanpak, helpt dat? En in welke mate helpt dat? Staan de kosten van deze aanpak in verhouding met de opbrengsten? Hoe kijkt u aan tegen de voorgestelde Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie?

Programma Themabijeenkomst

De opzet voor de avond is als volgt:

18.30 uur	Inloop
19.00 uur	Opening
19.00 - 20.00 uur	Drie sprekers (max. 20 minuten p.p.)
20.00 – 20.30 uur	Pauze
20.30 – 21.30 uur	Interactie met de aanwezigen, vragen beantwoorden, debat
21.30 uur	Netwerkborrel tot uiterlijk 22.00 uur.

De sprekers die de commissie graag wenst uit te nodigen zijn:

- 5.1.2.e (reserve: 5.1.2.e)
- 5.1.2.e (reserve: 5.1.2.e)
- 5.1.2.e (reserve: 5.1.2.e)

Daarnaast wordt een gespreksleider gezocht om de avond te leiden.

Hierbij mijn opmerkingen.

Denk dat het goed zou kunnen zijn om Arne met vragen/boodschap op pad te sturen. Lijkt me goed dat jet het daar nog over hebt met 5.1.2.e

Met groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>

Verzonden: woensdag 16 april 2025 16:19

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>

Onderwerp: Bulletpoints voor annotatie BO wereldhaven 22 april

Hoi 5.1.2.e

Hierbij alvast de bulletpoints voor stikstof, waarbij nog wel een comment is geplaatst met een vraag staat hoe jij/jullie erover denken.

Verder ook alvast een samenvatting van stikstofmaatregelen. Morgen verwacht ik ook de samenvatting voor het onderdeel natuurherstel te kunnen aanleveren.

Groetjes,

5.1.2.e

Bulletpoints stikstof & natuurherstel voor BO wereldhaven 22 april

- In het BO stikstof eind november 2024 is de provincie gevraagd stikstofreductie en met name natuurherstelmaatregelen in beeld te brengen, met als onderliggende vraag: doet de provincie genoeg?
- Wij hebben een document gemaakt waarin is opgeschreven wat de provincie doet aan stikstofreductie en natuurherstel. Bijgevoegd de bestuurlijke samenvatting daarvan.
- Er gebeurt veel op het gebied van NOx emissiereductie, minder op het gebied van NH3.
- Belangrijk punt van aandacht is dat het nemen van natuurherstelmaatregelen niet inwisselbaar is met het nemen van stikstofbronmaatregelen.
- Wij spannen ons maximaal in om de effecten van stikstofdepositie in natuurgebieden te beperken.
- Vanuit onder andere provinciale staten commissiedebat van 16 april j.l. komt de vraag wat het havengebied zelf allemaal doet aan stikstofreductie en andere klimaatdoelen. **Vraag aan havenpartners:** Zal de Havenvisie 2050 ook iets zeggen over de inzet in relatie tot stikstofreductie in het havengebied?
- **Vraag aan havenpartners:** Is er een rapport wat de bestuurlijke boodschap draagt dat het havengebied genoeg bijdraagt aan stikstofreductie?
- Namens GS hebben wij een Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE) voorgesteld. We hebben dit ook met jullie besproken tijdens het stakeholder gesprek op 18 maart met industrie, haven, energie partijen. Wij stellen hierin voor om de volgende maatregelen te onderzoeken:
 - Bedrijfsgerichte doelsturing via ammoniakplafonds;
 - Overgangszones bij N2000 gebieden;
 - Strategisch grondbeleid ten behoeve van verplaatsing en extensivering;
 - Natuurlijke stoppers.

Hierbij geven wij ook duidelijk aan wat wij van het Rijk verwachten:

- Geborgde generieke maatregelen;
 - De snelle ontwikkeling van een Emissieplafond ammoniak;
 - Maatwerk voor overgangszones;
 - Onderzoek scheiding van NOx en NH3 voor emissiedoelen;
 - Extensiveren een nadrukkelijker onderdeel van het beleid maken;
 - Emissieloos bouwen verder stimuleren en verplichten;
 - Onderzoek doen naar een juridisch geborgde rekenkundige ondergrens van 1 mol;
 - Verruiming van staatsteunregels.
- De hoorzitting over de pannen is op 16 april geweest. Deltalinqs en het Havenbedrijf hebben daar ook ingesproken met steun voor de aanpak. (Net als een aantal andere partners van de sectortafel stikstof, zoals natuur en milieu federatie ZH, Bouwend Nederland en VNO-NCW.) Inhoudelijke bespreking in de Commissie Landelijk Gebied is op 28 mei.
 - Besluitvorming in PS is op 11 juni;

- **Vraag aan havenpartners:** Naast bovenstaande vragen aan het Rijk, zijn er nog andere aanpakken op maatwerkniveau die bij het Rijk liggen zoals het onderzoek naar de 'zeestekker'?
- Om de vergunningverlening los te trekken is het onderbouwen van additionaliteit belangrijk. Deze SANE zal hieraan bijdragen maar een breed landelijk maatregelenpakket is nodig om additionaliteit stevig te onderbouwen;

- BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]

From: "Floor de Vries"
Sent: Fri, 18 Apr 2025 13:06:00 +0200
To: "5.1.2.i" <5.1.2.i@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Lid GS-brief Aanvullende technische sessie SANE
Attachments: Brief Lid Gedeputeerde Staten Inloop technische sessie 19 mei.docx

Goedemiddag collega's,

Bijgaand ontvangen jullie een lid GS-brief van Mariëtte over het aanbieden van een aanvullende technische sessie over SANE.

Zowel Mariëtte als ik zijn uiteraard akkoord.

Willen jullie zorgen voor verzending aan de griffie?

Alvast bedankt en fijn Paasweekend gewenst!

Groet,
Floor

From: "5.1.2.e" "
Sent: Tue, 22 Apr 2025 11:14:54 +0200
To: "Floor de Vries" <fc.de.vries@pzh.nl>
Subject: Geaccepteerd: RES: inloop-technische sessie SANE

From: "Floor de Vries"
Sent: Tue, 22 Apr 2025 11:25:34 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
<5.1.2.e@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Geannuleerd: SANE in GS
Importance: High

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 22 Apr 2025 12:17:25 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@rijnland.net>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@rijnland.net>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@rijnland.net>
Subject: inspraakreacties op sane en een bekende inspreker op het eind
Attachments: inspraakreacties sane uit agraaf incl een bollenboer.pdf

Tkn.

5.1.2.e

5.1.2.e

Projecten & programma's

Noordzeevisserij(-gemeenschappen)

5.1.2.e

[ZH-PLG kerngebied Kust en Duinen - Provincie Zuid-Holland](#)

M 5.1.2.e

E 5.1.2.e [@pzh.nl](#)

@5.1.2.e

nl.linkedin.com/in/5.1.2.e

www.zuid-holland.nl/contact

From: "Floor de Vries" on behalf of "5.1.2.e"
Sent: Tue, 22 Apr 2025 13:20:02 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: FW: RESERVERING: PS-vergadering SANE

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: Floor de Vries <fc.de.vries@pzh.nl>

Verzonden: donderdag 10 april 2025 13:20

Aan: Floor de Vries; 5.1.2.e; 5.1.2.e; Priscilla Speijer; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; Maureen ter Steege; 5.1.2.e; 5.1.2.e; Joey Engelen; Simone Loeff; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; Mariëtte van Leeuwen

Onderwerp: RESERVERING: PS-vergadering SANE

Tijd: woensdag 11 juni 2025 10:00-22:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Statenzaal of digitaal (link volgt)

From: "5.1.2.e" on behalf of "5.1.2.e"
Sent: Tue, 22 Apr 2025 13:20:00 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: FW: Technische vragen en moties SANE beantwoorden

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>

Verzonden: donderdag 17 april 2025 11:49

Aan: 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e;
5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e

Onderwerp: Technische vragen en moties SANE beantwoorden

Tijd: donderdag 22 mei 2025 00:00 tot donderdag 29 mei 2025 00:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Microsoft Teams-vergadering

Ha allen,

Wij verwachten veel technische vragen en moties richting het commissiedebat van 28 mei. Hou er dus rekening mee in je agendadrukke.

5.1.2.e

Microsoft Teams [Heeft u hulp nodig?](#)

[Nu deelnemen aan de vergadering](#)

Vergadering-id: 5.1.2.e

Wachtwoordcode: 5.1.2.e

Voor organisatoren: [Vergaderopties](#)

From: 5.1.2.e " on behalf of "Microsoft Outlook"
<MicrosoftExchange329e71ec88ae4615bbc36ab6ce41109e@pzh.nl>
Sent: Tue, 22 Apr 2025 13:20:01 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e @pzh.nl>
Subject: Bericht over doorsturen van vergadering: Technische vragen en moties SANE beantwoorden

De vergadering is doorgestuurd

5.1.2.e heeft uw vergaderverzoek doorgestuurd naar extra geadresseerden.

Vergadering

Technische vragen en moties SANE beantwoorden

Tijdstip van vergadering

donderdag 5 juni 2025, 00:00 tot donderdag 12 juni 2025, 00:00.

Geadresseerden

[5.1.2.e](#)

Alle vermelde tijdstippen gelden voor de volgende tijdzone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

Verzonden met Microsoft Exchange Online

From: "5.1.2.e" on behalf of "Microsoft Outlook"
<MicrosoftExchange329e71ec88ae4615bbc36ab6ce41109e@pzh.nl>
Sent: Tue, 22 Apr 2025 13:20:00 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Bericht over doorsturen van vergadering: Technische vragen en moties SANE beantwoorden

De vergadering is doorgestuurd

5.1.2.e heeft uw vergaderverzoek doorgestuurd naar extra geadresseerden.

Vergadering

Technische vragen en moties SANE beantwoorden

Tijdstip van vergadering

donderdag 22 mei 2025, 00:00 tot donderdag 29 mei 2025, 00:00.

Geadresseerden

[5.1.2.e](#)

Alle vermelde tijdstippen gelden voor de volgende tijdzone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

Verzonden met Microsoft Exchange Online

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 22 Apr 2025 13:45:20 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Geaccepteerd: Technische vragen en moties SANE beantwoorden

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 22 Apr 2025 16:50:54 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Uitvraag WUR - Nieuwe versie 16 april

Hoi 5.1.2.e

Ziet er prima uit. Goed om het beknopt te houden en meer vrijheid aan WUR te geven. Ik heb een paar opmerkingen toegevoegd omdat me daar niet helemaal duidelijk is wat we precies vragen. Misschien goed om daar nog even naar te kijken, maar dan vooral snel doorsturen naar Wageningen.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: woensdag 16 april 2025 09:45
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: Uitvraag WUR - Nieuwe versie 16 april

Hoi 5.1.2.e 5.1.2.e & 5.1.2.e

Inmiddels hebben we met de WUR gesproken en ook feedback van 5.1.2.e en 5.1.2.e op de oude uitvraag. Met deze input hebben we de uitvraag versimpelt, zodat we net iets meer vrijheid aan de WUR geven en niet van tevoren alle denkrichtingen hebben dichtgetimmerd. We zijn benieuwd wat jullie van deze nieuwe uitvraag vinden en of we iets essentieels over het hoofd zien:

 [Nieuwe uitvraag WUR - 16 april 2025.docx](#)

5.1.2.e geeft aan zelf deze verwachte uitkomsten te kunnen combineren met de verwachtingen wat een emissieplafond ammoniak doet. Daarnaast ben ik het wel met jou eens 5.1.2.e dat wij vervolgens zelf de integrale benadering kunnen toepassen in zo'n zone welke doelen we nog meer kunnen realiseren/combineren.

Groet!

5.1.2.e

5.1.2.e

Natuur en Coördinatie IPO Landelijk Gebied
Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2.e
E: 5.1.2.e@pzh.nl

Werkdagen: ma t/m vr

www.zuid-holland.nl/contact

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 23 Apr 2025 09:02:10 +0200
To: "Floor de Vries" <fc.de.vries@pzh.nl>; "David van der Wilde" <da.vander.wilde@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "Simone Loeff" <sc.loeff@pzh.nl>
Subject: RE: opzet uitnodigingstekst - graag even meelezen

Goedemorgen Floor,

Dank voor je opmerkingen.

We sturen het deze keer via de gemeentesecretarissen. Dat is blijkbaar hoe het hoort. 5.1.2.e heeft de lijst met mailadressen kunnen achterhalen, dus die zal ik alvast aan 5.1.2.e doorgeven.

5.1.2.e en Simone, hoor ook graag of jullie nog opmerkingen hebben. Lukt dat voor 14.00 uur?
Groeten,

5.1.2.e

Van: Floor de Vries <fc.de.vries@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 22 april 2025 15:46
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; David van der Wilde <da.vander.wilde@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; Simone Loeff <sc.loeff@pzh.nl>
Onderwerp: RE: opzet uitnodigingstekst - graag even meelezen

Hoi 5.1.2.e

Dank je wel voor het opstellen van de mail. In het rood een paar kleine wijzigingen.
Graag neem ik @5.1.2.e en @Simone Loeff ook alvast mee in deze mail. Mochten zij nog aanvullingen/wijzigingen hebben, dan kunnen we die al verwerken voordat de mail naar Anne en Mariëtte gaat.

Wat mij betreft tikken we dit morgen af en versturen we ook direct via ons secretariaat. Dit het met het oog op het naderende meireces en afstemming binnen de colleges.
Heeft ons secretariaat de mailinglijst al ontvangen? Ik neem aan dezelfde lijst als de vorige keer (mogelijk zonder de gemeenten die eerder al zijn geweest)?

Laatste checkvraag: moeten we de hoorzitting van afgelopen week nog benoemen in de tweede zin?

Groet,
Floor

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 22 april 2025 14:15
Aan: Floor de Vries <fc.de.vries@pzh.nl>; David van der Wilde <da.vander.wilde@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: opzet uitnodigingstekst - graag even meelezen

Dag collega's,

De datum voor de tweede hybride bijeenkomst staat gepland op vrijdag 23 mei van 9.00 tm 10.00 uur. Nu is het zaak om de uitnodiging zo snel mogelijk de deur uit te krijgen, zodat colleges van B en W voldoende tijd krijgen om af te stemmen wie gaat, agenda's aan te passen, etc.
Hieronder de tekst voor de uitnodiging. Tekstdelen geel gearceerd zijn aangepast tov de eerdere uitnodiging. Zouden jullie mee willen lezen?

Twee punten van aandacht:

- Tippen we de gemeenten over de inspraakmogelijkheid op 11 juni? Normaal doen we dat niet, maar aangezien ze nu een extra mogelijkheid hebben is het wel verstandig lijkt me. En afwachten met het melden tot de bijeenkomst, betekent dat we een deel van gemeenten niet bereiken. En het is weer kort dag voor de gemeenten die we wel bereiken.
- Feedback VZHG: neem gemeenten in het vervolg beter mee in het proces; hoe is GS tot deze aanpak gekomen – dit is verwerkt in het laatste geel gearceerde tekstdeel.

Planning vervolg:

- Morgen graag voor 14.00 uur jullie reactie op de tekst.
- Morgen afstemming bestuurlijk Anne en Mariëtte via Floor en Simone.
- Uiterlijk donderdag versturen.

Dank alvast voor jullie reacties!

Groeten,

5.1.2.e

Geachte college van burgemeester en wethouders,

Het college van Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland heeft op 3 april de **Samenhangende Aanpak voor Natuurherstel en Economie (SANE)** naar Provinciale Staten gestuurd.

Besluitvorming hierover verloopt via de commissie Landelijk Gebied (28 mei) en daarna in Provinciale Staten (11 juni). Tijdens de vergadering van Provinciale Staten is er gelegenheid om in te spreken, **aanmelden hiervoor kan bij statengriffie@pzh.nl**.

Omdat we begrijpen dat er vragen zijn over de aanpak en wat dit voor de gemeentelijke opgaven betekent, lichten we dit plan graag aan u toe en wisselen we met u van gedachten.

Dit doen we tijdens een hybride bijeenkomst op vrijdag 23 mei van 9.00 tot 10.00 uur. Gedeputeerde Anne Koning en ik hebben alle Zuid-Hollandse gemeenten hiervoor uitgenodigd.

Onder hoge tijdsdruk is deze aanpak tot stand gekomen. **Tijdens de eerste bijeenkomst met gemeenten op 11 april constateerden we dat een tweede bijeenkomst nodig is.**

We willen alle gemeentebesturen in Zuid-Holland in de gelegenheid te stellen om dit plan met ons te bespreken.

Zoals u weet hebben recente juridische uitspraken in het stikstofdossier ervoor gezorgd dat economische ontwikkelingen stil komen te liggen. Het Kabinet heeft de Ministeriële Commissie Economie en Natuurherstel ingericht, met als doel om op korte termijn een concreet programma uit te werken om Nederland van het stikstofslot te halen en perspectief te bieden aan sectoren die zijn geraakt door de rechterlijke uitspraken.

De provincie Zuid-Holland maakt zich grote zorgen om de gevolgen van de stikstofproblematiek voor de natuur en economie, waaronder niet in de laatste plaats de haven en industrie, agrarische sector, woningbouwopgave, infrastructuur en andere maatschappelijke vraagstukken. Als motor van de Nederlandse economie voelt de provincie het belang van en de verantwoordelijkheid voor een bijdrage aan een oplossing voor Nederland. Deze aanpak is een eerste stap voorwaarts.

In het geplande gesprek nemen we u mee in de afwegingen die Gedeputeerde Staten hebben gemaakt en is ruimte voor het verkennen van het gezamenlijk optrekken naar het Rijk.

Met elkaar kunnen wij een stevige lobby voeren richting het Rijk om de uitstoot van stikstof te reduceren en daarmee natuurherstel te realiseren en een kansrijk perspectief te ontwikkelen.

We vernemen graag welk collegelid we namens uw college welkom kunnen heten op vrijdag 23 mei van 9.00 tot 10.00 uur.

Aanmelden kan via onderstaande knop.

Gespreksagenda:

1. Wat kunnen we als provincie doen?
2. Wat vragen we van het Rijk?

3. Gezamenlijke lobby afstemmen

Met vriendelijke groet,
Mariëtte van Leeuwen

Samenvatting natuurherstelmaatregelen

- Natuurherstelmaatregelen voor het bereiken van de instandhoudingsdoelen Natura 2000 worden geborgd via Natura 2000 beheerplannen, en PZH verleent subsidies voor natuurherstel en -beheer binnen deze gebieden.
- Natuurdoelanalyses (NDA's) zijn uitgevoerd om de staat van de natuur in kaart te brengen en drukfactoren en mogelijke maatregelen te identificeren. Deze maatregelen worden geborgd via Natura 2000 beheerplannen en gebiedsplannen.
- Hoewel veel maatregelen positieve resultaten hebben opgeleverd, blijft de uitvoering van stikstofreductiemaatregelen achter, waardoor de stikstofdepositie nog steeds te hoog is en het effect van herstelmaatregelen deels teniet wordt gedaan.
- Bron- en herstelmaatregelen zijn beide noodzakelijk voor effectief natuurherstel.

Achtergrond:

Natura 2000 is een Europees netwerk van natuurgebieden dat zich richt op het behoud van biodiversiteit door bescherming van specifieke dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving. In de Provincie Zuid-Holland liggen 21 Natura 2000-gebieden. Deze gebieden worden beschermd volgens de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992), die soorten- en gebiedsbescherming omvatten. Sinds decentralisatie van het natuurbeleid in 2013, staat PZH voor deze natuurdoelen aan de lat.

Natuurherstelmaatregelen binnen Natura 2000 worden geborgd via Natura 2000 beheerplannen, en PZH verleent subsidies voor natuurherstel en -beheer binnen deze gebieden. Drukfactoren rondom Natura 2000-gebieden worden aangepakt via gebiedsprocessen ZH-PLG (onderdeel OER en in SANE). Om de staat van de natuur in beeld te krijgen, zijn in 2020-2023 Natuurdoelanalyses (NDA's) uitgevoerd, waarin knelpunten en mogelijke maatregelen worden geïdentificeerd. Deze maatregelen worden uitgevoerd via de Natura 2000 beheerplannen en via gebiedsprocessen ZH-PLG.

Hoewel veel maatregelen positieve resultaten hebben opgeleverd, blijft de uitvoering van stikstofreductiemaatregelen achter, waardoor de stikstofdepositie nog steeds te hoog is en het effect van herstelmaatregelen deels teniet wordt gedaan. Bron- en herstelmaatregelen zijn niet inwisselbaar; beide zijn noodzakelijk voor effectief natuurherstel.

Samenvattend:

- Natuurpact (2013-heden): regulier beheer, kwaliteitsverbetering en NNN+N2000;
- PAS-maatregelen (2015-2021);
- Natuurdoelanalyses (2020-2023) – momentopname/inventarisatie;

- Uitvoeringsprogramma Natuur fase 1 (2021-2026): 'geen spijt'-maatregelen o.a. NDA's, planvorming/voorbereiding fase 2;
- Uitvoeringsprogramma Natuur fase 2 (2024-2032): vervolg fase 1, systeemherstel.

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 23 Apr 2025 10:34:25 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: webinar herziening omgevingsbeleid irt ZH-PLG

Hoi 5.1.2.e

Voor de organisatie van het webinar kun je het beste even met 5.1.2.e overleggen, die is op zoek naar een geschikte datum.

Wel kan ik je alvast vertellen dat wij allen vanuit het BIT zijn aangehaakt, dus ook 5.1.2.e vanuit stikstof en het ammoniakplafond. We willen voor de duidelijkheid in de webinar de koppeling met SANE maken, dus zeker goed als jullie zijn aangehaakt. Zodra we weten wanneer het webinar is kunnen we hier een plannetje voor maken wie er allemaal bij kunnen/moeten zin.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: woensdag 23 april 2025 09:44
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: FW: webinar herziening omgevingsbeleid irt ZH-PLG

Goedemorgen 5.1.2.e

5.1.2.e is afwezig en in zijn afwezigheidsassistent wijst hij naar jou. Weet jij meer van het webinar over het OER of moet ik hiervoor bij 5.1.2.e zijn?
Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 23 april 2025 09:41
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: FW: webinar herziening omgevingsbeleid irt ZH-PLG

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Gisteren schoven 5.1.2.e en ik even aan bij het overleg van de kerngebiedsmanagers over de Samenhangende Aanpak Natuur en Economie (SANE).

Wetende dat er veel vragen en onduidelijkheden leven in de gebieden over SANE irt OER en gebiedsplannen – wat ook bleek uit de hoorzitting van 16 april - werd de suggestie gedaan om vanuit team stikstof aan te haken bij het webinar dat jullie over het OER aan het organiseren zijn. Het zou kunnen helpen om ruis op de lijn weg te halen.

Nu weten we niet meer dan dat er een webinar wordt georganiseerd. Zouden jullie kunnen vertellen wanneer dit zal zijn en wie de doelgroep is? En kunnen we bespreken hoe we vanuit stikstof dit webinar kunnen ondersteunen?
Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>

Verzonden: dinsdag 22 april 2025 10:02

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>

Onderwerp: FW: webinar herziening omgevingsbeleid irt ZH-PLG

Hi 5.1.2.e 5.1.2.e

Onderstaande mail heb ik net voor de paasdagen gestuurd, dus wellicht nog niet door jullie gezien. Omdat we deze week de uitnodiging voor het webinar verder willen voorbereiden, wil ik vragen of jullie vandaag (liefst vanochtend) kunnen reageren op onderstaande vragen.

NB we bekijken ook op welke manier we SANE mee kunnen nemen in de webinar.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 17 april 2025 17:08

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>

Onderwerp: webinar herziening omgevingsbeleid irt ZH-PLG

Hi collega's,

5.1.2.e en ik zijn samen met 5.1.2.e bezig om een webinar voor te bereiden waar de OER-alternatieven nader worden toegelicht (sessie zoals tijdens het Open Huis).

Het idee is nu:

- een teamssessie voor max 50 personen. Bij meer belangstelling komt er een tweede sessie. **Dan zal een 2^e zeker nodig zijn. 50 mensen heb je zo.**
- geen aparte sessies voor kerngebieden. Bedoeld voor iedereen die betrokken is bij de gebiedsprocessen (zelfde doelgroep als uitgenodigd voor o.h.) **ik wil de adreslijst even goed bekijken en zal dat navragen bij mijn collega's.**
- er wordt een uitnodigingsmail gestuurd met daarin een link voor aanmelding
- 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e (of vervangers) geven hun presentatie 5.1.2.e **zal vooral peilopzet doen. Dat is voor Delta niet zo interessant. Hou daar rekening mee mbt verdelen aandacht.**
- mogelijkheid tot stellen vragen (via chat / of direct ntb)
- webinar duurt max 1 uur

Vragen aan jullie:

- komt de periode 19 mei – 6 juni uit (week 21/22/23)? Antwoord 5.1.2.e prima **Ja dat is een ruime periode.**
- wat is een geschikt tijdstip (overdag / 's avonds)? Antwoord 5.1.2.e overdag. **Ik denk dat boeren 's avonds willen gezien het seizoen. Ik zou 1 overdag doen en 1 avond.**
- kan de lijst met mailadressen per deelgebied volgende week worden aangeleverd? **Ga ik regelen.**

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied

M 5.1.2.e

E 5.1.2.e @pzh.nl

www.zuid-holland.nl

Werkdagen: ma, di, wo, do

Krachtig Zuid-Holland

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 23 Apr 2025 11:50:42 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wur.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Kennismaking uitvraag provincie Zuid-Holland - Zonering Nieuwkoop
Attachments: Vernieuwde uitvraag overgangszones Provincie ZH - WUR - 23 april 2025.docx

Dag 5.1.2.e

Hopelijk heb je een fijn Paasweekend achter de rug. Wij hebben intern nog even naar de uitvraag gekeken die we jullie hadden toegestuurd en de uitvraag wat 'versimpelt'. Dit hebben we gedaan o.b.v. ons gesprek twee weken terug en zodat jullie meer onderzoeksvrijheid hebben. In de vorige uitvraag hadden we alles al redelijk ver uitgekauwd op een manier waarvan wij dachten dat het relevant zou zijn, maar dat weten jullie vast en zeker beter. In de bijlage de vernieuwde uitvraag.

We hebben hierbij ook een tijdstermijn toegevoegd, maar dat is natuurlijk afhankelijk van of dit allemaal haalbaar is bij jullie.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Natuur en Coördinatie IPO Landelijk Gebied
Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2.e

E: 5.1.2.e @pzh.nl

Werkdagen: ma t/m vr

www.zuid-holland.nl/contact

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>

Verzonden: dinsdag 8 april 2025 10:25

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e @pzh.nl

Onderwerp: RE: Kennismaking uitvraag provincie Zuid-Holland - Zonering Nieuwkoop

Dag 5.1.2.e en 5.1.2.e

Leuk gisteren even kennis gemaakt te hebben.

Mochten jullie het nog niet gevonden hebben bijgaand de link naar het rapport met scenario's voor Nieuwkoopse Plassen: <https://edepot.wur.nl/500791>

Verder heb ik intern even nagevraagd over opleveren van huidige emissie-depositiecijfers. Dat is mogelijk, maar tijdstermijn is nog even onduidelijk omdat we intern even e.e.a. af moeten stemmen op andere trajecten die lopen of gaan lopen. Er komen vanuit andere provincies ook vragen over zonering en we moeten binnenkort ook gaan rekenen voor de Ministeriële Commissie Economie en Natuur waarin we verwachten dat zonering/overgangsgebieden ook een rol gaan spelen. Om te voorkomen dat deze trajecten niet met

verschillende resultaten gaan komen moeten we dus e.e.a. gaan afstemmen intern. I.v.m. vakanties en volle agenda's heb ik daar over twee weken met collega's overleg over. Daarna kom ik bij jullie terug op de lijn.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Wageningen Environmental Research (WENR)

Team Regionale Ontwikkeling en Ruimtegebruik

Postbus 47, 6700 AA Wageningen | Droevendaalsesteeg 3, gebouw GAIA (5.1.2.e)

(5.1.2.e) | 5.1.2.e @wur.nl | www.wur.nl

-----Original Appointment-----

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>

Sent: maandag 7 april 2025 13:21

To: 5.1.2.e; 5.1.2.e

Subject: Kennismaking uitvraag provincie Zuid-Holland - Zonering Nieuwkoop

When: maandag 7 april 2025 14:00-14:15 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna.

Where: Microsoft Teams-vergadering

Microsoft Teams [Heeft u hulp nodig?](#)

Nu deelnemen aan de vergadering

Vergadering-id: 5.1.2.e

Wachtwoordcode: 5.1.2.e

Voor organisatoren: [Vergaderopties](#)

Getrapte uitvraag overgangszones rondom N2000-gebieden Zuid-Holland:

Voor de N2000-gebieden in Zuid-Holland willen we een getrapte uitvraag doen voor een onderzoek naar de effectiviteit van een zoneringsaanpak om de drukfactor stikstof te reduceren. De uitvraag is getrapd vanwege de momenten waarop we graag antwoorden zouden willen hebben op de voorgestelde vragen.

- **Voor de zomer (juni):** antwoord op vragen 0 en 1. In het kort voor welke N2000-gebieden een zonering effectief kan zijn en in hoeverre sprake is van overbelasting.
- **Na de zomer (juli/augustus):** antwoord op vraag 2. Perspectief voor de landbouw in een voorgestelde zonering.

Gericht op aanpak drukfactor **stikstof**

0. Voor welk(e) gebied(en) zou een zonering voor stikstof (significant) bij kunnen dragen aan het verminderen van de stikstofdepositie op de stikstofgevoelige natuur?

1. Voor het gebied / de gebieden waar dit het meest relevant is: hoe zou de zonering vormgegeven kunnen worden? Centrale vraag hierbij: *Wat zou de gewenste breedte van zo'n overgangszone kunnen zijn en welke mate van emissie zou daarin nog mogelijk kunnen blijven?*

1.1. Om welke stikstofgevoelige habitattypen wordt de zone heen gemeten en hoeveel zijn deze nu overbelast?

1.2. Wat is de totale emissie (NH₃ en NO_x) in de voorgestelde zone?

1.3. Welk deel van de totale depositie in het gebied is afkomstig uit de voorgestelde zone?

1.4. Welk deel van de totale depositie van de landbouw is afkomstig uit de voorgestelde zone?

1.5. Hoeveel en welk type bedrijven veroorzaken de stikstofemissies binnen de voorgestelde zone?

2. Hoe zorgen we ervoor dat er – ook binnen de zone – perspectief blijft voor de landbouw?

2.1. Bij het voorgestelde emissieplafond (voorgesteld als antwoord op vraag 1), wat voor soort landbouw zou er dan nog mogelijk zijn?

2.2. Welke maatregelen zijn er nodig om bedrijven te kunnen ondersteunen om binnen de zone economisch perspectief te houden?

From: "Floor de Vries"
Sent: Wed, 23 Apr 2025 12:36:11 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Floor de Vries heeft 'Eerste braindump vervolg SANE' met u gedeeld

-->

Floor de Vries heeft u uitgenodigd om een bestand te bewerken

-->

Dit is het document dat Floor de Vries met u heeft gedeeld.

Eerste braindump vervolg SANE

Deze uitnodiging werkt alleen voor u en personen met bestaande toegang.

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 23 Apr 2025 12:50:07 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Er is een taak aan u toegewezen

-->

Plan: Actielijst

-->

5.1.2.e een taak aan u toegewezen in [Actielijst](#)

5.1.2.e

meenemen in haar trekkerschap strategische grondbeleid + natuurlijke stoppers

25-4-2025

[Openen in browser](#)

[Openen in Teams](#)

U ontvangt deze e-mail omdat u zich hebt geabonneerd op Microsoft Office 365.

Meldingsinstellingen: ga naar [Planner](#), selecteer het tandwielpictogram en selecteer Meldingen.

provincie
Zuid-Holland

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 23 Apr 2025 14:38:43 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: 5.1.2.e heeft 'Vervolg strategisch grondbeleid' met u gedeeld

-->

5.1.2.e

heeft u uitgenodigd om een bestand te bewerken

-->

Ha 5.1.2.e ik heb alvast een eerste aanzet gemaakt voor de nadere uitwerking van onze maatregel. Wil jij hier ook eens je licht over laten schijnen?

Vervolg strategisch grondbeleid

Deze uitnodiging werkt alleen voor u en personen met bestaande toegang.

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

Vervolg technische vragen SANE door Mirjam Nelisse (VVD)

Blokje stikstofslot

1. Klopt het dat “Stikstofruimte om ontwikkelingen mogelijk te maken is niet langer beschikbaar zolang er geen sprake is van een geborgd maatregelenpakket waarmee dalende stikstofdepositie kan worden aangetoond”? Mag ik daaruit concluderen dat *stikstofruimte om ontwikkelingen mogelijk te maken beschikbaar komt als er sprake is van een geborgd maatregelenpakket waarmee dalende stikstofdepositie kan worden aangetoond*?

Antwoord:

Ja, het klopt dat intern en extern salderen op dit moment slechts zeer beperkt mogelijk is. W stikstofruimte op dit moment niet in is te zetten zolang er geen sprake is van een geborgd maatregelenpakket. Een geborgd maatregelenpakket zorgt er voordraagt er aan bij dat er meerweer ruimte komtis om vergunningen te verlenen.

2. Wanneer is sprake van een maatregelenpakket dat *geborgd* is? Wat zijn (voor de rechter) de voorwaarden om hieraan te voldoen?

Antwoord:

In ieder geval zal het maatregelenpakket vast moeten worden gelegd in een duidelijk omlijnd programma dat voorziet in concrete tussendoelen met voldoende monitoring, waarbij is voorzien in bijsturing met vooraf vastgelegde, doorgerekende en afdwingbare maatregelen indien dat nodig blijkt. Zonder bedoelde tussentijdse monitoring en bijsturing moet er rekening mee worden gehouden dat het maatregelenpakket onvoldoende is geborgd.

3. Wanneer is er sprake van aantoonbaar dalende stikstofdepositie? Hoe tonen we dat (voor de rechter voldoende) aan?

Antwoord:

Er dient inzichtelijk gemaakt te worden dat er maatregelen zullen worden getroffen die zorgen voor een dalende trend van stikstofdepositie. De maatregelen dienen te worden onderbouwd met monitoringsgegevens en prognoses die zijn gebaseerd op huidig stand beleid.

4. Wat is er eventueel verder voor nodig om vergunningverlening op gang te brengen?

Antwoord:

Een geborgd maatregelenpakket om stikstof te reduceren is het belangrijkste om vergunningverlening weer op gang te brengen. Daarnaast zijn er ook mogelijkheden om het vergunningssteemvergunningensysteem aan te passen, zoals het invoeren van een rekenkundige ondergrens. Zie hiervoor spoor 1 van de Ministeriële Commissie Economie en Natuurherstel (zie de Kamerbrief van de minister van LNV van 25 april).

5. Als een ondernemer maatregelen neemt om de emissie te reduceren, dan neemt logischerwijs de depositie door die onderneming af. Wat is nodig om te voldoen aan de eis van de rechter zoals benoemd in technische vraag 1?

Antwoord:

Er zal een dalende trend te zien moeten zijn in de gebieden waar deze ondernemer stikstofdepositie veroorzaakt. Daarvoor is een geborgd maatregelpakket nodig.

Commented [5.12.e]: @ 5.1.2.e Kan jij een voorzet doen voor beantwoording van deze vragen?

Commented [5.12.e]: Dat er een dalende trend is zal al te zien zijn. Ik denk niet dat dit het antwoord is.

Het is nodig dat er op beleidsniveau een geborgd maatregelenpakket komt. Individuele casussen die zorgen voor emissiereductie dragen niet bij aan een beleidsmatige vorm van stikstofdepositiedaling.

6. Als NO_x en NH₃ apart van elkaar zouden worden beschouwd, welke voordelen en nadelen zou dat hebben in relatie tot “van het slot af komen” en hetgeen onder technische vraag 1 staat?

Antwoord:

Het is onzeker welke juridische voor- en nadelen dit heeft. Wij vragen middels SANE dat het Rijk dit onderzoekt of er hier mogelijkheden in zijn en wat de voor- en nadelen zijn.

7. Kan vergunningverlening ook plaats vinden waarbij de toets op een andere manier plaatsvindt dan met Aerius?

Antwoord:

Niet op dit moment. AERIUS is het wettelijk voorgeschreven programma om stikstofemissies en -deposities in kaart te brengen voor vergunningverlening. De Ministeriële Commissie Economie en Natuurherstel heeft aangekondigd te willen werken aan een alternatief voor AERIUS op de (middel) lange termijn (zie de Kamerbrief van de minister van LVVN van [25 april](#)).

Blokje emissie

8. In 2022 was de NO_x uitstoot in Zuid-Holland 43,6 kton. Klopt het dat de netto (N) stikstofemissie dus 13,1 kton is (30 massaprocent, berekend volgens [Het gedrag van stikstofverbindingen in de atmosfeer](#) pagina 19)?

Antwoord:

Dat klopt.

9. In 2022 was de NH₃ uitstoot in Zuid-Holland 7,77 kton (bron: beantwoording technische vragen NO_x). Klopt het dat de netto (N) stikstofemissie dus 6,4 kton is (82 massaprocent, berekend volgens [Het gedrag van stikstofverbindingen in de atmosfeer](#) pagina 19)?

Antwoord:

Dat klopt.

10. Klopt het dat de NO_x emissie in ZH ruim tweemaal zoveel is (13,1/6,4) als de NH₃ emissie?

Antwoord:

Dat klopt.

11. “Het kabinet vindt dat alle sectoren een evenredige en evenwichtige bijdrage moeten leveren aan de oplossing van het stikstofvraagstuk. Het is belangrijk dat hier op vergelijkbare wijze op wordt gestuurd aan de hand van duidelijke doelstellingen. Door het kabinet is aangekondigd dat sectordoelen worden opgesteld voor onder andere industrie en mobiliteit” ([bron](#)). Dient de provincie zich ook te houden aan deze sectordoelstellingen op het moment dat de provincie eigen beleid maakt om de stikstofemissie te reduceren?

Antwoord:

Op het moment dat de provincie wordt gevraagd deze doelen op provinciaal niveau uit te werken is dat zeker het geval. Tot op heden zijn er voor NO_x alleen landelijke doelen geformuleerd. In de kamerbrief “startpakket Nederland van het slot” van afgelopen vrijdag ([link](#)) zijn er nieuwe doelen voor de verschillende sectoren gepresenteerd. Doelen voor 2035 t.o.v. 2019:

Commented [5.1.2.e]: @ 5.1.2.e graag een check!

Commented [5.1.2.e]: @ 5.1.2.e Kan jij antwoorden formuleren voor dit blokje?

Commented [5.1.2.e]: De vraag is foutief opgesteld. Misschien wel goed om die fout aan te stippen? Herschrijven als het klopt dat de stikstofemissie uit NO_x tweemaal zoveel is als NH₃ emissie?

Commented [5.1.2.e]: @ 5.1.2.e willen we iets opnemen over deposities?

Commented [5.1.2.e]: Dat is niet de vraag. Is het wel wenselijk om daar wat over op te nemen?

- Industrie: 50%.
- Landbouw: 42-46%.
- Mobiliteit (inc. bouw): 50%.

12. Hoe wordt de emissie (NO_x en NH₃) per bedrijf gemeten cq berekend? Hoe komt de (berekening van) ammoniakemissie in de kringloopwijzer tot stand (wordt gewerkt met forfaitaire waarden en zo ja, hoe worden bedrijfsspecifieke maatregelen meegenomen)?

Antwoord:

De emissies van NO_x en NH₃ worden voor een deel gemeten en voor een groot deel gemodelleerd. De berekening in de kringloopwijzer van ammoniakemissies is erg complex en maakt op verschillende plekken gebruik van forfaitaire waarden. De kringloopwijzer is dan ook geschikt om op bedrijfsniveau een schatting te geven van de emissies (wanneer er alles aan gedaan wordt om de bedrijfsparameters zo goed mogelijk in te vullen) maar dit is geen (afrekenbare) stoffenbalans. Deze is op dit moment nog in ontwikkeling.

13. Ik weet dat veel ondernemers in de landbouwsector maatregelen nemen om de stikstofemissie te verminderen. Ook heeft de dalende trend in het aantal [boeren](#) en [koeien](#) doorgezet. Desondanks is er geen dalende trend in de NH₃ emissie te zien. Hoe worden de stikstofreducerende maatregelen die boeren nemen (hetzij via voer/management, hetzij via technische innovaties) meegenomen in de NH₃ emissie uit de landbouw?

Antwoord: Maatregelen die boeren nemen om stikstofemissie te verminderen worden deels op individueel niveau en deels op algemeen niveau meegenomen in de berekeningen. Als basis voor de emissiemodellen worden de percelen en dieren aantallen als input genomen. Cijfers over voer en management zijn er op individueel niveau niet beschikbaar voor de modellen, hiervoor worden gemiddelden genomen (NL is daarvoor opgedeeld in verschillende gebieden waarvoor deze waarden worden bepaald). Daling van het aantal dieren heeft dus direct invloed op de emissie waar voer en managementmaatregelen alleen op grotere schaal in de gemiddelden verwerkt worden.

14. Wat maakt dat het lang duurt voor technische innovaties worden toegelaten? Wat is ervoor nodig om deze innovaties juridisch houdbaar te laten zijn?

Antwoord: De werking van technische innovaties is vaak zeer plaatsafhankelijk. Om voor een technische innovatie één emissiefactor te bepalen (waarbij dus geen rekening gehouden wordt met voer en management) blijkt lastig. De RAV-factor was een gemiddelde waarde uit enkele metingen, maar in praktijk blijken veel agrariërs dan (natuurlijk) ook boven dit gemiddelde uit te kunnen komen. Er wordt nu gewerkt aan een [OW-code \(voorheen RAV-factor\)](#) met onzekerheidsmarge, voor innovaties met zeer hoge reductiepercentages kan dit een oplossing zijn omdat zelfs inclusief marge de reductie substantieel zal zijn. Voor technische innovaties met een klein (<30%) reductiepotentieel zal zo'n onzekerheidsmarge niet functioneren, omdat dan (bijna) de volledige winst wordt tenietgedaan.

Naast het bepalen van emissiefactoren voor technische innovaties wordt er ook gewerkt aan doelvoorschriftvergunningen. Dit zijn vergunningen waarbij er een maximale uitstoot in de vergunning wordt opgenomen en er aan de hand van een stalmetingen de daadwerkelijke emissie van stallen (continue) gemeten wordt. De eerste bedrijven hebben ondertussen zulke doelvoorschriftvergunningen gekregen ([link](#)), maar dit gaat tot nu toe alleen om varkensstallen

Commented [5128]: Er bestaat al 1,5 jaar geen RAV meer.

gezien deze in tegenstelling tot open rundveestallen met de huidige techniek al betrouwbaar te meten zijn.

Commented [5.1.2.e]: @ 5.1.2.e kan jij dit even checken, is het wenselijk hier zo lang op te antwoorden?

Blokje natuurherstel

15. Klopt het dat de stikstofgevoelige N2000 gebieden in Zuid-Holland zijn:

1. Biesbosch
2. Coepelduynen
3. Duinen Goeree en Kwade Hoek
4. Grevelingen
5. Kennemerland-zuid
6. Krammer-Volkerak
7. Lingegebied en Diefdijk zuid
8. Meijendel en Berkheide
9. Nieuwkoopse plassen en de Haeck
10. Solleveld en Kapittelduinen
11. Voornes duin
12. Westduinpark en wapendal?

Commented [5.1.2.e]: @ 5.1.2.e Kom jij er voor 5.1.2.e nog aan toe om hier naar te kijken danwel het uit te zetten bij collega's?

Antwoord:

In deze lijst ontbreekt nog het gebied Voordelta. Daarnaast is er voor Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein een voorgenomen besluit aanmelding van stikstofgevoelige habitattypes. Daarmee wordt het een -tot-aanwijzing als overbelast stikstofgevoelig Natura 2000-gebied.

Commented [5.1.2.e]: van het Rijk? dat moeten we er wel bij zetten, anders wordt het sowieso gedoe!

16. Ik zou graag wat meer willen weten over de omvang van het gebied binnen elk N2000 gebied waar de stikstofdepositie te hoog is (aantal hexagonen, aantal m2/hectares?) en hoever het betreffende gebied van de rand van het N2000 gebied ligt (in (kilo)meters)?

Antwoord: De tabel hieronder geeft per Natura-2000 gebied het areaal stikstofgevoelige natuur, het percentage overbelasting en het aantal hectare overbelaste natuur binnen Zuid-Holland weer. Dit gaat dus alleen over het areaal dat zich binnen de grenzen van de provincie Zuid-Holland bevindt.

Gebied	Hectare stikstofgevoelig	% overbelast	Hectare overbelast
Biesbosch	337	8	27
Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein	1	0	0
Coepelduynen	146	17	25
Duinen Goeree en Kwade hoek	1076	7	77
Grevelingen	1191	0	2
Kennemerland-Zuid	1475	19	277
Krammer-Volkerak	290	3	9
Lingegebied en Diefdijk-Zuid	12	68	8
Meijendel en Berkheide	2274	29	668
Nieuwkoopse Plassen en de Haeck	349	58	201
Solleveld en Kapittelduinen	656	40	264
Voordelta	145	0	0
Voornes Duin	960	29	279
Westduinpark en Wapendal	178	34	61

Commented [5.1.2.e]: @ 5.1.2.e misschien goed om Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein hier nog toe te voegen? In het kader van consistentie met vraag 15 en 17 waar we dat gebied ook meenemen.

Commented [5.1.2.e]: Goed idee!

De ligging van deze stikstofgevoelige natuur is op kaart terug te zien via AERIUS Monitor ([link](#)). Door te kiezen voor een Natura 2000-gebied en dan het tabblad "Stikstofdepositie en natuur" te

selecteren kan dit voor elk natuurgebied inzichtelijk worden gemaakt. Team stikstof kan ondersteunen met het gebruik van AERIUS Monitor wanneer hier behoefte aan is.

17. Welke drukfactoren zijn voor welke N2000 gebieden nu te hoog? Graag een overzicht met N2000 gebieden en per gebied de drukfactoren die te hoog zijn voor dat gebied.

Antwoord:

In het kader van de natuurdoelanalyses (NDA's), adviezen ecologische autoriteit en de (evaluatie van de) beheerplannen is voor alle gebieden in beeld gebracht wat de knelpunten zijn op de VHR-doelen. In veel van de (stikstofgevoelige) Natura 2000 gebieden zijn verzuring / vermesting, (grond)waterkwaliteit en/of -kwantiteit, aanwezigheid van invasieve exoten (soorten die inheemse soorten wegconcurreren) en recreatie belangrijke drukfactoren die een negatief effect hebben op natuurherstel.

Ten behoeve van de OER (Omgevingseffectrapportage) wordt hiervoor een aanpak onderzocht waarmee een inventarisatie van gemaakt waarin de specifieke drukfactoren (exoten, recreatie en waterkwantiteit) kunnen worden gereduceerd, nader gedefinieerd worden per gebied. Dit wordt met in de verdere uitwerking van de SANE worden de uitkomsten van de OER in combinatie met een overzicht van drukfactoren per gebied nader uitgewerkt. gedefinieerd worden per gebied. Dit wordt met meegenomen.

Onderstaande tabel geeft voor alle stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in Zuid-Holland de meest relevante (maximaal vijf) knelpunten voor het gebied. Dit betreft een voorlopige inventarisatie in het kader van de Omgevingse Effect Rapportage (OER). Er zijn duidelijke indicaties dat deze drukfactoren voor deze gebieden 'te hoog' zijn en daarmee een (negatief) effect hebben op de instandhoudingsdoelen.

N-2000-gebied	Drukfactoren
Coepelduynen	- Exoten (invasieve exoten die bestaande soorten wegconcurreren) - Onvoldoende dynamiek (verstuiving van zand en onvoldoende getijdewerking) - Verzuring en vermesting (stikstof) - Verstoring door (verwachte) recreatiedruk
Biesbosch	- Commerciële honingbij (concurrentie met wilde bestuivers) - Onvoldoende dynamiek (onvoldoende getijdewerking) - Exoten (invasieve exoten die bestaande soorten wegconcurreren) - Te klein areaal / leefgebied
Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein	- Grondwaterkwaliteit is onvoldoende - Grondwaterkwantiteit is onvoldoende - Te klein areaal voor verschillende habitattypen - Te weinig connectiviteit (versnippering) - Exoten (rivierkreeft)

Commented [5.1.2.e]: Moeten we hier nog verwijzen naar uitwerking van overgangszones (in de OER)? Daar kijken we per drukfactor naar nut en noodzaak van overgangszones. De afstand van stikstofgevoelige natuur t.o.v. zo'n zone (de vraag die hier gesteld wordt) zal voor de drukfactor stikstof zeker relevant zijn. Kortom: goede vraag, maar het precieze antwoord hebben we nog niet...

Commented [5.1.2.e]: ik vind dat vraag 17 (en het antwoord) dit aspect voldoende ondervangt

Duinen Goeree en Kwade Hoek	- Exotenbeheersing in alle deelgebieden en buiten N2000-gebied - Verstoring door recreatie - Onvoldoende dynamiek (verstuiving van zand) - Verzuring en vermesting (stikstof)
Grevelingen	- Te klein areaal / leefgebied - Onvoldoende dynamiek (getijdewerking en verstuiving van zand)
Meijndel en Berkheide	- Exoten (invasieve exoten die bestaande soorten wegconcurreren) - Grondwaterkwaliteit en grondwaterkwantiteit is onvoldoende - Verzuring en vermesting (stikstof) - Onvoldoende dynamiek (verstuiving van zand en onvoldoende getijdewerking) - Verstoring door (verwachte) recreatiedruk
Lingegebied en Diefdijk Zuid	- Grondwaterkwantiteit is onvoldoende (verdroging) - Verzuring en vermesting (stikstof) - Waterkwaliteit is onvoldoende (eutrofiering) - Onvoldoende dynamiek (rivierdynamiek/overstroming)
Kennemerland Zuid	- Exoten (invasieve exoten die bestaande soorten wegconcurreren) - Grondwaterkwantiteit is onvoldoende - Verstoring door (verwachte) recreatiedruk - Onvoldoende dynamiek (verstuiving van zand en onvoldoende getijdewerking) - Verzuring en vermesting (stikstof)
Krammer-Volkerak	- Grondwaterkwaliteit is onvoldoende - Exoten (invasieve exoten die bestaande soorten wegconcurreren) - Recreatie (sportvisserij) - Onvoldoende dynamiek (onvoldoende getijdewerking)
Nieuwkoopse Plassen & de Haack	- Waterkwaliteit is onvoldoende - Wegzijging/verdroging - Verzuring en vermesting (stikstof)
Solleveld & Kapittelduinen	- Exoten (invasieve exoten die bestaande soorten wegconcurreren) - Grondwaterkwaliteit is onvoldoende - Grondwaterkwantiteit is onvoldoende - Verzuring en vermesting (stikstof) - Onvoldoende dynamiek (verstuiving van zand) - Verstoring door (verwachte) recreatiedruk
Voordelta	Beheer sluit niet aan op gewenste natuurwaarden (Beachcleaning)

Voornes-Duin	• Verstoring door recreatie • Onvoldoende diversiteit / te klein areaal • Grondwaterkwantiteit is onvoldoende • Verzuring en vermesting (stikstof) • Onvoldoende dynamiek (verstuiving van zand) • Exoten (invasieve exoten die bestaande soorten wegconcurreren)
Westduinpark & Wapendal	• Exoten (invasieve exoten die bestaande soorten wegconcurreren) • Onvoldoende dynamiek (verstuiving van zand) • Verzuring en vermesting (stikstof) • Verstoring door (verwachte) recreatiedruk

Commented [5.1.2.e]: @ 5.1.2.e deze is voor mij ook nieuw bij Voornes Duin, klopt dit?

18. Is het technisch mogelijk om de N2000-gebieden of die delen ervan die de drukfactor waterkwaliteit en/of waterkwantiteit ervaart, een eigen polder cq watersysteem te geven? Zodat de peilen en inlaat onafhankelijk zijn van het landbouwgebied eromheen? Zo ja, wat is ervoor nodig? Zo nee, wat maakt dat dat (technisch) niet kan?

Antwoord:

Er zijn grote verschillen in de watersystemen tussen de verschillende Natura 2000-gebieden. De oplossing voor waterkwaliteit- en kwantiteitsproblematiek moet dan ook per gebied worden beoordeeld. In het kader van het ZH-PLG wordt hier gebiedsgericht naar gekeken in samenwerking met de partners. Waar noodzakelijk en mogelijk worden op deelgebieden/habitattypen al maatregelen vastgelegd in de Natura 2000-beheerplannen om watersystemen te beheren. Het volledig isoleren van een hydrologisch systeem is in de praktijk vrijwel onmogelijk, gezien de vele connecties in oppervlakte- en grondwaterstromen en het inherent open karakter van gebieden (denk aan getijdenwerking, aanvoer van water van buiten het gebied).

Er zijn grote verschillen in de watersystemen tussen de verschillende Natura 2000-gebieden. Zo zijn er Natura 2000 gebieden gelegen in duinen, van nature door de zand-pakketten zogenaamde infiltratiegebieden. En er zijn bijvoorbeeld Natura 2000-gebieden gelegen in veengebieden, dit zijn vaak kwelgebieden waarbij de grondwaterstroom juist weer richting maaiveld is. Deze gebieden zijn vaak ook hoger gelegen dan de omliggende polders, dit komt door natuurlijke processen of doordat deze natuurgebieden minder bemalen zijn dan de omliggende landbouwpolders. De oplossingen voor waterkwaliteit- en kwantiteitsproblematiek moeten dan ook per gebied worden beoordeeld. Het nemen van benodigde hydrologische maatregelen is een standaard onderdeel in de Natura 2000 beheerplannen. In het kader van het ZH-PLG wordt hier gebiedsgericht naar gekeken in samenwerking met de partners. Het volledig isoleren van een hydrologisch systeem is in de praktijk vrijwel onmogelijk, gezien de vele connecties in oppervlakte- en grondwaterstromen en het inherent open karakter van gebieden, zoals getijdenwerking of aanvoer van water van buiten het gebied voor noodzakelijke vernatting.

Commented [5.1.2.e]: deze tabel (en deze info) is een oude tabel en sowieso nooit eerder zo met GS gedeeld. ik vind het niet wenselijk om dit nu zo via Statenvragen wel te doen. we hebben een eerste analyse gemaakt obv de NDA's, adviezen ecologische autoriteit en evaluaties van de beheerplannen. dat kan opgenomen worden. we kunnen dan melden wat de meest voorkomende drukfactoren zijn, maar niet deze tabel. die info krijgen ze later (toezegging SANE is najaar)

Commented [5.1.2.e]: Lijkt me goed als Water hier meeleeft. Ik vraag 5.1.2.e wel even.

Commented [5.1.2.e]: Ik mis in dit antwoord nu ook de link dat een overgangszone wel iets kan doen voor de waterkwantiteit. Dus dat je in een overgangszone het peil bijv. wil verhogen om wegzijging te voorkomen.

Commented [5.1.2.e]: Klopt helemaal natuurlijk. Maar het uitgangspunt van de vraag is juist dat er door het isoleren voor water helemaal geen sprake van een overgangszone meer is. Zou dat in de beantwoording dus ook niet benoemen.

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 23 Apr 2025 16:19:06 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Projectenlijst sturing PL4.xlsx

Yes top, ik heb het aangevuld met wijzigingen bijhouden

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: zaterdag 19 april 2025 11:18
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Projectenlijst sturing PL4.xlsx

Ha 5.1.2.e

Zometeen ga ik de presi van 5.1.2.e in word versie versturen aan de groep. Ik heb jouw wijzigingsvoorstellen in de doelformulering daarin aangepast en zal dat vermelden zonder bron. Mijn verzoek aan jou is verder gewoon te doen alsof je het ok opnieuw bekijkt en desgewenst gewoon wee suggesties te doen.

Wat ik nu niet heb gedaan is de weglatingen die jij hebt gesuggereerd doorvoeren. In de mail ga ik verwijzen naar het gesprek dat wij (of eigenlijk vooral jij en 5.1.2.e □) daar over hadden. Ik wil jou vragen om met een korte verwijzing naar dat gesprek het voorstel te doen om die bewuste pagina's achterwege te laten. Of iets anders natuurlijk als jou gedachten daarover zijn veranderd.

Dank!

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: vrijdag 11 april 2025 15:36
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Projectenlijst sturing PL4.xlsx

Hoi 5.1.2.e

Hierbij stuur ik je de volgende dingen:

- Presentatie van 5.1.2.e aangepast door mij, nog zonder eventuele aanvullingen van Floor. Belangrijkste hierin is dat de doelstellingen voor KDW niet provinciaal maar landelijk zijn. Alle conclusies of we doelen bereiken zijn onjuist. Ook aangepast dat PL4 bijdraagt aan de provinciale taak zijnde natuurherstel;
- Concept Oplegger voorbereiding BO haven 22 april met boodschap en update over stikstof en natuurherstel;
- Kopie van het werkdocument ZHAS. Er moeten nog wat puntjes op de I worden gezet maar is wel zo goed als af. NIET DEELBAAR;
- SANE, voor het complete verhaal.

Ik wil het verhaal wat in de oplegger staat ook delen binnen PL4. Hierbij wil ik ook de samenvatting van de ZHAS delen (deze wordt nog gemaakt). Daarna lijkt het mij handig om de presentatie met elkaar te bespreken en de boodschap duidelijk te hebben dat wij als provincie de wettelijke taak hebben om natuurherstel te doen. We zijn ook bezig met een lijst en een verzoek om aan te leveren aan pl4 waarbij Rotterdam kan meewerken als beheerder van N2000.

Hoe de projectenlijst daar verder aan gekoppeld is moeten we misschien een andere keer dan bespreken. Ik verwacht dat we met bovenstaande dingen al veel tijd kwijt zijn. Het is belangrijk om eerst te komen tot een akkoord op hoofdlijnen en pas later te sturen op details.

Groetjes,

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 11 april 2025 11:06

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>

Onderwerp: RE: Projectenlijst sturing PL4.xlsx

Hoihoi,

Ik denk dat de lijst moet worden gekort tot meer overkoepelende projecten.
Alle projecten waar geen geld naar moet zal ik scharen onder iets als 'informer'.
Hieronder zal ik dus alles scharen van stikstof.

Voor natuur is het handig om nog even te wachten met veranderingen totdat N2000 een lijst heeft opgesteld wat Rotterdam als beheerder allemaal extra kan bijdragen (wat ook in lijn is met catshuissessie van 3 april).
Ook zullen we nog even de vraag moeten stellen aan 5.1.2.e hoeveel geld er beschikbaar is en hoe we dat voor projecten kunnen gebruiken. Vgm hebben wij nog 60 miljoen aan projecten liggen die geld zoeken (een deel van het geld is al aangevraagd wel in N2000).

Groetjes

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>

Verzonden: vrijdag 11 april 2025 08:56

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>

Onderwerp: FW: Projectenlijst sturing PL4.xlsx

Hoi 5.1.2.e

Wat ik vorige week met je had willen doen is door de maatregelenlijst heen lopen. We gaan deze lijst gebruiken als sturingsmiddel voor PL4.
Ik weet dat jij door de voorstudie voor SANE en ZHAS een uitgesproken idee hebt over welke zaken op welke wijze zouden kunnen worden gepresenteert en of er al dan niet sturing vanuit NOVEX op zou moeten plaatsvinden.

Wat ik nu zou willen is eerst bilateraal met jou én 5.1.2.e én 5.1.2.e in drie sessies door de lijst heen. Tabblad stikstof. Ik wil overeenstemming krijgen met de groep over de trekker en de gewenste rol van Novex.
Wanneer heb je daar gelegenheid voor?

N.B. Tabblad natuur maak ik eerste zelf een slag over met 5.1.2.e om nadere informatie en parameters in te vullen.

Groeten!

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 24 Apr 2025 10:49:34 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Uitnodiging tweede Stakeholdergesprek Gemeentesecretarissen SANE - 23 mei

Goedemorgen 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e

Gistermiddag is de uitnodiging uitgegaan voor de tweede stakeholderbijeenkomst met gemeenten (zie hieronder). Dat zal zijn op **23 mei van 9.00 tot 10.00 uur**. De colleges van B en W zijn gewezen op de mogelijkheid om in te spreken tijdens de PS-vergadering op 11 juni.

Tijdens de vorige bijeenkomst was afgesproken dat 5.1.2.e namens jullie aanwezig zou zijn om te luisteren. Dat kunnen we nu weer doen.

Zouden jullie deze informatie willen delen met de deelgebiedsmanagers?
Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl> **Namens** Mariëtte van Leeuwen
Verzonden: woensdag 23 april 2025 14:36
CC: Stikstof <5.1.2.i@pzh.nl>
Onderwerp: Uitnodiging Stakeholdergesprek Gemeentesecretarissen SANE

Geacht college van burgemeester en wethouders,

Het college van Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland heeft op 3 april de Samenhangende Aanpak voor Natuurherstel en Economie (SANE) naar Provinciale Staten gestuurd.

Besluitvorming hierover verloopt via de commissie Landelijk Gebied (28 mei) en daarna in Provinciale Staten (11 juni). Tijdens de Provinciale Staten vergadering op 11 juni is er gelegenheid om in te spreken. Aanmelden hiervoor kan bij statengriffie@pzh.nl.

Omdat we begrijpen dat er vragen zijn over de aanpak en wat dit voor de gemeentelijke opgaven betekent, lichten we dit plan graag aan u toe en wisselen we met u van gedachten.

Dit doen we tijdens een hybride bijeenkomst op **vrijdag 23 mei van 9.00 tot 10.00 uur**. Gedeputeerde Anne Koning en ik hebben alle Zuid-Hollandse gemeenten hiervoor uitgenodigd.

Onder hoge tijdsdruk is deze aanpak tot stand gekomen. Tijdens de eerste bijeenkomst met gemeenten op 11 april constateerden we dat een tweede bijeenkomst nodig is.

We willen alle gemeentebesturen in Zuid-Holland in de gelegenheid te stellen om dit plan met ons te bespreken.

Zoals u weet hebben recente juridische uitspraken in het stikstofdossier ervoor gezorgd dat economische ontwikkelingen stil komen te liggen. Het Kabinet heeft de Ministeriële Commissie Economie en Natuurherstel ingericht, met als doel om op korte termijn een concreet programma uit te werken om Nederland van het stikstofslot te halen en perspectief te bieden aan sectoren die zijn geraakt door de rechterlijke uitspraken.

De provincie Zuid-Holland maakt zich grote zorgen om de gevolgen van de stikstofproblematiek voor de natuur en economie, waaronder niet in de laatste plaats de haven en industrie, agrarische sector, woningbouwopgave, infrastructuur en andere maatschappelijke vraagstukken. Als motor van de Nederlandse economie voelt de provincie het belang van en de verantwoordelijkheid voor een bijdrage aan een oplossing voor Nederland. Deze aanpak is een eerste stap voorwaarts.

In het geplande gesprek nemen we u mee in de afwegingen die Gedeputeerde Staten hebben gemaakt en is ruimte voor het verkennen van het gezamenlijk optrekken naar het Rijk.

Met elkaar kunnen wij een stevige lobby voeren richting het Rijk om de uitstoot van stikstof te reduceren en daarmee natuurherstel te realiseren en een kansrijk perspectief te ontwikkelen.

We vernemen graag welk collegelid we namens uw college welkom kunnen heten op vrijdag 23 mei van 9.00 tot 10.00 uur.

Aanmelden kan via onderstaande knop.

Gespreksagenda:

1. Wat kunnen we als provincie doen?
2. Wat vragen we van het Rijk?
3. Gezamenlijke lobby afstemmen

Aan- of Afmelden

Met vriendelijke groet,

Mariëtte van Leeuwen

Gedeputeerde provincie Zuid-Holland

Portefeuille: Financiën, Coördinatie ZH-PLG, EU-Internationaal, Gezond & Welzijn en Communicatie & Participatie en Public Affairs

T. 5.1.2.e

E. 5.1.2.e [@pzh.nl](mailto:5.1.2.e@pzh.nl)

W. www.zuid-holland.nl/contact

Krachtig Zuid-Holland

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 24 Apr 2025 11:35:59 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Bcc: "C0 - Arentsburgh" <5.1.2.i@pzh.nl>
Subject: RPGB

Agenda:

1. Opening
 2. Mededelingen
 3. Acties die lopen
BR
BR
BR
 4. Aansluiting bij SANE
 - a. Bij veel interesse meer geld invoegen?
 - b. In het PO noemen, volgend overleg benoemen.
 5. Communicatie boodschap in relatie tot SANE
 6. Rondvraag
-

Microsoft Teams [Heeft u hulp nodig?](#)

[Nu deelnemen aan de vergadering](#)

Vergadering-id: 5.1.2.e

Wachtwoordcode: 5.1.2.e

Voor organisatoren: [Vergaderopties](#)

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 24 Apr 2025 11:50:49 +0200
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: 5.1.2.e heeft een opmerking geplaatst in Vervolg strategisch grondbeleid
Attachments: AttachedImage

-->

-->

Vervolg strategisch grondbeleid.docx

5.1.2.e

5.1.2.e

heeft een opmerking toegevoegd

Deze werd in de presentatie ook los genoemd

Verdere uitwerking maatregel strategisch grondbeleid en natuurlijke stoppers

Wat moet er gebeuren?

3 sporen: Aankoop stoppers, verwerving verplaatst

Spoor 1: Aankoop Stoppers

Ontwikkelen strategie stoppers, binnen N2000 en in Overgangsgebieden

Monitoring resultaten (oppervlakte, mol stikstof etc)

Spoor 2: Verwerving v...

[Ga naar opmerking](#)

[Waarom ontvang ik deze melding van Office?](#)

[Instellingen voor meldingen](#)

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

Scenario C - (reactief – op basis van persvragen)

Het is goed dat het Rijk met een maatregelenpakket is gekomen. Voor natuurherstel, economie, industrie, land- en glastuinbouw en woningbouw in Zuid-Holland is dit een eerste stap in het proces.

We hebben behoefte aan zekerheid. Uit nadere analyse moet blijken of de vergunningverlening en natuurherstel hiermee voldoende op gang komt.

Als @ProvincieZuidHolland doen we zelf al wat we kunnen om de stikstofuitstoot terug te brengen. Ondanks onze eigen inzet zijn we grotendeels afhankelijk van het Rijk. Het is daarom belangrijk dat deze maatregelen bijdragen aan voldoende stikstofreductie en natuurherstel.

In Zuid-Holland bouwen we krachtig aan onze toekomst voor alle inwoners en ondernemers. We willen huizen bouwen, voedsel produceren en wegen aanleggen. Tegelijkertijd willen onze bedrijven vooruit kunnen plannen, investeren en zitten we midden in een energietransitie. Daarvoor is duidelijkheid en perspectief nodig. Daarom bestuderen we nu hoe we met dit maatregelenpakket verder kunnen, want er is geen tijd te verliezen.

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 24 Apr 2025 16:11:45 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Overgangszones op kaart

Hoi 5.1.2.e

Zojuist heb ik met een collega gesproken die ook is betrokken bij de overgangszones en hij gaf aan dat hij het kleine plaatje van Zuid-Holland waarin je ziet waar het N2000-gebied ligt juist wél relevant te vinden.

Zou je deze dus toch toe kunnen voegen? Sorry! 😊

Groetjes,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e @pzh.nl

Verzonden: woensdag 23 april 2025 16:48

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>

Onderwerp: Re: Overgangszones op kaart

Hallo 5.1.2.e

In de bijlage een opzet van de kaarten. Heb het al in een format in PowerPoint gegoten. Is dit waar je naar op zoek bent?

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>

Verzonden: donderdag 10 april 2025 11:46

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>

Onderwerp: Overgangszones op kaart

Wanneer: dinsdag 15 april 2025 11:00-12:00.

Waar: C2- ergens

Update 10/04: Beste allen, aangezien 5.1.2.e vandaag (en daardoor niet op kantoor) en 5.1.2.e eerder weg moet uit het overleg verplaatsen we dit overleg toch naar volgende week. Hopelijk schikt dit voor iedereen!

Hi 5.1.2.e 5.1.2.e

De afgelopen tijd heb ik samen met 5.1.2.e en 5.1.2.e nagedacht over hoe we de overgangszones (aanpak drukfactoren rondom N2000-gebieden) in beeld kunnen brengen. Het doel van de kaarten is om de deelgebiedsmanagers een beeld te geven aan welke opgaven ze moeten werken rondom de N2000-gebieden.

Graag zouden we een keer met z'n vijven nadenken of we op de goede weg zijn en hoe we dit het beste op de kaart kunnen zetten. Voorafgaand aan dit overleg zullen we jullie nog wat info sturen!

Groet,

5.1.2.e

Microsoft Teams [Heeft u hulp nodig?](#)

Nu deelnemen aan de vergadering

Vergadering-id: 5.1.2.e

Wachtwoordcode: 5.1.2.e

Voor organisatoren: [Vergaderopties](#)

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 24 Apr 2025 16:54:26 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Vragen over zonering drukfactoren rondom N2000-gebieden

Hoi 5.1.2.e 5.1.2.e

Op 1 april hadden we de kaartensessie voor de ZH-PLG onderwerpen die in de OER zitten, zo ook met de 1 kilometer zone rondom N2000-gebieden voor de aanpak drukfactoren. Naderhand had ik nog een idee om het integraal alternatief misschien meer duiding te geven. Is het een idee om voor de 1 kilometer zones onderscheid te maken voor welke drukfactoren ze relevant zijn? Want voor het integraal onderzoeksalternatief wil je in de 1 kilometer zone waar je iets met je waterkwantiteit wil doen graag een koppeling maken met de andere doelen voor boerenlandvogels en/of klimaat. Maar deze koppeling is minder relevant met een zone waarin je iets voor je exoten wil doen. Ik kan me voorstellen dat je hierdoor dan drie kaarten krijgt;

- 1 kilometer zone rondom de gebieden waar de drukfactor **waterkwantiteit** een probleem is
- 1 kilometer zone rondom de gebieden waar de drukfactor **exoten** een probleem is
- 1 kilometer zone rondom de gebieden waar de drukfactor **recreatie** een probleem is

Is dit voor jullie mogelijk om te maken?

In dit [Word-bestand](#) heb ik alvast een overzicht gemaakt per gebied met de drie drukfactoren. Hierin heb ik voor de zekerheid ook meegenomen waar de drukfactor stikstof ook een probleem is, voor de koppeling met het emissieplafond van 5.1.2.e Alleen heb ik nog niet helemaal scherp of het wel relevant is om ook stikstof hierin mee te nemen, aangezien we juist hebben gezegd dat de zone bij de meeste N2000-gebieden niet zo veel doet voor de drukfactor stikstof.. dus die mogen jullie van mij ook achterwegen laten. Dit zal ik eerst even met @5.1.2.e 5.1.2.e bespreken □

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Beleidsadviseur

Natuur en Coördinatie IPO Landelijk Gebied
Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2.e

E: 5.1.2.e [@pzh.nl](mailto:5.1.2.e@pzh.nl)

Werkdagen: ma t/m vr

www.zuid-holland.nl/contact

-->

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 25 Apr 2025 07:58:26 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Analyse stikstofplannen Rijk, input gevraagd

Hoi 5.1.2.e

Ja het is even afwachten of het er echt van gaat komen vandaag. We gaan het zien. Alvast 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

M 5.1.2.e

E 5.1.2.e @pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: donderdag 24 april 2025 16:45
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Analyse stikstofplannen Rijk, input gevraagd

Hoi 5.1.2.e

Als de plannen idd vrijdag bekend raken kan ik ze nog verwerken. Ma evt. ook nog. Maar 5.1.2.e

5.1.2.e

6 mei kan ik dan nog zo nodig reageren. Succes met het verwerken van de plannen!

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

Afdeling Water & Groen
5.1.2.e @pzh.nl

5.1.2.e

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag
www.zuid-holland.nl

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: woensdag 23 april 2025 16:16
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@berenschot.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@berenschot.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; Priscilla Speijer <p.speijer@pzh.nl>;

Floor de Vries <fc.de.vries@pzh.nl>; David van der Wilde <da.vander.wilde@pzh.nl>;
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>

Onderwerp: Analyse stikstofplannen Rijk, input gevraagd

Urgentie: Hoog

Beste collega's,

Aanstaande vrijdag verwachten we de plannen van de Ministeriële Commissie Economie en Natuurherstel. Belangrijke plannen, omdat wij voor ruim 90% voor het oplossen van de problematiek in onze provincie afhankelijk zijn van het Rijk.

Vandaar dat we willen werken aan een analyse van deze plannen, en daarvoor hebben we jullie hulp nodig! De analyse van deze plannen staan geagendeerd op de GS-vergadering van dinsdag 13 mei en gaan ook naar Provinciale Staten toe met de uitnodiging voor een technische sessie op 21 mei.

We pakken de analyse als volgt aan:

- In deze [link](#) vinden jullie de kaders die we hebben neergezet voor de analyse. We zijn zo vrij geweest jullie namen te plakken achter het betreffende onderwerp; geef s.v.p. aan als dit niet klopt.
- In verband met de agendering van de GS stukken willen we jullie vragen **voor donderdag 1 mei om 10:00 uur** de analyse af te ronden. Dan hebben wij de tijd om de stukken integraal door te nemen en nog eventueel op de lijn te komen voor een volgende slag, voordat het ter akkoord naar Mariëtte gaat.
- Naast de analyse wordt er gewerkt aan een lobbyparagraaf: deze wordt in een apart D-memo geagendeerd in de GS vergadering van 13 mei. Daarvoor ligt de verantwoordelijkheid bij team Public Affairs.

Bij vragen neem (deze week) svp contact op met 5.1.2.e en (na deze week) met 5.1.2.e

Alvast dank voor jullie medewerking! Namens het kernteam SANE,

5.1.2.e

5.1.2.e

M 5.1.2.e

E 5.1.2.e @pzh.nl

www.zuid-holland.nl/contact

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 25 Apr 2025 09:41:12 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Bespreken Rpgb OGZ

Hi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Zoals in de mail vorige week al aangekondigd zijn wij bezig met het implementeren van de RPGB binnen Zuid-Holland. Hiervoor hebben wij een werkproces uitgewerkt (zie [PowerPoint](#)). Dit betreft o.a. een proces voor de agrariër **tot** subsidieaanvraag, en een proces **na** subsidie. De blauwe kaders aan de rechterkant van de processen zijn vragen die we graag even met jullie willen doorlopen.

Ook hebben we de [modelregeling](#) (deels) uitgewerkt. Hier hebben we een aantal vragen aan jullie. Bijvoorbeeld: welke verantwoordelijkheden binnen het proces liggen bij OGZ, hoe doen we dit bij andere aankopen, en kunnen jullie ons helpen bij het inrichten van het proces met een realistisch tijdsplan? De vragen vinden jullie in de opmerkingen.

Daarnaast willen we kort bespreken hoe dit samenhangt met SANE en de maatregel natuurlijke stoppers.

Deze vragen zouden we komende dinsdag graag even met jullie willen doorlopen. Tot dan 😊

Groet,

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 17 april 2025 15:09

Aan: 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e

Onderwerp: Bespreken Rpgb OGZ

Tijd: dinsdag 29 april 2025 13:30-14:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Microsoft Teams-vergadering; D5.12 - Hybride vergaderen

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Samen met 5.1.2.e en 5.1.2.e (voorheen ook met 5.1.2.e) ben ik bezig met het implementeren van de Rpgb (MGB). Graag zouden we even met jullie in gesprek gaan over hoe we deze regeling het beste kunnen implementeren en welke rol OGZ hierin kan spelen. Volgende week stuur ik jullie meer toe zodat we wat gericht kunnen spreken.

In SANE is benoemd dat de Rpgb onderdeel is van de maatregel 'natuurlijke stoppers'. Hierdoor gaan we nu ook mee in de planning van SANE.

Groet,

Microsoft Teams [Heeft u hulp nodig?](#)

[Nu deelnemen aan de vergadering](#)

Vergadering-id: 5.1.2.e

Wachtwoordcode: 5.1.2.e

Voor organisatoren: [Vergaderopties](#)

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 25 Apr 2025 09:57:56 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wur.nl>
Subject: Re: Stikstof bijeenkomst 4 juni 2025 provinciale staten Zuid-Holland

Beste 5.1.2.e

Goed je woensdag even gesproken te hebben. Hieronder de mail met extra info die ik eerder stuurde. Voor de volledigheid: locatie is Provinciehuis Zuid-Holland. Zou het lukken hier een bijdrage aan te leveren?

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Sent: Thursday, April 17, 2025 9:25:35 PM
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>
Subject: Re: Stikstof bijeenkomst 4 juni 2025 provinciale staten Zuid-Holland

Beste 5.1.2.e

Dank voor de snelle en positieve reactie. Het idee is vooral een focus op oplossingen, uit verschillende invalshoeken. Daarbij kijken we zowel naar de gebruikelijke onderzoeksinstituten (WUR, Leiden, TNO etc.) als meer individuele onderzoekers van buiten deze kring. De focus ligt op drie vragen:

- Stikstofprobleem in het algemeen, toegespitst op Zuid-Holland. Hoe groot is het probleem?
- Landelijke aanpak: wat zijn daarvan de effecten voor Zuid-Holland?
- Provinciale aanpak, helpt dat? En in welke mate helpt dat? Staan de kosten van deze aanpak in verhouding met de opbrengsten? Hoe kijkt u aan tegen de voorgestelde Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie? <https://www.zuid-holland.nl/actueel/nieuws/april-2025/provincie-komt-met-aanpak-stikstofreductie/>

Het gaat dus vooral om discussie vanuit onderzoeksperspectief, niet zozeer politiek of sector gemotiveerde meningen.

Het beoogde tijdstip is 19.00 uur (18.30 inloop) tot 21.30, gevolgd door een korte borrel/napraat.

Hopelijk geeft dit voldoende achtergrond? Zoals gezegd, ik geef graag telefonisch verdere toelichting indien nodig.

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>
Verstuurd: donderdag, april 17, 2025 8:23:04 p.m.
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Stikstof bijeenkomst 4 juni 2025 provinciale staten Zuid-Holland

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e@wur.nl. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Dag 5.1.2.e

Dat wil ik zeker doen, maar ik krijg graag nog wat meer informatie. Stikstof is een wat breed thema. Wat is overkoepelende vraag. Ik neem aan de aanpak ervan?
Is het een discussiebijeenkomst (waarvan er al zoveel zijn) met bv standpunten van bv een vertegenwoordiger agrarische vs een politicus van bv D66 en dan nog een wetenschapper?. Of is het meer ingestoken op verschillende mogelijkheden voor aanpak vanuit bv wetenschap (bv Univ Leiden, PBL en WUR). Zou mij intussen wel liever zijn. Ik begrijp dat programma meer moet worden uitgewerkt maar gaat mij om de aanpak

Ik hoor het graag.

En wat is begin en eindtijd?

Vriendelijke groet

5.1.2.e

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Sent: woensdag 16 april 2025 15:40
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>
Subject: Re: Stikstof bijeenkomst 4 juni 2025 provinciale staten Zuid-Holland

Beste 5.1.2.e

Wij hebben elkaar kort gesproken na de masterclass stikstof bij het ministerie LVVN (destijds nog LNV vermoed ik) door 5.1.2.e en jou. Dat was een zeer leerzame dag.

Niet geheel onverwacht kom ik nu terug met een vraag over een themabijeenkomst stikstof van Provinciale Staten Zuid-Holland. Lennart heeft het gras al enigszins voor mijn voeten weggemaaid, want de vraag is of je bereid en beschikbaar zou zijn een bijdrage te leveren aan deze bijeenkomst.

Het idee is om drie sprekers te verwelkomen, die elk 20 minuten spreken. Daarna ruimte voor discussie. De bijeenkomst staat (voorlopig) gepland voor woensdagavond 4 juni. Zou dit passen in de agenda?

Meer details kunnen we uiteraard bespreken zodra het programma verder is uitgewerkt. Voor eventuele vragen ben ik ook telefonisch beschikbaar (5.1.2.e)

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>
Verstuurd: maandag, april 14, 2025 11:55:49 a.m.
Aan: Lennart Kapoen <la.kapoen@pzh.nl>
CC: Jager, CN, de <cn.de.jager@pspzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Stikstof bijeenkomst 4 juni 2025 provinciale staten Zuid-Holland

Geachte heer Kapoen

Dank en ik wacht het contact van 5.1.2.e even af

Vriendelijke groet

5.1.2.e

5.1.2.e

Wageningen University and Research
Room Lumen 5.1.2.e
PO Box 47, 6700 AA Wageningen, the Netherlands
Phone: 5.1.2.e; Mobile: 5.1.2.e

<https://www.wur.nl/en/Persons/5.1.2.e>
<https://research.wur.nl/en/persons/5.1.2.e>
5.1.2.e op Google Scholar Citations

From: Lennart Kapoen <la.kapoen@pzh.nl>
Sent: maandag 14 april 2025 11:31
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>
Cc: Jager, CN, de <cn.de.jager@pspzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Stikstof bijeenkomst 4 juni 2025 provinciale staten Zuid-Holland

Geachte 5.1.2.e

Ik ben vanuit de griffie van de provincie Zuid-Holland betrokken bij de organisatie van de themabijeenkomst over stikstof voor Provinciale Staten. Van Nico de Jager heb ik begrepen dat er al contact is geweest met u over deze bijeenkomst.

Wij hebben met elkaar de afspraak gemaakt dat een deel van de organisatie van deze bijeenkomst door onze ambtelijke organisatie verzorgd wordt. Om die reden koppel ik deze mailwisseling door naar mijn collega 5.1.2.e. Hij zal deze week contact opnemen met de vraag of u bereid en beschikbaar bent op 4 juni aanstaande om een bijdrage te leveren aan deze themabijeenkomst.

Mocht u op voorhand al vragen hebben hierover dan ben ik daar natuurlijk ook voor beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Lennart (L.A.) Kapoen
Commissiegriffier Statencommissie Landelijk Gebied
Commissiegriffier Commissie voor Onderzoek v/d Rekening
Statengriffie| Kamer 5.1.2.e
T 5.1.2.e E la.kapoen@pzh.nl

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag
<https://staten.zuid-holland.nl>

Van: Jager, CN, de <cn.de.jager@pspzh.nl>
Verzonden: vrijdag, april 11, 2025 6:34 PM
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>
Onderwerp: Re: Stikstof bijeenkomst 4 juni 2025 provinciale staten Zuid-Holland

Dag 5.1.2.e

Ik denk dat de spreektijd inderdaad belangrijk is. Laten we dat met de griffie bespreken. Ik zal daar maandag gelijk achteraangaan.

We, ik en griffie proberen dan maandag even contact te hebben. Ik zie een telefoonnummer in je eerste mail, dus dat komt goed.

Bedankt voor je reactie en wordt vervolgd!

Hartelijke groet,
Nico de Jager

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>

Verzonden: vrijdag, april 11, 2025 5:33 PM

Aan: Jager, CN, de <cn.de.jager@pspzh.nl>

Onderwerp: RE: Stikstof bijeenkomst 4 juni 2025 provinciale staten Zuid-Holland

Beste Nico

Op zich prima. Wel relevant dat de spreektijd niet zo kort is dat je feitelijk relevante punten nauwelijks kunt maken.

Hoe ziet het programma er ongeveer uit

Vriendelijke groet

5.1.2.e

From: Jager, CN, de <cn.de.jager@pspzh.nl>

Sent: vrijdag 11 april 2025 16:55

To: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>

Subject: Re: Stikstof bijeenkomst 4 juni 2025 provinciale staten Zuid-Holland

Beste 5.1.2.e

Het is geen SGP-bijeenkomst maar een bijeenkomst georganiseerd door provinciale Staten van Zuid-Holland. Er worden een aantal sprekers uitgenodigd. De uitnodiging gaat o.m. naar organisaties, ondernemers en politici.

De bijeenkomst wordt op 4 juni 's avonds in Den Haag (provinciehuis) gehouden.

Voor ons als statenleden, niet alleen SGP maar alle statenleden van Z-H erg waardevol.

Ik weet niet hoe ver de organisatie inmiddels is maar ik geef graag uw contactgegevens door aan de griffier van Z-H. Die coördineren de avond.

Hoor het graag!

Hartelijke groet,

Nico de Jager

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>

Verzonden: vrijdag, april 11, 2025 4:39 PM

Aan: Jager, CN, de <cn.de.jager@pspzh.nl>

Onderwerp: RE: Stikstof bijeenkomst 4 juni 2025 provinciale staten Zuid-Holland

Geachte heer de Jager/beste Nico

Excuses voor de trage reactie: mail overload

Op zich wil ik dat wel doen maar ik heb wel een paar vragen

- Gaat het alleen om SGP statenleden of om statenleden in het algemeen? Om hoeveel mensen gaat het dan
- Waar is het (mede ivm afstand)?

Ik met wel voorbehoud maken dat 5.1.2.e maar dat is vrijwel zeker voor eind mei

Nog wel opmerking

- Als het om SGP zie ik eigenlijk wel de noodzaak voor een meer gezamenlijk overleg. Zo ben ik ook gevraagd voor de Statenfractie van SGP Gelderland om te spreken over de voorgenomen stikstofzonerings (zag vandaag dat minister Wiersma dit als beleid wil terwijl dat echt niet veel gaat helpen en heel veel gaat kosten).
- Feitelijk zie ik ook wel de noodzaak voor bijeenkomst met SGP eerste en tweede kamer (ben volgende week in kamer voor VVD die bijgepraat wil worden) maar dat is wellicht iets wat ik direct met hen moet overleggen. Ik zie te veel misverstanden en dus misgaan (zoals nu weer het voorstel van Wiersma)

Ik hoor graag een reactie

Vriendelijke groet

5.1.2.e

5.1.2.e

Wageningen University and Research
Room Lumen 5.1.2.e
PO Box 47, 6700 AA Wageningen, the Netherlands
Phone: 5.1.2.e ; Mobile: 5.1.2.e
<https://www.wur.nl/en/Persons/> 5.1.2.e
<https://research.wur.nl/en/persons/> 5.1.2.e
5.1.2.e op Google Scholar Citations
5.1.2.e - ResearchGate

From: Jager, CN, de <cn.de.jager@pspzh.nl>

Sent: vrijdag 4 april 2025 14:07

To: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>

Subject: Stikstof bijeenkomst 4 juni 2025 provinciale staten Zuid-Holland

Geachte 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Ik ben statenlid in Zuid-Holland namens de SGP. Een werkgroepje in de Staten wil een bijeenkomst organiseren op 4 juni 's avonds. Aan de werkgroep leden de vraag wie we uit zouden kunnen nodigen.

Mijn vraag is: bent u in de gelegenheid en bereid om 4 juni 's avonds een bijdrage te kunnen leveren? Zo ja, dan kom ik z.s.m. op de lijn voor wat meer inhoud en context.

Met vriendelijke groet,

Nico de Jager

SGP Provinciale Staten Zuid-Holland

Mail: cn.de.jager@pspzh.nl - **Telefoon:** 5.1.2.e

From: "David van der Wilde"
Sent: Fri, 25 Apr 2025 15:05:43 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@berenschot.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@berenschot.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "Priscilla Speijer" <p.speijer@pzh.nl>; "Floor de Vries" <fc.de.vries@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Nieuwste belscript
Attachments: BELSCRIPT STAKEHOLDERS NAV RIJKSPAKKET.docx

Ha 5.1.2.e

Twee wijzigingen: 1 in kernboodschap 1 in belscript.

David van der Wilde

Woordvoerder voor gedeputeerde Anne Koning
(Wonen, Ruimtelijke Ordening, Recreatie, Toerisme en Sport)
Bij spoed: sms'en, WhatsAppen of bellen!

M 5.1.2.e

E da.vander.wilde@pzh.nl

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1 | Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag
www.zuid-holland.nl werkenvoor.zuid-holland.nl

BELSCRIPT STAKEHOLDERS NAV RIJKSPAKKET

Kernboodschap:

Net als u waarschijnlijk, hebben we het rijksmaatregelenpakket gezien. Wij hadden gehoopt op duidelijkheid en hopen dat na deze eerste stap ook de rest van de maatregelen volgt om vergunningverlening en natuurherstel écht op gang krijgen. Alleen met maatregelen van het Rijk krijgen we Zuid-Holland van het stikstofsloot. We nemen daarom nu de tijd om te analyseren wat deze maatregelen betekenen voor Zuid-Holland

Doel van het gesprek:

- Uitleggen dat de provincie het pakket bestudeert voor te reageren
- Ophalen beelden en verwachtingen van partners zijn nav dit pakket b-aanhoren grieven nav SANE maatregelen PZH
- Uitvragen wat stakeholders nog meer kunnen doen en wat ze daarvoor nodig hebben
- Ophalen wat mogelijke gezamenlijk lobby-boodschappen richting het Rijk zijn

Gesprekopzet:

- 1 -Introductie
- 2 -Uitleg proces
- 3 -Uitvragen houding partner/stakeholder
- 4 -Mogelijke hulpvraag constateren
- 5 -Vragen waar we elkaar in lobby kunnen helpen

Belscript:

Goedemiddag, fijn dat ik even kan storen. Hoe is het met (persoonlijke interessevraag)?
Goedemiddag blabla

Ik bel natuurlijk over het Rijksmaatregelenpakket. Daar hebben jullie vast ook al iets van meegekregen?

Zeker, benieuwd wat de provincie vindt

Wij gaan nog niet direct naar buiten reageren. We vinden het wel belangrijk dat jullie als {vleiende titel} en direct betrokkene op de hoogte zijn van hoe wij hier als provincie Zuid-Holland mee omgaan

Reax

Vooralsnog reageren wij dus niet. Voor ons geven de maatregelen niet de duidelijkheid en zekerheid waarop we gehoopt hadden. We hopen dat het Rijk met aanvullende maatregelen komt die vergunningverlening en natuurherstel écht op gang krijgen. Wel zijn we al druk bezig te bestuderen en analyseren wat er nu wel en niet mogelijk is. Dat gaat helaas tijd kosten. Hoe staan jullie hier nu in?

Reax en eventuele frustratie

Natuurlijk kan ik nu niet zien wat dit doet voor vergunning verlening, dat vind ik zelf ook enorm frustrerend. Maar misschien zijn er wel dingen waarmee wij nu wél kunnen helpen of duidelijkheid geven?

Ik vind het ook heel jammer dat ik nu nog niet heel veel meer weet. Daar hoopten we natuurlijk wel op. Omdat we nu al flink bezig zijn met de volgende stappen ben ik wel heel benieuwd wat jullie nu nog van het Rijk vragen? Misschien kunnen we elkaar daarin wel versterken en helpen...

1.

Voor ons zijn heel belangrijk:

-We hebben geborgd pakket nodig

-Rijk overstijgende aanpak om vergunningverlening te vergemakkelijken, bijvoorbeeld aanpassen rekenkundige ondergrens

-Steunen de inzet van de minister om bedrijfsspecifieke doelen uit te werken en te sturen op emissies in plaats van op depositie.

-Wij kunnen dit als provincie niet alleen

Donderdag 27 februari 2025 van 9.00-10.30 uur
Via TEAMS

Aanwezig: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

[illegible]

21. conceptverslag 27 feb 2021

Is er urgentie over deze brief en welke afspraken zijn er gemaakt:

Versie Kies een item.

- 5.1.2.e De conceptbrief is besproken in de BAC, met het advies deze juridisch te laten toetsen. Dit is vastgelegd tijdens het BAC. Provincies kunnen nog suggesties geven. Als er geen zonder wijzigingen nodig zijn, kan de brief worden verzonden.
Afgesproken om via GS te versturen, met de optie voor mandaat. Iedereen bepaalt zelf hoe dit wordt verwerkt.
 - **ACTIE: het verslag van het BAC zal worden opgevraagd door** 5.1.2.e
- 5.1.2.e We hebben een brief ontvangen met de vraag naar de brief van Overijssel. Er wordt dus wel iets verwacht.
- De brief is nog niet door de provincies verstuurd.

4. Strategisch Grondbeleid

Er is veel beweging op het dossier van grondbeleid Er wordt veel over geopinieerd. <https://www.gebiedsontwikkeling.nu/artikelen/landinrichting-20-is-de-sleutel-in-het-stikstofslot-en-grondinstrumentarium-is-in-ontwikkeling> (nwe pachtwet, kavelruil (de handreiking 'Verkavelen met de Omgevingswet', herwaardering grond, veranderend grondgebruik, grondbanken, subsidies voor beëindiging etc.). In de recente CoP kwam ook ontwikkelingen t.a.v. grondprijzen, inbreng in de Nota Ruimte en de rol van privaat kapitaal (ASR) aan de orde.

- 5.1.2.e Ik denk dat dit een goed moment is om kort stil te staan bij hoe jullie tegen het strategisch grondbeleid aan kijken en wat we hiermee zouden kunnen doen. We zouden hier gezamenlijk over moeten nadenken. Misschien is het goed om eerst even terug te blikken:
Voorbeeld: het initiatief van ASR. Zij kijken al naar manieren om met kapitaal veranderingen in de landbouw te realiseren. Dit gebeurt onder andere door erfpacht in te zetten en zo een duurzame transitie binnen de landbouw mogelijk te maken.
- Er zijn meerdere initiatieven die zich hiermee bezighouden, waarbij het om honderden miljoenen/miljarden euro's gaat. Ook wordt gekeken naar provincies om hierin een regulerende rol te spelen, of bijvoorbeeld als garantsteller op te treden.
 - 5.1.2.e Vanuit mijn vak vind ik dit interessant en belangrijk om dit onderwerp mee te nemen. GS en PS vinden natuur niet belangrijk tenzij wij door een hogere overheid gedwongen worden. Dat is de politieke situatie in provincie Gelderland. Het is lastig in te schatten of de provincie hier wel iets mee gaat doen.
 - 5.1.2.e Eerst hebben over wat we willen ipv hoe we dat willen. Initiatieven zoals die van ASR, waarbij kapitaal wordt ingezet om de transitie in de landbouw te faciliteren roepen vragen op, omdat er tegelijkertijd veel weerstand is tegen grootschalige investeringen in de agrarische sector. De voorkeur gaat vaak uit naar kleinschalige, zelfstandig gefinancierde bedrijven. Politiek gezien ligt dit gevoelig en wordt het niet overall met enthousiasme ontvangen. Ik ben dan ook benieuwd hoe dit in andere provincies wordt ervaren en welke koers daar wordt bepaald.
 - 5.1.2.e Volgens mij zijn dit de kernonderwerpen van het vakberaad. Straks komen we nog op het rijksbeleid over de modernisering van het grondbeleid, wat onze core business is als vakberaad. Veel regelingen raken aan grondbeleid en vereisen daar kennis over, maar het blijven subsidieregelingen.
Dit gaat over de essentie van ons vak: grondbeleid als technisch instrument binnen woonbeleid en andere sectoren. Grondbeleid wordt steeds centraler in vraagstukken over veranderend grondgebruik en de rol van de provincie daarin. Welke autonome rol neem je? Hoe werk je samen

met anderen? Dit zijn vragen waar uiteindelijk GS en PS over moeten beslissen.

- Moeten we provinciale grond inzetten voor woningbouw? Dit strategische besluit bepaalt ons grondbeleid. Zonder eigen koers laten we anderen, zoals nationale initiatieven die met eigen grondbanken opereren de richting bepalen.
- 5.1.2.e De Tweede Kamer heeft de motie Gabriëls aangenomen, wat leidt tot een verbreding van de taakstelling van de nationale grondbank. Het Rijk werkt nu aan een plan van aanpak om deze grondstrategie breder in te zetten, niet alleen voor natuur en landbouw, maar ook voor infrastructuur, woningbouw en waterbeheer. Daarnaast wordt nagedacht over een groot revolverend budget om de rijkssturing op grond te versterken, waarbij ook het Rijksvastgoedbedrijf een grotere rol krijgt. Kortom, op rijksniveau is het startschot gegeven voor een bredere en intensievere grondstrategie. Provincies doen er goed aan hierop aan te haken.
- 5.1.2.e Ik stel voor om hier bewust bij stil te staan en er meer tijd voor te nemen. We moeten de aanpak goed doordenken en een gezamenlijke lijn vinden, want dit is een kernonderwerp voor het vakberaad.
Gezien de vele ontwikkelingen is het belangrijk om te begrijpen hoe de verschillende onderwerpen zich tot elkaar verhouden en welke richting we opgaan. Daarom kom ik met een voorstel en betrek ik enkele van jullie bij de uitwerking. Het zal via teams worden besproken.
- **Conclusie:** We moeten dit in samenhang bekijken en een sterke basis leggen, omdat daarop alle verdere beslissingen worden gebaseerd. Die basis moet gedeeld zijn, ook tussen provincies, en het is essentieel om die gezamenlijk te bepalen. Er is veel beweging in dit domein, en dat vraagt om een zorgvuldige en doordachte aanpak

ACTIE: Rond de Nota Ruimte spelen meerdere zaken, zoals de nationale grondbank en de uitwerking van de motie-Gabriëls, waarbij provincies via het RO-spoor zijn betrokken. Een nazending volgt met een overzicht van lopende discussies en bijeenkomsten.

ACTIE: Strategisch grondbeleid op de lijst van onderwerp voor fysieke vakberaad

[illegible]

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR
BR
BR
BR

BR
BR
BR

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 25 Apr 2025 15:36:52 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@arcadis.com>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Vraag opdracht overgangszones

Hoi 5.1.2.e

Gisteren heb ik je even geprobeerd te bellen, maar kreeg ik je niet te pakken, vandaar alvast de vraag via de mail.

Zoals je misschien weet zijn we in Zuid-Holland bezig met de verdere uitwerking van overgangszones, dit is ook één van de vier maatregelen in de [Samenhangende Aanpak Natuurherstel & Economie \(SANE\)](#). Deze Zuid-Hollandse aanpak (SANE) is voor onze provincie een begin om stappen te zetten in de goede richting en een roep naar het Rijk om weer uit het stikstofslot te komen, in de hoop dat de Ministeriële Commissie Economie & Natuurherstel ook snel met volwaardige plannen komt.

We hebben de afgelopen tijd voor de uitwerking van overgangszones al de drukfactoren en maatregelen in beeld gebracht (vanuit de NDA's) waar we aan moeten werken in de overgangszones, maar om tot een concretere aanpak te komen moeten we deze maatregelen verder uitwerken. En dit moet zoals altijd weer op zeer korte termijn, in het najaar wil ons college van GS namelijk voor alle 21 N2000-gebieden weten hoe dit er dan per gebied uit gaat zien. Dus hoe groot een dergelijke zone moet zijn en wat voor activiteiten we willen aanpassen in die zonering of wat voor maatregelen we willen treffen in die zonering.

5.1.2.e en ik vroegen ons af of jullie bij Arcadis ons kunnen helpen met een concretiseringsslag van wat we al hebben liggen. In de vorm van een tijdelijke opdracht met nog wat geld uit de bestaande opdracht van N2000. We denken voor de verdere uitwerking in ieder geval aan een aantal punten:

- Kostenraming van de maatregelen
- Kostenbatenanalyse (Kunnen we inzichtelijk maken dat als we in overgangszones drukfactoren wegnemen, wat qua kosten eerst een juist hogere investering is, dat we daarmee uiteindelijk een buffer rondom de N2000-gebieden vormen waardoor we in de N2000-gebieden misschien minder intensief beheersmaatregelen hoeven te treffen? Wat uiteindelijk voor de beheersmaatregelen en bijkomende kosten in de N2000-gebieden juist zorgt voor een trend naar beneden qua kosten.)
- Hoe groot moet de zone dan zijn voor het wegnemen van de drukfactor?

Via de mail is het waarschijnlijk nog geen heel duidelijk verhaal. Kunnen we daarom volgende week (als je geen vrij hebt) even met z'n drieën teamsen of jullie hierbij kunnen en willen helpen?

Voor nu een fijn weekend en hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Natuur en Coördinatie IPO Landelijk Gebied
Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2.e

E: 5.1.2.e [@pzh.nl](mailto:5.1.2.e@pzh.nl)

Werkdagen: ma t/m vr

www.zuid-holland.nl/contact

From: "David van der Wilde"
Sent: Fri, 25 Apr 2025 16:36:54 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
"5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Cc: "Floor de Vries" <fc.de.vries@pzh.nl>
Subject: woordvoeringslijn reax stikstof
Attachments: Woordvoeringslijn Stikstof reax.docx, BELSCRIPT STAKEHOLDERS NAV RIJKSPAKKET.docx

Beste,

Zojuist in GS besproken: een woordvoeringslijn en belscript. Goed om te hebben lijkt me. Dit weekend heb ik de woordvoering nog onder de hoede, daarna is Robert Berk de spreekmens van dienst.

Vriendelijke groet,

David van der Wilde

Woordvoerder voor gedeputeerde Anne Koning
(Wonen, Ruimtelijke Ordening, Recreatie, Toerisme en Sport)
Bij spoed: sms'en, WhatsAppen of bellen!

M 5.1.2.e
E da.vander.wilde@pzh.nl

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1 | Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag
www.zuid-holland.nl werkenvoor.zuid-holland.nl

Reactief op basis van persvragen

Het is belangrijk dat we snel van het slot gaan, daar is een stevig maatregelenpakket van het Rijk voor nodig. Het is teleurstellend dat we met dit startpakket vooralsnog niet van het slot kunnen. Voor natuurherstel, economie, industrie, land- en glastuinbouw en woningbouw in Zuid-Holland is dit een eerste stap.

We hebben behoefte aan zekerheid. Uit nadere analyse moet blijken of de vergunningverlening en natuurherstel hiermee voldoende op gang komt.

Zonder meer ruimte om natuurvergunningen te verlenen zit Zuid-Holland op slot. Het wordt zo heel moeilijk en soms zelfs onmogelijk toestemming te geven voor de aanleg van wegen, het bouwen van woningen en het vooruithelpen van boeren, bedrijven en industrie.

Als Provincie Zuid-Holland doen we zelf al wat we kunnen om de stikstofuitstoot terug te brengen. Ondanks onze eigen inzet zijn we grotendeels afhankelijk van het Rijk. Het is daarom belangrijk dat deze maatregelen bijdragen aan voldoende stikstofreductie en natuurherstel.

In Zuid-Holland bouwen we krachtig aan onze toekomst voor alle inwoners en ondernemers. We willen huizen bouwen, voedsel produceren en wegen aanleggen. Tegelijkertijd willen onze bedrijven vooruit kunnen plannen, investeren en zitten we midden in een energietransitie. Daarvoor is duidelijkheid en perspectief nodig. Daarom bestuderen we nu hoe we met dit maatregelenpakket verder kunnen, want er is geen tijd te verliezen.

From: "Secrvanleeuwen"
Sent: Fri, 25 Apr 2025 18:26:00 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "Maureen ter Steege" <mb.ter.steege@pzh.nl>; "David van der Wilde" <da.vander.wilde@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Fwd: SANE Technische vragen
Attachments: 20250422 vervolg technische vragen v2.docx

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

M 06-429 329 36

E secrvanleeuwen@pzh.nl

www.zuid-Holland.nl/contact

Bezoekadres: Zuid-Hollandplein 1 | 2596 AW Den Haag

Postadres: Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

Werkdagen: ma, di, wo, do en vr (ochtend)

KRACHTIG ZUID-HOLLAND

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: Statengriffie <Statengriffie@pzh.nl>

Verzonden: Friday, April 25, 2025 5:52:05 PM

Aan: Secrvanleeuwen <secrvanleeuwen@pzh.nl>

CC: Lennart Kapoen <la.kapoen@pzh.nl>

Onderwerp: Fw: SANE Technische vragen

Beste collega's

Kunnen jullie de vragen van Mirjam laten beantwoorden.

Alvast dank

Astrid

Verzonden vanaf [Outlook voor Android](#)

From: Statengriffie <Statengriffie@pzh.nl>

Sent: Friday, April 25, 2025 5:49:29 PM

To: Floor de Vries <fc.de.vries@pzh.nl>

Subject: Fw: SANE Technische vragen

Beste Floor

Wil jij onderstaande vragen van Mirjam oppakken aub

Dank

Astrid

Verzonden vanaf [Outlook voor Android](#)

From: Mirjam Nelisse <5.1.2.e@pzh.nl>@gmail.com>

Sent: Friday, April 25, 2025 4:42:28 PM

To: Statengriffie <Statengriffie@pzh.nl>; Lennart Kapoen <la.kapoen@pzh.nl>

Subject: SANE Technische vragen

Beste Lennart,

N.a.v. de hoorzitting en nadere informatie, heb ik de bijgevoegde technische vragen over SANE. Met het oog op coalitieoverleg, zou ik de antwoorden graag uiterlijk donderdag 1 mei ontvangen. Zou dat mogelijk zijn? Bijvoorbaat dank voor ieders moeite!

Met hartelijke groet,

ir. Mirjam Nelisse

Lid Provinciale Staten Zuid-Holland (VVD)

Aanmelden voor [mailinglist](#) met o.a. uitnodigingen voor werkbezoeken

M | 5.1.2.e

E | 5.1.2.e@pzh.nl@gmail.com

Social media: [LinkedIn](#) | [Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [Website](#) | [Linktree](#)

Vervolg technische vragen SANE door Mirjam Nelisse (VVD)

Blokje stikstofslot

1. Klopt het dat “Stikstofruimte om ontwikkelingen mogelijk te maken is niet langer beschikbaar zolang er geen sprake is van een geborgd maatregelenpakket waarmee dalende stikstofdepositie kan worden aangetoond”? Mag ik daaruit concluderen dat *stikstofruimte om ontwikkelingen mogelijk te maken beschikbaar komt als er sprake is van een geborgd maatregelenpakket waarmee dalende stikstofdepositie kan worden aangetoond*?
2. Wanneer is sprake van een maatregelenpakket dat *geborgd* is? Wat zijn (voor de rechter) de voorwaarden om hieraan te voldoen?
3. Wanneer is er sprake van aantoonbaar dalende stikstofdepositie? Hoe tonen we dat (voor de rechter voldoende) aan?
4. Wat is er eventueel verder voor nodig om vergunningverlening op gang te brengen?
5. Als een ondernemer maatregelen neemt om de emissie te reduceren, dan neemt logischerwijs de depositie door die onderneming af. Wat is nodig om te voldoen aan de eis van de rechter zoals benoemd in technische vraag 1?
6. Als NOx en NH3 apart van elkaar zouden worden beschouwd, welke voordelen en nadelen zou dat hebben in relatie tot “van het slot af komen” en hetgeen onder technische vraag 1 staat?
7. Kan vergunningverlening ook plaats vinden waarbij de toets op een andere manier plaatsvindt dan met Aerius?

Blokje emissie

8. In 2022 was de NOx uitstoot in Zuid-Holland 43,6 kton. Klopt het dat de netto (N) stikstofemissie dus 13,1 kton is (30 massaprocent, berekend volgens [Het gedrag van stikstofverbindingen in de atmosfeer](#) pagina 19)?
9. In 2022 was de NH3 uitstoot in Zuid-Holland 7,77 kton (bron: beantwoording technische vragen NOx). Klopt het dat de netto (N) stikstofemissie dus 6,4 kton is (82 massaprocent, berekend volgens [Het gedrag van stikstofverbindingen in de atmosfeer](#) pagina 19)?
10. Klopt het dat de NOx emissie in ZH ruim tweemaal zoveel is (13,1/6,4) als de NH3 emissie?
11. “Het kabinet vindt dat alle sectoren een evenredige en evenwichtige bijdrage moeten leveren aan de oplossing van het stikstofvraagstuk. Het is belangrijk dat hier op vergelijkbare wijze op wordt gestuurd aan de hand van duidelijke doelstellingen. Door het kabinet is aangekondigd dat sectordoelen worden opgesteld voor onder andere industrie en mobiliteit” ([bron](#)). Dient de provincie zich ook te houden aan deze sectordoelstellingen op het moment dat de provincie eigen beleid maakt om de stikstofemissie te reduceren?
12. Hoe wordt de emissie (NOx en NH3) per bedrijf gemeten cq berekend? Hoe komt de (berekening van) ammoniakemissie in de kringloopwijzer tot stand (wordt gewerkt met forfaitaire waarden en zo ja, hoe worden bedrijfsspecifieke maatregelen meegenomen)?
13. Ik weet dat veel ondernemers in de landbouwsector maatregelen nemen om de stikstofemissie te verminderen. Ook heeft de dalende trend in het aantal [boeren](#) en [koeien](#) doorgezet. Desondanks is er geen dalende trend in de NH3 emissie te zien. Hoe worden de stikstofreducerende maatregelen die boeren nemen (hetzij via voer/management, hetzij via technische innovaties) meegenomen in de NH3 emissie uit de landbouw?
14. Wat maakt dat het lang duurt voor technische innovaties worden toegelaten? Wat is ervoor nodig om deze innovaties juridisch houdbaar te laten zijn?

Blokje natuurherstel

15. Klopt het dat de stikstofgevoelige N2000 gebieden in Zuid-Holland zijn:
 1. Biesbosch
 2. Coepelduynen
 3. Duinen Goeree en Kwade Hoek

4. Grevelingen
 5. Kennemerland-zuid
 6. Krammer-Volkerak
 7. Lingegebied en Diefdijk zuid
 8. Meijendel en Berkheide
 9. Nieuwkoopse plassen en de Haeck
 10. Solleveld en Kapittelduinen
 11. Voornes duin
 12. Westduinpark en wapendal?
16. Ik zou graag wat meer willen weten over de omvang van het gebied binnen elk N2000 gebied waar de stikstofdepositie te hoog is (aantal hexagonen, aantal m²/hectares?) en hoever het betreffende gebied van de rand van het N2000 gebied ligt (in (kilo)meters)?
 17. Welke drukfactoren zijn voor welke N2000 gebieden nu te hoog? Graag een overzicht met N2000 gebieden en per gebied de drukfactoren die te hoog zijn voor dat gebied.
 18. Is het technisch mogelijk om de N2000 gebieden of die delen ervan die de drukfactor waterkwaliteit en/of waterkwantiteit ervaart, een eigen polder cq watersysteem te geven? Zodat de peilen en inlaat onafhankelijk zijn van het landbouwgebied eromheen? Zo ja, wat is ervoor nodig? Zo nee, wat maakt dat dat (technisch) niet kan?

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 28 Apr 2025 08:49:14 +0200
To: "Floor de Vries" <fc.de.vries@pzh.nl>; "Maureen ter Steege" <mb.ter.steege@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "Lennart Kapoen" <la.kapoen@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: SANE Technische vragen

Dag Floor en Maureen,

We gaan er mee aan de slag, ik laat nog weten wanneer we de antwoorden ambtelijk kunnen aanleveren voor akkoord.

Groet, 5.1.2.e

Van: Floor de Vries <fc.de.vries@pzh.nl>
Verzonden: maandag 28 april 2025 07:50
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>;
Maureen ter Steege <mb.ter.steege@pzh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; Lennart Kapoen <la.kapoen@pzh.nl>
Onderwerp: FW: SANE Technische vragen

Goedemorgen collega's,

Bijgaand een set technische vragen van de VVD. Er wordt gevraagd om de antwoorden uiterlijk donderdag te ontvangen. Gaat dat lukken?

Met het oog op mijn verlof zou ik jullie willen vragen om mijn vervanger @Maureen ter Steege mee te nemen in de mails over afstemming/akkoord voor de antwoorden. Zij kan schakelen met Mariëtte en eventueel de griffie.

Alvast bedankt en succes!

Groet,
Floor

Van: Statengriffie <Statengriffie@pzh.nl>
Verzonden: vrijdag 25 april 2025 17:49
Aan: Floor de Vries <fc.de.vries@pzh.nl>
Onderwerp: Fw: SANE Technische vragen

Beste Floor

Wil jij onderstaande vragen van Mirjam oppakken aub

Dank

5.1.2.e

Verzonden vanaf [Outlook voor Android](#)

From: Mirjam Nelisse 5.1.2.e@gmail.com>
Sent: Friday, April 25, 2025 4:42:28 PM
To: Statengriffie <Statengriffie@pzh.nl>; Lennart Kapoen <la.kapoen@pzh.nl>
Subject: SANE Technische vragen

Beste Lennart,

N.a.v. de hoorzitting en nadere informatie, heb ik de bijgevoegde technische vragen over SANE. Met het oog op coalitieoverleg, zou ik de antwoorden graag uiterlijk donderdag 1 mei ontvangen. Zou dat mogelijk zijn? Bijvoorbaat dank voor ieders moeite!

Met hartelijke groet,

ir. Mirjam Nelisse

Lid Provinciale Staten Zuid-Holland (VVD)

Aanmelden voor [mailinglist](#) met o.a. uitnodigingen voor werkbezoeken

M | 5.1.2.e

E | 5.1.2.e [@gmail.com](#)

Social media: [LinkedIn](#) | [Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [Website](#) | [Linktree](#)

From: "5.1.2.e [REDACTED]"
Sent: Wed, 23 Apr 2025 16:45:51 +0200
To: "5.1.2.e [REDACTED]" <5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>; "5.1.2.e [REDACTED]" <5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>; "David van der Wilde"
<da.vander.wilde@pzh.nl>; 5.1.2.e [REDACTED] <5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>; "5.1.2.e [REDACTED]" <5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>; "Floor de
Vries" <fc.de.vries@pzh.nl>; "5.1.2.e [REDACTED] Id" <5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>; "5.1.2.e [REDACTED]" <5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>; "5.1.2.e [REDACTED]
5.1.2.e [REDACTED] @pzh.nl"; "5.1.2.e [REDACTED]" <5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>; "5.1.2.e [REDACTED]" <5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>; "5.1.2.e [REDACTED]"
<5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>; "5.1.2.e [REDACTED]" <5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>; "5.1.2.e [REDACTED]" <5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>; "Priscilla Speijer"
<p.speijer@pzh.nl>; "5.1.2.e [REDACTED] s" <5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>; "5.1.2.e [REDACTED]" <5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>; "5.1.2.e [REDACTED]
5.1.2.e [REDACTED]" <5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>; "5.1.2.e [REDACTED]" <5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>
Subject: 5.1.2.e [REDACTED] heeft ‘Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk’ met u gedeeld

 $\dashrightarrow$

5.1.2.e heeft u uitgenodigd om een bestand te bewerken

$$\rightarrow$$

Goedemiddg allemaal,

In aanvulling op de mail van 5.12.e ik begreep dat niet iedereen toegang heeft tot het document, al staat het in de teams map nav de gerechtelijke uitspraken. Hierbij.

Groet, 5.1.2.e

Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk

Deze uitnodiging werkt alleen voor u en personen met bestaande toegang.

Opene

Delen

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

[Redacted content]

[Redacted content]

[Redacted content]

[Redacted content]

[Redacted content]

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 28 Apr 2025 11:16:54 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Technische vragen N2000/stikstof

Hoi 5.1.2.e

Hier alvast de technische vragen voor N2000. Ik vrees dat je zo snel geen toegang tot het document hebt:
[20250422 vervolg technische vragen v2 - VVD SANE.docx](#)

Voor de volledigheid hier alvast de vragen. Ik werk aan concept beantwoording. Stem dat vanmiddag graag met jou af.

Groeten,

5.1.2.e

Blokje natuurherstel

15. Klopt het dat de stikstofgevoelige N2000 gebieden in Zuid-Holland zijn:
1. Biesbosch
 2. Coepelduynen
 3. Duinen Goeree en Kwade Hoek
 4. Grevelingen
 5. Kennemerland-zuid
 6. Krammer-Volkerak
 7. Lingegebied en Diefdijk zuid
 8. Meijendel en Berkheide
 9. Nieuwkoopse plassen en de Haack
 10. Solleveld en Kapittelduinen
 11. Voornes duin
 12. Westduinpark en wapendal?

In deze lijst ontbreekt nog de Voordelta. Daarnaast is er voor Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein een voorgenomen besluit tot aanwijzing als overbelast stikstofgevoelig Natura 2000-gebied.

16. Ik zou graag wat meer willen weten over de omvang van het gebied binnen elk N2000 gebied waar de stikstofdepositie te hoog is (aantal hexagonen, aantal m2/hectares?) en hoever het betreffende gebied van de rand van het N2000 gebied ligt (in (kilo)meters)?
17. Welke drukfactoren zijn voor welke N2000 gebieden nu te hoog? Graag een overzicht met N2000 gebieden en per gebied de drukfactoren die te hoog zijn voor dat gebied.
18. Is het technisch mogelijk om de N2000 gebieden of die delen ervan die de drukfactor waterkwaliteit en/of waterkwantiteit ervaart, een eigen polder cq watersysteem te geven? Zodat de peilen en inlaat onafhankelijk zijn van het landbouwgebied eromheen? Zo ja, wat is ervoor nodig? Zo nee, wat maakt dat dat (technisch) niet kan?

Er zijn grote verschillen in de watersystemen tussen de verschillende Natura-2000 gebieden. Waar noodzakelijk en mogelijk worden op deelgebieden/habitattypen al maatregelen vastgelegd in de Natura 2000 beheerplannen om watersystemen te beheren. Het volledig loskoppelen van Natura-2000 gebieden is praktisch onmogelijk gezien de koppeling tussen oppervlakte en grondwatersysteem.

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 28 Apr 2025 14:06:21 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Sane en gebiedsprocessen

Ha 5.1.2.e
Dank voor signaal. 5.2.1 – mede om de reden die je noemt.
Laten we kijken hoe we in aanloop naar de commissie van 28 mei elkaar kunnen helpen. Het zou goed zijn wanneer de elementen die je noemt sowieso meer op voorgrond komen. We werken aan een Q&A/woordvoeringslijn voor de gebieden – daar kan al eea in landen.
Ik voorzie de komende week een beetje radiostilte vanwege reces en afwezige collega's maar verwacht dat we het volgende week op gaan pakken.
Met groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: vrijdag 25 april 2025 14:58
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: Sane en gebiedsprocessen

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

We worden vanuit de gebieden behoorlijk benaderd met vragen, onrust en boosheid over Sane. Jullie weten daarvan uiteraard.
Het heeft invloed op de gebiedsprocessen. Boeren willen niet meer meedoen in sommige gebieden. Er wordt een gebaar vanuit de PZH verwacht. 5.2.1

5.2.1

5.2.1

5.2.1

Dan kunnen we daar in onze gebiedsprocessen weer op teruggrijpen.

Elementen kunnen zijn:

Aangeven dat de Sane maatregelen grotendeels de al aangekondigde lijnen waren die in de OER zaten (dit hadden we nl al verteld in de gebieden). De verbinding met de OER wordt te weinig gemaakt.
Aangeven waar Sane dan in verschilt tov OER (vind ik zelf nog lastig uit te leggen).
Erkenning dat in de gebieden al flink wordt gewerkt aan de gebiedsprocessen en gebiedsplannen. Dat staat er nu niet en daardoor denken boeren dat Sane iets extra's is.
Aangeven dat we samen met de agrariers en andere stakeholders op zoek willen naar oplossingen voor de opgaven waar we voor staan. De brief wordt nu gelezen als 'over de boeren' en niet 'met de boeren'.
Ook de andere sectoren (industrie) aangeven, nu wordt er alleen/teveel accent gelegd op de agrarische sector.

Ik hoor graag wat jullie hiervan vinden.

Groet,

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 28 Apr 2025 14:22:10 +0200
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: 5.1.2.e heeft de map 'SANE' met u gedeeld

-->

5.1.2.e

**heeft u uitgenodigd om een
map te bewerken**

-->

Het leek me handig om onze stukken voor SANE ook op een centrale plek, waar we allemaal bij kunnen, op te slaan.

SANE

Deze uitnodiging werkt alleen voor u en personen met bestaande toegang.

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 28 Apr 2025 14:28:44 +0200
To: "5.1.2.e" "5.1.2.e" pzh.nl>; "5.1.2.e" "5.1.2.e" @pzh.nl>
Subject: FW: Presentatie nadere uitwerking drukfactoren tbv maatregelen

Alvast voor jullie 😊

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 28 april 2025 13:57
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>
Onderwerp: Presentatie nadere uitwerking drukfactoren tbv maatregelen

Hi 5.1.2.e

Hierbij de presentatie!

 [Nadere uitwerking maatregelen SANE en OER.pptx](#)

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Natuur en Coördinatie IPO Landelijk Gebied
Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2.e
E: 5.1.2.e @pzh.nl
Werkdagen: ma t/m vr

www.zuid-holland.nl/contact

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 28 Apr 2025 15:40:42 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@berenschot.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Afspraak over financiën overgangszones

Hoi 5.1.2.e

5.1.2.e is deze week een paar dagen vrij, zullen wij kijken of we morgen even kunnen bellen? Ik zou kunnen tussen 11u en 11.30u, tussen 13u en 14u of na 16u.
Schikt één van deze momenten?

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@berenschot.nl>
Verzonden: maandag 28 april 2025 12:42
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Afspraak over financiën overgangszones

Dag 5.1.2.e

Vorige week was ik er niet. Deze week wel en heb vrijwel alle dagen tijd. Zijn jullie er ook?

Met vriendelijke groet

5.1.2.e

Senior consultant

5.1.2.e

<https://www.linkedin.com/in/5.1.2.e>
Van Deventerlaan 31-51, 3528 AG Utrecht

Wil je weten hoe het is om te werken bij Berenschot? [Bekijk onze video!](#)

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 22 april 2025 13:48
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@berenschot.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: Afspraak over financiën overgangszones

Hi 5.1.2.e

Heb jij deze week ergens een gaatje om met mij en 5.1.2.e te sparren over het financiële plaatje van overgangszones? Ik had het idee dat jij bij ons laatste overleg (op maandag 14 mei) ook wat hadden mee getypt.

Hoor graag of je deze week (op woensdag of donderdag) tijd hebt om een half uurtje samen te zitten.

Groet!

5.1.2.e

5.1.2.e

Natuur en Coördinatie IPO Landelijk Gebied
Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2.e

E: 5.1.2.e [@pzh.nl](mailto:5.1.2.e@pzh.nl)

Werkdagen: ma t/m vr

www.zuid-holland.nl/contact

Disclaimer

This e-mail and any attachment it contains is confidential and may contain legally privileged information.
If you are not the intended recipient, please note that this e-mail or any attachment may not be copied or disclosed or distributed to others.
If you have received this e-mail by error, please notify the sender immediately by return e-mail, and delete this message. All rights reserved.

This email has been scanned for viruses and malware, and may have been automatically archived.

From: "5.1.2.e [REDACTED]"
Sent: Mon, 28 Apr 2025 17:44:02 +0200
To: "5.1.2.e [REDACTED]" <5.1.2.e [REDACTED]@pzh.nl>
Subject: RE: Analyse stikstofplannen Rijk, input gevraagd

Ik heb e.e.a. in de nieuwe map SANE bij maatregel 5 gezet, want ik wist niet of jij ook bij alle algemene SANE documenten kan.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e> @pzh.nl>
Verzonden: maandag 28 april 2025 10:56
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e> @pzh.nl>
Onderwerp: RE: Analyse stikstofplannen Rijk, input gevraagd

Ik zal er morgen naar kijken!

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: maandag 28 april 2025 10:12
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: FW: Analyse stikstofplannen Rijk, input gevraagd

Ha 5.1.2.e

Zie onderstaand de Rijksplannen mbt stikstof. Aan ons wordt gevraagd om deze te analyseren voor de GS vergadering van volgende week (zie de bijlage van 5.1.2.e) en daar is ook een documentje voor gemaakt (tweede bijlage). Ik ga vanmiddag aan de slag met de analyse en zou het heel fijn vinden als jij tegen wilt lezen.

Donderdag 10:00 uur is de deadline.

Dank je wel!!

Groeten,

5.1.2.e

Van: [redacted] <[redacted]@pzh.nl>
Verzonden: vrijdag 25 april 2025 19:57
Aan: [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted]
 <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted]
 <[redacted]@berenschot.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@berenschot.nl>; [redacted]
 <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>;
 Priscilla Speijer <p.speijer@pzh.nl>; Floor de Vries <fc.de.vries@pzh.nl>; David van der Wilde <da.vander.wilde@pzh.nl>;
 [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted]
 [redacted] [redacted] @pzh.nl>; [redacted] [redacted] @pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted]
 [redacted] <[redacted]@pzh.nl>
CC: Maureen ter Steege <mb.ter.steege@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; Anne-Fleur de Kleyn
 <a.de.kleyn@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>
Onderwerp: Analyse stikstofplannen Rijk, input gevraagd

Goedenavond collega's,

Vanmiddag zijn de plannen van de Ministeriële Commissie die we gaan analyseren gepubliceerd. Dit startpakket is te vinden via de volgende link: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2025/04/25/kamerbrief-startpakket-nederland-van-het-slot>. Inmiddels is dit startpakket ook al naar onze Staten gestuurd.

We hopen dat jullie a.s. donderdag voor 10 uur de analyse kunnen afronden, zodat we alles gereed kunnen maken voor GS-agendering.

Vanuit het IPO kregen we alvast het volgende mee mbt de plannen van de MC, die meegenomen kunnen worden in de analyse. Die deel ik graag met jullie:

De kernpunten uit de Kamerbrief met de (voorlopige) resultaten van de MCEN

In haar Kamerbrief presenteert het kabinet een startpakket dat uiteindelijk moet leiden tot het opstarten van vergunningverlening. Het kabinet maakt daarbij duidelijk dat er nadere besluitvorming noodzakelijk is in augustus, bij de vaststelling van de Rijksbegroting. Momenteel zijn nog niet voor alle maatregelen die de MCEN zou willen treffen de middelen beschikbaar. Om die reden wordt een pakket van maatregelen gepresenteerd waarmee de MCEN direct aan de slag wil gaan en maatregelen die op langere termijn ingevoerd worden.

Maatregelen en middelen

Het kabinet kiest voor stikstofemissiereductiebeleid voor alle sectoren. De uitstoot van de industrie en de mobiliteit moet met 50% omlaag in 2035 vergeleken met 2019; de uitstoot van de landbouw moet over dezelfde periode dalen met 42-46%, rekening houdend met bestaande beleidsmaatregelen en haalbaarheid. Het kabinet maakt om nu te kunnen starten eenmalig 1,6 miljard euro vrij, plus 213 miljoen euro structureel, naast de 600 miljoen euro die in de Voorjaarsnota is vrijgemaakt.

Het startpakket bestaat uit het nemen van extra natuurherstelmaatregelen (100 miljoen euro additioneel) en verbeteren van natuurmonitoring (12,5 miljoen), dit wordt samen met provincies verder uitgewerkt. Het startpakket bevat verder maatregelen voor de landbouw die bestaan uit een tijdelijke vrijwillige extensiveringsregeling (627 miljoen euro), een vrijwillige beëindigingsregeling voor veehouders die willen stoppen (750 miljoen euro), ontwikkeling nieuwe doelsturingssystematiek (€200 miljoen) en uitbreiding van agrarisch natuurbeheer (213 miljoen euro).

Daarnaast bevat het startpakket van het kabinet een regionale maatwerkaanpak, startend met de Veluwe en de Peel (600 miljoen euro). Hierbij denkt het kabinet aan zones van 250 meter rond overbelaste hexagonen met maatwerk per gebied, uit te werken samen met provincies. Hierbij wordt ook de hydrologie betrokken, naast versnelde invoering van emissiearme technieken, gebiedspecifieke normen en maatregelen (extensiveren, verplaatsen, stoppen). Juridische borging vindt plaats via de Omgevingswet om sturing en maatwerk te combineren. In het najaar volgen hiervoor instructieregels.

Het kabinet wil volgens de Kamerbrief voor de (middel)lange termijn toewerken naar een herziening van de systematiek voor vergunningverlening en een herijking van Natura 2000-gebieden. Daarop vooruitlopend wil het kabinet een rekenkundige ondergrens introduceren van 1 mol/ha/jr. waaronder activiteiten vergunningvrij zijn en kijken naar of en hoe kleinschalige activiteiten met tijdelijke uitstoot kunnen worden uitgezonderd van vergunningplicht. In lijn met het Regeerprogramma bevat de Kamerbrief ook het uit de wet halen van de kritische depositiewaarde (KDW/Omgevingswaarde) en het vervangen van de KDW door een alternatief in de vorm van emissiedoelen. Het kabinet wil ook de natuurdoelanalyses (NDA's) verbeteren en daarbij met name af van de exclusieve blik op stikstof als drukfactor; alle drukfactoren op de natuur moeten integraal worden gezien in een nieuwe ronde natuurdoelanalyses (NDA's).

Borging van maatregelen

Ten behoeve van borging worden maatregelen volgens het kabinet waar dat passend is vastgelegd in wet- en regelgeving en wordt toezicht en handhaving ingericht. De emissiedoelstellingen voor 2035 worden vastgelegd en gevolgd via een in te richten tweejaarlijkse monitoring (vanaf 2027) op basis waarvan bijsturing kan plaatsvinden en zo nodig aanvullende maatregelen kunnen worden getroffen. De emissieaanpak wordt zo ingericht dat een significant deel van de te bereiken emissiereductie in de eerste vijf jaren (tot 2030) wordt gerealiseerd. Het kabinet schrijft dat de Landsadvocaat de voorgenomen emissiereductie tot 2035 ziet als een stap in de goede richting, maar dat gebiedsgerichte doorrekening van belang is om de toestemmingsverlening weer los te trekken. Daaruit kan blijken dat voor veel gebieden aanvullende gebiedsgerichte maatregelen nodig zijn, voor het kunnen aantonen van additionaliteit en het zodoende kunnen verlenen van vergunningen.

Nadere besluitvorming en vervolg

Voor augustus kondigt de Kamerbrief een nieuw besluitvormingsmoment aan over eventuele aanvullende maatregelen en budgettaire dekking. Het kabinet werkt daarom aanvullende maatregelen en de (nieuwe) vergunningensystematiek in de komende maanden verder uit. Tot de vervolgstappen hoort ook een analyse en appreciatie van de aanpak door het consortium van kennisinstellingen (PBL, RIVM, Deltares en WUR), inclusief een inschatting van de maatschappelijke en sociaaleconomische implicaties. Het kabinet besluit de brief met de

opmerking dat het kabinet bij de verdere uitwerking in de komende maanden in gesprek wil blijven met de verschillende partijen en medeoverheden. De MCEN zet de taken voorlopig voort.

Groet en veel succes,

5.1.2.e

5.1.2.e

Domein Bestuur en Omgeving

M 5.1.2.e

E 5.1.2.e @pzh.nl

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1 | Kamer 5.1.2.e
Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag
www.zuid-holland.nl/contact

Werkdagen: ma, di, wo, do, vr

Krachtig Zuid-Holland.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>

Verzonden: woensdag 23 april 2025 16:16

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @berenschot.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @berenschot.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; Priscilla Speijer <p.speijer@pzh.nl>;
Floor de Vries <fc.de.vries@pzh.nl>; David van der Wilde <da.vander.wilde@pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>

Onderwerp: Analyse stikstofplannen Rijk, input gevraagd

Urgentie: Hoog

Beste collega's,

Aanstaande vrijdag verwachten we de plannen van de Ministeriële Commissie Economie en Natuurherstel. Belangrijke plannen, omdat wij voor ruim 90% voor het oplossen van de problematiek in onze provincie afhankelijk zijn van het Rijk.

Vandaar dat we willen werken aan een analyse van deze plannen, en daarvoor hebben we jullie hulp nodig! De analyse van deze plannen staan geagendeerd op de GS-vergadering van dinsdag 13 mei en gaan ook naar Provinciale Staten toe met de uitnodiging voor een technische sessie op 21 mei.

We pakken de analyse als volgt aan:

- In deze [link](#) vinden jullie de kaders die we hebben neergezet voor de analyse. We zijn zo vrij geweest jullie namen te plakken achter het betreffende onderwerp; geef s.v.p. aan als dit niet klopt.
- In verband met de agendering van de GS stukken willen we jullie vragen **voor donderdag 1 mei om 10:00 uur** de analyse af te ronden. Dan hebben wij de tijd om de stukken integraal door te nemen en nog eventueel op de lijn te komen voor een volgende slag, voordat het ter akkoord naar Mariëtte gaat.
- Naast de analyse wordt er gewerkt aan een lobbyparagraaf: deze wordt in een apart D-memo geagendeerd in de GS vergadering van 13 mei. Daarvoor ligt de verantwoordelijkheid bij team Public Affairs.

Bij vragen neem (deze week) svp contact op met 5.1.2.e en (na deze week) met 5.1.2.e

Alvast dank voor jullie medewerking! Namens het kernteam SANE,

5.1.2.e

5.1.2.e

M 5.1.2.e

E 5.1.2.e @pzh.nl

www.zuid-holland.nl/contact

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 29 Apr 2025 08:59:06 +0200
To: "Joey Engelen" <jjf.engelen@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Q&A & voorbereiding cie E&E

Ha,

Ik meen me te herinneren dat er nog een vraag van de commissieleden onvoldoende beantwoord was en dat die dan gesteld zou worden via Arne. Ging over vergunningverlening.

Groetjes

Van: Joey Engelen <jjf.engelen@pzh.nl>
Verzonden: maandag 28 april 2025 18:51
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Q&A & voorbereiding cie E&E

Hi 5.1.2.e

Voor mijn beeld; doel je op vragen van de commissieleden of van Arne?

Groet,
Joey

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: maandag 28 april 2025 13:56
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
CC: Joey Engelen <jjf.engelen@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Q&A & voorbereiding cie E&E

Hoi 5.1.2.e

Waren er nou nog vragen gesteld n.a.v. de cie die nog moesten worden beantwoord? Ik meen me te herinneren van wel?

Groetjes,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 15 april 2025 14:26
Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; Joey
Engelen <jjf.engelen@pzh.nl>; Annelotte van der Wal <a.vander.wal@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Q&A & voorbereiding cie E&E

Met dank aan alle leveranciers, en 5.1.2.e dank voor het opzetten van de Q&A;

Hierbij de versie die zo aan Arne wordt gestuurd in voorbereiding op de commissie E&E van morgenochtend.

5.1.2.i

5.1.2.i

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 14 april 2025 11:17

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; Joey Engelen <jif.engelen@pzh.nl>; Annelotte van der Wal <a.vander.wal@pzh.nl>

Onderwerp: FW: Q&A & voorbereiding cie E&E

Goedemorgen collega's,

As woensdag is de commissie E&E, waarvoor een aantal van ons al een uitnodiging heeft gehad voor de chat-sessie (ingepland door Joey)

Ik ga die outlook-uitnodiging wat breder verspreiden!

Zie de agenda op: [Vergadering Statencommissie Economie en Energie 16-04-2025 Provincie Zuid-Holland \(PZH\)](#)

0. Arne vraagt om een Q&A

- a. @ 5.1.2.e zou jij hier een eerste opzet voor kunnen maken? En die willen delen met de collega's zodat er uiterlijk morgen 12 uur een goede Q&A op tafel ligt voor Arne?
- b. PS hebben ook de brief van 5.1.2.e (zomer 2024) op de agenda gezet, de focus en scope moet dus breder zijn dan alleen de brandbrief aan het kabinet.
- c. Joey regelt met Annelotte morgen (dinsdag) een spreektekst als opening

1. In bijgaand doc van de VVD staat al een aantal opmerkingen / vragen, laten we daarop voorbereid zijn zodat Arne er in de vergadering van de commissie mee uit de voeten kan.

- a. Snellere vergunningverlening door de Omgevingsdienst. Wellicht is hier iets te verbeteren.
 - @ 5.1.2.e kun jij deze vraag coördineren?
- b. Verkennen van mogelijkheden om een onderscheid in de vergunningverlening te maken tussen NOx (met name afkomstig van verbranding fossiele brandstoffen) en NH3 (met name afkomstig uit de veehouderij). Onder verwijzing naar het voorstel van de provincie voor een 'Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie' (SANE).
 - i. @ 5.1.2.e
 1. **Update** PO Haven/Industrie: 5.1.2.e levert vandaag een a4tje aan zodat Arne dit in de fractie kan toetsen.
 - b. Samen met het havenbedrijfsleven verder verkennen van de mogelijkheden die een ADC-toets biedt voor activiteiten met een negatief effect op de natuur
 - i. @ 5.1.2.e

2. BR

BR

BR

3. BR

BR

BR

BR

Tot zover voor nu,
Groet

5.1.2.e

Van: Arne Weverling <5.1.2.e @pzh.nl>

Verzonden: zondag 13 april 2025 10:29

Aan: Joey Engelen <jif.engelen@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>;
Robert Berk - van Kleef <rh.m.berkvankleef@pzh.nl>; Annelotte van der Wal <a.vander.wal@pzh.nl>

Onderwerp: Q&A

Goedemorgen,

Ter voorbereiding op de commissievergadering van komende woensdag heb ik een memo ontvangen van de VVD-fractie. Het laat goed zien hoe breed alle onderwerpen komende week worden aangevlogen. Heb geen idee waar de oppositie allemaal mee komt.

Graag zou ik een Q&A willen hebben zodat ik op de basisvragen goede antwoorden kan geven en tevens moet ik goede kernboodschappen hebben over;

de grondstoffen innovatie studie

De CES (en de voortgang)

Samen bouwen aan een circulair zuid-Holland (Is blijkbaar ook geagendeerd)

De werkwijze bij omgevingsdiensten bij vergunningverlening en de ADC-toets.

Met vriendelijke groet,

Arne Weverling

Gedeputeerde Provincie Zuid-Holland

Water, Bodem en Klimaatadaptatie, Transitie Haven en Industrie / Maritiem Cluster,

Luchtvaart, Grondzaken, Coördinatie NOVEX, Regio delegatieleider BOL/ BO MIRT, Gebiedsgedeputeerde ZH-Delta/ ZH-PLG

M. 5.1.2.e

E. 5.1.2.e @pzh.nl

W. www.zuid-holland.nl

Krachtig Zuid-Holland.

Maatregelen en middelen

Het kabinet kiest voor stikstofemissiereductiebeleid voor alle sectoren. De uitstoot van de industrie en de mobiliteit moet met 50% omlaag in 2035 vergeleken met 2019; de uitstoot van de landbouw moet over dezelfde periode dalen met 42-46%, rekening houdend met bestaande beleidsmaatregelen en haalbaarheid. Het kabinet maakt om nu te kunnen starten eenmalig 1,6 miljard euro vrij, plus 213 miljoen euro structureel, naast de 600 miljoen euro die in de Voorjaarsnota is vrijgemaakt.

Het startpakket bestaat uit het nemen van extra natuurherstelmaatregelen (100 miljoen euro additioneel) en verbeteren van natuurmonitoring (12,5 miljoen), dit wordt samen met provincies verder uitgewerkt. Het startpakket bevat verder maatregelen voor de landbouw die bestaan uit een tijdelijke vrijwillige extensiveringsregeling (627 miljoen euro), een vrijwillige beëindigingsregeling voor veehouders die willen stoppen (750 miljoen euro), ontwikkeling nieuwe doelsturingssystematiek (€200 miljoen) en uitbreiding van agrarisch natuurbeheer (213 miljoen euro).

Daarnaast bevat het startpakket van het kabinet een regionale maatwerkaanpak, startend met de Veluwe en de Peel (600 miljoen euro). Hierbij denkt het kabinet aan zones van 250 meter rond overbelaste hexagonen met maatwerk per gebied, uit te werken samen met provincies. Hierbij wordt ook de hydrologie betrokken, naast versnelde invoering van emissiearme technieken, gebiedspecifieke normen en maatregelen (extensiveren, verplaatsen, stoppen). Juridische borging vindt plaats via de Omgevingswet om sturing en maatwerk te combineren. In het najaar volgen hiervoor instructieregels.

Het kabinet wil volgens de Kamerbrief voor de (middel)lange termijn toewerken naar een herziening van de systematiek voor vergunningverlening en een herijking van Natura 2000-gebieden. Daarop vooruitlopend wil het kabinet een rekenkundige ondergrens introduceren van 1 mol/ha/jr. waaronder activiteiten vergunningvrij zijn en kijken naar of en hoe kleinschalige activiteiten met tijdelijke uitstoot kunnen worden uitgezonderd van vergunningplicht. In lijn met het Regeerprogramma bevat de Kamerbrief ook het uit de wet halen van de kritische depositiewaarde (KDW/Omgevingswaarde) en het vervangen van de KDW door een alternatief in de vorm van emissiedoelen. Het kabinet wil ook de natuurdoelanalyses (NDA's) verbeteren en daarbij met name af van de exclusieve blik op stikstof als drukfactor; alle drukfactoren op de natuur moeten integraal worden gezien in een nieuwe ronde natuurdoelanalyses (NDA's).

Borging van maatregelen

Ten behoeve van borging worden maatregelen volgens het kabinet waar dat passend is vastgelegd in wet- en regelgeving en wordt toezicht en handhaving ingericht. De emissiedoelstellingen voor 2035 worden vastgelegd en gevolgd via een in te richten tweejaarlijkse monitoring (vanaf 2027) op basis waarvan bijsturing kan plaatsvinden en zo nodig aanvullende maatregelen kunnen worden getroffen. De emissieaanpak wordt zo ingericht dat een significant deel van de te bereiken emissiereductie in de eerste vijf jaren (tot 2030) wordt gerealiseerd. Het kabinet schrijft dat de Landsadvocaat de voorgenomen emissiereductie tot 2035 ziet als een stap in de goede richting, maar dat gebiedsgerichte doorrekening van belang is om de toestemmingsverlening weer los te trekken. Daaruit kan blijken dat voor veel gebieden aanvullende gebiedsgerichte maatregelen nodig zijn, voor het kunnen aantonen van additionaliteit en het zodoende kunnen verlenen van vergunningen.

Nadere besluitvorming en vervolg

Voor augustus kondigt de Kamerbrief een nieuw besluitvormingsmoment aan over eventuele aanvullende maatregelen en budgettaire dekking. Het kabinet werkt daarom aanvullende maatregelen en de (nieuwe) vergunningensystematiek in de komende maanden verder uit. Tot de vervolgstappen hoort ook een analyse en appreciatie van de aanpak door het consortium van kennisinstellingen (PBL, RIVM, Deltares en WUR), inclusief een inschatting van de maatschappelijke en sociaaleconomische implicaties. Het kabinet besluit de brief met de opmerking dat het kabinet bij de verdere uitwerking in de komende maanden in gesprek wil blijven met de verschillende partijen en medeoverheden. De MCEN zet de taken voorlopig voort.

Groet en veel succes,

5.1.2.e

5.1.2.e

Domein Bestuur en Omgeving

M 5.1.2.e
E 5.1.2.e @pzh.nl

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1 | Kamer 5.1.2.e
Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag
www.zuid-holland.nl/contact

Werkdagen: ma, di, wo, do, vr

Krachtig Zuid-Holland.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>

Verzonden: woensdag 23 april 2025 16:16

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @berenschot.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @berenschot.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; Priscilla Speijer <p.speijer@pzh.nl>;
Floor de Vries <fc.de.vries@pzh.nl>; David van der Wilde <da.vander.wilde@pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @pzh.nl>

Onderwerp: Analyse stikstofplannen Rijk, input gevraagd

Urgentie: Hoog

Beste collega's,

Aanstaande vrijdag verwachten we de plannen van de Ministeriële Commissie Economie en Natuurherstel. Belangrijke plannen, omdat wij voor ruim 90% voor het oplossen van de problematiek in onze provincie afhankelijk zijn van het Rijk.

Vandaar dat we willen werken aan een analyse van deze plannen, en daarvoor hebben we jullie hulp nodig! De analyse van deze plannen staan geagendeerd op de GS-vergadering van dinsdag 13 mei en gaan ook naar Provinciale Staten toe met de uitnodiging voor een technische sessie op 21 mei.

We pakken de analyse als volgt aan:

- In deze [link](#) vinden jullie de kaders die we hebben neergezet voor de analyse. We zijn zo vrij geweest jullie namen te plakken achter het betreffende onderwerp; geef s.v.p. aan als dit niet klopt.
- In verband met de agendering van de GS stukken willen we jullie vragen **voor donderdag 1 mei om 10:00 uur** de analyse af te ronden. Dan hebben wij de tijd om de stukken integraal door te nemen en nog eventueel op de lijn te komen voor een volgende slag, voordat het ter akkoord naar Mariëtte gaat.
- Naast de analyse wordt er gewerkt aan een lobbyparagraaf: deze wordt in een apart D-memo geagendeerd in de GS vergadering van 13 mei. Daarvoor ligt de verantwoordelijkheid bij team Public Affairs.

Bij vragen neem (deze week) svp contact op met 5.1.2.e en (na deze week) met 5.1.2.e

Alvast dank voor jullie medewerking! Namens het kernteam SANE,

5.1.2.e

5.1.2.e

M 5.1.2.e

E 5.1.2.e @pzh.nl

www.zuid-holland.nl/contact

From: "SharePoint Online" <no-reply@sharepointonline.com>
Sent: Tue, 29 Apr 2025 09:07:57 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: 5.1.2.e wil toegang krijgen tot '20250422 vervolg technische vragen v2 - VVD SANE'
Attachments: 863d5f1b-81a7-4410-97a0-527b0df337b5

-->

-->

5.1.2.e

Ik wil graag toegang.

Dit verzoek [accepteren](#) of [weigeren](#)

[Gevraagde resource:](#)

5.1.2.i

5.1.2.i

5.1.2.i

Aangevraagd door: 5.1.2.e 5.1.2.e @pzh.nl)

[Privacyverklaring](#)

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 29 Apr 2025 09:22:39 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Technische vragen VVD SANE

Oké ik heb mij overleg om 10u verplaatst, dan even om 10u op B4 afspreken?

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 29 april 2025 09:19
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Technische vragen VVD SANE

Was een foutje van 5.1.2.e Overleg is tot 10.00.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 29 april 2025 09:08
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Technische vragen VVD SANE

Dank voor het delen! Ik had maar één vraag doorgekregen die ik nog met jou wilde bespreken, zit jij om 9.30 in grand café toevallig?

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 29 april 2025 08:32
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: Fwd: Technische vragen VVD SANE

Ik zie jou hier niet bij staan.
Moeten we hier nog even doorheen lopen?

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: Monday, April 28, 2025 8:54:37 AM
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: Technische vragen VVD SANE

Goeiemorgen allen,

Ik heb zojuist jullie input gevraagd voor beantwoording van technische vragen van de VVD over SANE ([20250422 vervolg technische vragen v2 - VVD SANE.docx](#))

Is het voor jullie haalbaar om uiterlijk morgen antwoorden te delen? Ik ben niet op kantoor maar wel telefonisch bereikbaar voor afstemming.

Groet, 5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 29 Apr 2025 10:14:45 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Re: Technische vragen VVD SANE

Dank. Ik ben dol op lange antwoorden, dus heb dit voorstel grotendeel ongewijzigd overgenomen. Het origineel heb ik nog laten staan, voor het geval dit toch te lang is...

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 29 april 2025 09:20
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Re: Technische vragen VVD SANE

Hoi 5.1.2.e 5.1.2.e

Tekst is op zich al prima!
Ik heb toch een paar kleine puntjes ter duiding ingevoegd.
Als het antwoord daardoor te lang wordt is terugval op eerste tekst ook goed.

Antwoord:
Er zijn grote verschillen in de watersystemen tussen de verschillende Natura-2000 gebieden. Zo zijn er N2000 gebieden gelegen in duinen, van nature door de zand-pakketten zogenaamde infiltratiegebieden. En er zijn bijvoorbeeld N2000-gebieden gelegen in veengebieden, dit zijn vaak kwelgebieden waarbij de grondwaterstroom juist weer richting maaiveld is. Deze gebieden zijn vaak ook hoger gelegen dan de omliggende polders, dit komt door natuurlijke processen of doordat deze natuurgebieden minder bemalen zijn dan de omliggende landbouwpolders. De oplossingen voor waterkwaliteit- en kwantiteitsproblematiek moeten dan ook per gebied worden beoordeeld. Het nemen van benodigde hydrologische maatregelen zijn een standaard onderdeel in de N2000-Natuurbeheerplannen. In het kader van het ZH-PLG wordt hier gebiedsgericht naar gekeken in samenwerking met de partners. Waar noodzakelijk en mogelijk worden op deelgebieden/habitattypen extra maatregelen vastgelegd in de Natura 2000 beheerplannen. Het volledig isoleren van een hydrologisch systeem is in de praktijk vrijwel onmogelijk, gezien de vele connecties in oppervlakte- en grondwaterstromen en het inherent open karakter van gebieden, zoals getijdenwerking of aanvoer van water van buiten het gebied voor noodzakelijke vernatting.

Met een vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: maandag 28 april 2025 20:14
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: Re: Technische vragen VVD SANE

Ha 5.1.2.e

Dank voor jouw input voor de vraag van VVD. Heb je tijd om even mee te kijken naar de tekst die ik heb gebrouwen?

Deadline is morgen! 5.1.2.e (cc) coördineert de beantwoording.

Vrees dat je geen toegang hebt tot het document, dus plak de vraag en beantwoording hieronder. 5.1.2.e
5.1.2.e maar wel bereikbaar.

Groeten,

5.1.2.e

18. Is het technisch mogelijk om de N2000 gebieden of die delen ervan die de drukfactor waterkwaliteit en/of waterkwantiteit ervaart, een eigen polder cq watersysteem te geven? Zodat de peilen en inlaat onafhankelijk zijn van het landbouwgebied eromheen? Zo ja, wat is ervoor nodig? Zo nee, wat maakt dat dat (technisch) niet kan?

Antwoord:

Er zijn grote verschillen in de watersystemen tussen de verschillende Natura-2000 gebieden. De oplossing voor waterkwaliteit- en kwantiteitsproblematiek moet dan ook per gebied worden beoordeeld. In het kader van het ZH-PLG wordt hier gebiedsgericht naar gekeken in samenwerking met de partners. Waar noodzakelijk en mogelijk worden op deelgebieden/habitattypen al maatregelen vastgelegd in de Natura 2000 beheerplannen om watersystemen te beheren. Het volledig isoleren van een hydrologisch systeem is in de praktijk vrijwel onmogelijk, gezien de vele connecties in oppervlakte- en grondwaterstromen en het inherent open karakter van gebieden (denk aan getijdenwerking, aanvoer van water van buiten het gebied).

5.1.2.e

5.1.2.e

M 5.1.2.e

E 5.1.2.e @pzh.nl

<https://www.linkedin.com/in/> 5.1.2.e

www.zuid-holland.nl/contact

Werkdagen: ma, di, do, vr

Krachtig Zuid-Holland

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 29 Apr 2025 10:26:39 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: 5.1.2.e heeft een opmerking geplaatst in Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk
Attachments: AttachedImage

-->

-->

Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk.docx

5.1.2.e

5.1.2.e

heeft een opmerking toegevoegd

5.2.1

5.2.1

?

...ij (€ 627 miljoen)

Deze maatregel is vooral gericht op het verlichten van de mestmarkt, zodat Nederland op korte termijn onder het mestplafond komt en gedwongen maatregelen worden voorkomen. Fosfaatrechten worden ingetrokken.

Het verwachte stikstofeffect is beperkt.

Daarnaast kan er een probleem ontstaan als de tijdelijke reductie wordt gezien als een wijziging van de vergunning, waardoor het hele project opnieuw beoordeeld moet worden (als de extensivering wordt beëindigd).

Kabinet overweegt...

[Ga naar opmerking](#)

[Waarom ontvang ik deze melding van Office?](#)

[Instellingen voor meldingen](#)

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 29 Apr 2025 10:53:56 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: 5.1.2.e heeft een opmerking geplaatst in Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk
Attachments: AttachedImage

-->

-->

Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk.docx

5.1.2.e

5.1.2.e

heeft een opmerking toegevoegd

Ik gok dat hier de nieuwe brede beëindigingsregeling wordt bedoeld?

...n er een probleem ontstaan als de tijdelijke reductie wordt gezien als een wijziging van de vergunning, waardoor het hele project opnieuw beoordeeld moet worden (als de extensivering wordt beëindigd).

Kabinet overweegt vrijwillige opkoopregelingen waarbij productierechten worden doorgehaald; Dit punt wordt verder niet uitgewerkt; nadeel van opkopen van productierechten is dat de opstallen die voor de productie werden gebruikt leeg komen te staan vanwege het stikstofslot, wat leidt tot verro...

[Ga naar opmerking](#)

[Waarom ontvang ik deze melding van Office?](#)

[Instellingen voor meldingen](#)

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 29 Apr 2025 11:59:59 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: 5.1.2.e heeft u een taak toegewezen in "Q&A ter voorbereiding commissie Landelijk Gebied, 28 mei Teams"
Attachments: AttachedImage

-->

-->

Q&A ter voorbereiding commissie Landelijk Gebied, 28 mei Teams.docx

5.1.2.e

5.1.2.e

heeft u een taak toegewezen

@ 5.1.2.e

... bijvoorbeeld Gelderland, Overijssel, Noord-Brabant en Limburg. Dat neemt niet weg dat elke provincie een bijdrage moet leveren.

Stelt PZH alleen een emissieplafond vast als alle provincies dit doen? Is dit onderling afgestemd met de andere provincies, bv via het IPO? Wat verwacht PZH concreet van het Rijk om invoering van een emissieplafond in PZH mogelijk te maken.

Hoe wordt een beter zicht verkregen op natuurlijke stoppers? (p.8)

Deze kennis vind je niet online, maar zit in de gebieden. D...

[Ga naar opmerking](#)

[Waarom ontvang ik deze melding van Office?](#)

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 29 Apr 2025 13:23:15 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Aantekeningen SANE Hoorzitting 16-04-25

Hey 5.1.2.e

Hartstikke fijn dit, thanks!! ☐

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Natuur en Coördinatie IPO Landelijk Gebied
Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2.e

E: 5.1.2.e @pzh.nl

Werkdagen: ma t/m vr

www.zuid-holland.nl/contact

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>

Verzonden: maandag 28 april 2025 17:39

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>

Onderwerp: Aantekeningen SANE Hoorzitting 16-04-25

Hi 5.1.2.e

Iets later dan gepland, maar hier zijn ze dan ☐

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2.e

E: 5.1.2.e @pzh.nl

Werkdagen: ma t/m vrij

Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 29 Apr 2025 13:38:35 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@odh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@odh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Meelezen technische vragen VVD

Ha 5.1.2.e

Dank voor jouw suggesties.
[@5.1.2.e](#) ik heb ze overgenomen in ons sharepoint document.

Groetjes

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@odh.nl>
Verzonden: dinsdag 29 april 2025 13:20
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@odh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Meelezen technische vragen VVD

Dag 5.1.2.e

Hierbij een aantal suggesties van mijn kant.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Omgevingsdienst Haaglanden

Zuid-Hollandplein 1, 2596 AW Den Haag
Postbus 14060, 2501 GB Den Haag

M 5.1.2.e

E 5.1.2.e [@odh.nl](#)

I [www.odh.nl](#)

Werkdagen: 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 29 april 2025 11:52
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@odh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@odh.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: Meelezen technische vragen VVD

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Lukt het jullie om vandaag nog mee te lezen met technische vragen van de VVD over SANE?
Graag meelezen bij vragen 1 t/m 7 en 14.

Groetjes,

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 29 Apr 2025 13:47:34 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@arcadis.com>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@arcadis.com>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Afstemmen overgangszones Zuid-Holland
Attachments: Vraag opdracht overgangszones

Hoi 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

Zojuist hebben 5.1.2.e en ik telefonisch contact gehad over de eerdere vraag die ik per mail heb gesteld (zie bijlage) en het lijkt ons een goed idee om hierover door te praten met z'n vieren. In de tussentijd deel ik nog wat info met 5.1.2.e die we al hebben liggen over de overgangszones. 5.1.2.e gaat 5.1.2.e ook nog even bijpraten n.a.v. ons telefonisch gesprek.

Dan kunnen we volgende week met elkaar afstemmen of we iets voor elkaar kunnen betekenen.

Hartelijke groet,

5.1.2.e
Beleidsadviseur
Natuur en Coördinatie IPO Landelijk Gebied
Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2.e
E: 5.1.2.e@pzh.nl
Werkdagen: ma t/m vr

www.zuid-holland.nl/contact

Microsoft Teams [Heeft u hulp nodig?](#)

[Nu deelnemen aan de vergadering](#)

Vergadering-id: 5.1.2.e

Wachtwoordcode: 5.1.2.e

Voor organisatoren: [Vergaderopties](#)

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 29 Apr 2025 14:07:12 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: 5.1.2.e heeft een opmerking in Q&A ter voorbereiding commissie Landelijk Gebied, 28 mei
Teams beantwoord
Attachments: AttachedImage

-->
-->

Q&A ter voorbereiding commissie Landelijk Gebied, 28 mei Teams.docx

5.1.2.e

U hebt een opmerking geplaatst

@5.1.2.e en @5.1.2.e Hoe willen we dit beantwoorden?

5.1.2.e

5.1.2.e heeft geantwoord

Moeten even kijken of we bij deze vraag niet de link kunnen leggen met de OER. Want dáár ligt in de gebieden de vraag: hoe verhoudt zich de OER tot de gebiedsprocessen.

5.1.2.e deelt dat 'de verbinding met de OER te weinig wordt gemaakt. Waarin verschilt Sane tov OER. Boeren denken dat SANE iets extras is.'

En de erkenning dat wat al gedaan is ook meegenomen wordt.

...hier echt niet in voorziet. Wel vinden wij dat kritisch moet worden gekeken naar de opbrengst in stikstofreductie per euro. Wij vinden daarin dat het huidige beleid weleens uit balans is geraakt.

Wat betekenen deze maatregelen voor de boeren in het gebied? Hoe verhoudt zich dit tot de gebiedsprocessen?

Hoe verhouden de aantallen agrariërs in Zuid-Holland zich met andere provincies? MAW is de impact van de maatregelen in alle provincies even groot en waar zitten de eventuele verschillen?
Zuid-Ho...

[Ga naar opmerking](#)

[Waarom ontvang ik deze melding van Office?](#)

[Instellingen voor meldingen](#)

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 29 Apr 2025 15:56:02 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Bespreken Rpgb OGZ

Hoi,

Alvast wat info over de LBV. Deze is 1 december 2023 gesloten en uiterlijk 1 juni 2024 liet LVVN weten of het een positieve beslissing was. De stappen na een positieve beslissing bij de LBV zijn hier te vinden: [Lbv, Lbv-plus en Lbv kleinere sectoren: Stappen na een positieve beslissing | RVO.nl](#)

Groetjes

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 29 april 2025 13:17
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Bespreken Rpgb OGZ

Ha allen,

Helaas werk ik vandaag thuis vanwege werkzaamheden van ProRail rond DH centraal dus buiten gaat mij niet lukken 😞.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 29 april 2025 12:59
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Bespreken Rpgb OGZ

Zullen we buiten afspreken?!!!! In plaats van D-akelig

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: donderdag 17 april 2025 15:09
Aan: 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e
Onderwerp: Bespreken Rpgb OGZ
Tijd: dinsdag 29 april 2025 13:30-14:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: Microsoft Teams-vergadering; D5.12 - Hybride vergaderen

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Samen met 5.1.2.e en 5.1.2.e (voorheen ook met 5.1.2.e) ben ik bezig met het implementeren van de Rpgb (MGB). Graag zouden we even met jullie in gesprek gaan over hoe we deze regeling het beste kunnen implementeren en welke rol OGZ hierin kan spelen. Volgende week stuur ik jullie meer toe zodat we wat gericht kunnen spreken.

In SANE is benoemd dat de Rpgb onderdeel is van de maatregel 'natuurlijke stoppers'. Hierdoor gaan we nu ook mee in de planning van SANE.

Groet,

Microsoft Teams [Heeft u hulp nodig?](#)

Nu deelnemen aan de vergadering

Vergadering-id: 5.1.2.e

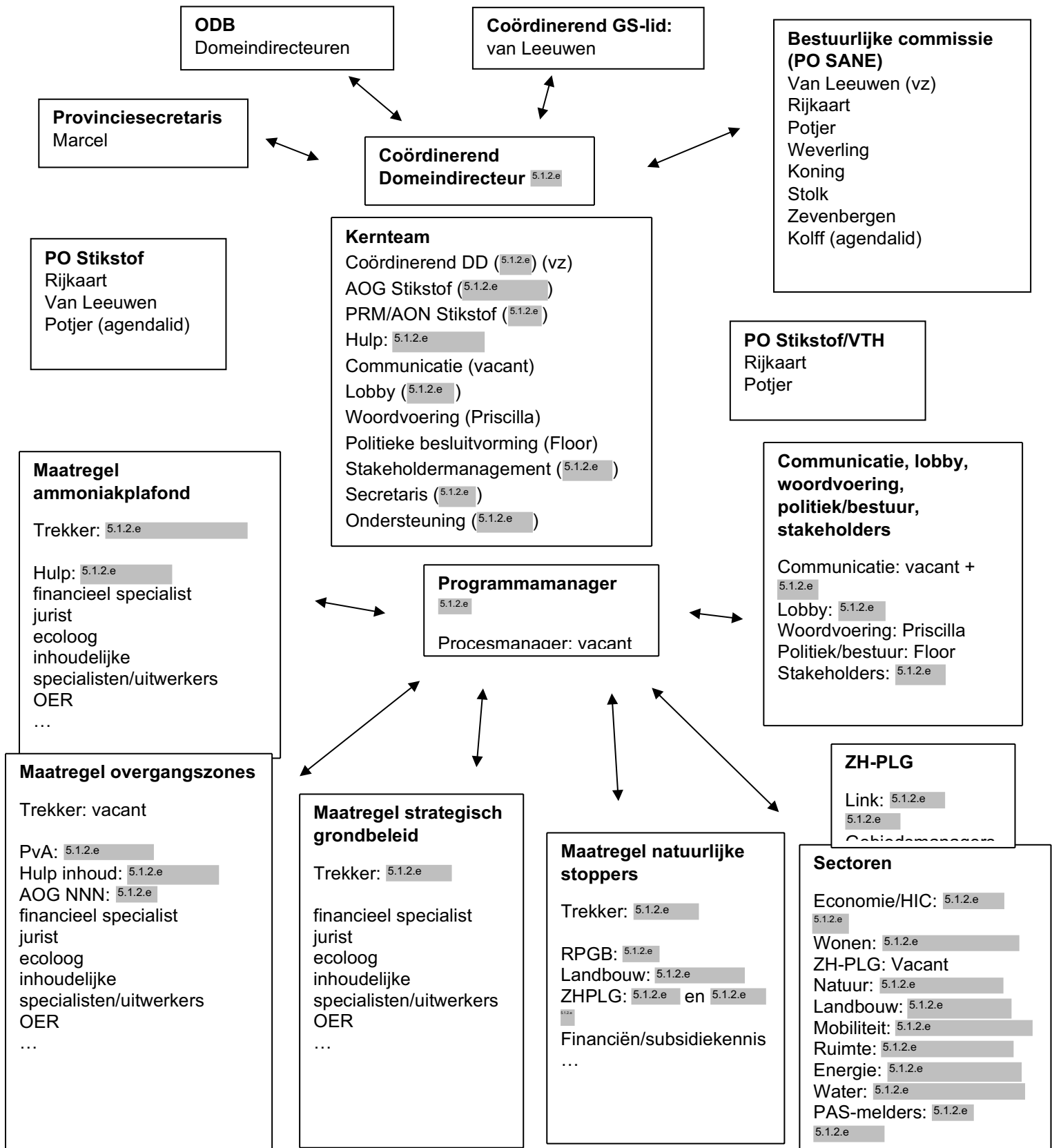
Wachtwoordcode: 5.1.2.e

Voor organisatoren: [Vergaderopties](#)

Interne organisatie Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE)

22 april 2025

CONCEPT

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 29 Apr 2025 15:57:30 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: 5.1.2.e heeft een opmerking geplaatst in Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk
Attachments: AttachedImage

-->

-->

Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk.docx

5.1.2.e

5.1.2.e

heeft een opmerking toegevoegd

Strategisch grondbeleid is geen item in het starterspakket

...ze dan hier in en licht toe waarom deze nodig zijn.

Mogelijke impact provincie Zuid-Holland

Licht kort toe of en hoe de plannen voor dit onderwerp een effect op Zuid-Holland kunnen hebben.

Hierbij kan je ook putten uit de impactanalyse.

Strategisch grondbeleid --> extensivering

5.1.2.e

Hier gaan we in op de extensiveringsregeling. Voor de beeindigingsregeling zie Natuurlijke Stoppers

Toelichting hoofdpunten per onderwerp

Geef hier een korte toelichting op de hoofdpunten die je hebt o...

[Ga naar opmerking](#)

[Waarom ontvang ik deze melding van Office?](#)

[Instellingen voor meldingen](#)

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 29 Apr 2025 16:32:36 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: FW: Organisatie SANE
Attachments: 2025-04-22 Organisatie SANE.docx

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 22 april 2025 16:59
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pzh.nl>
Onderwerp: Organisatie SANE

Hoi 5.1.2.e 5.1.2.e

Bijgevoegd eerste opzet voor organisatie in de vervolg fase. Ter bespreking in kernteam morgen. Tenzij jullie het heel anders zien. Rolverdeling tussen ons drieën moeten we het samen ook apart nog over hebben. Voor jullie 2 duidelijke rol en verantwoordelijkheden (met dito workload), voor mij is dat diffuser. Vind ik geen probleem als we maar heldere afspraken maken en verwachtingen scherp maken.

5.1.2.e
5.1.2.e

M 5.1.2.e
E 5.1.2.e @pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact

10-stappenplan
borging emissiereductie en
natuurherstel

In 10-stappen uit de
stikstofcrisis:
reduceren, beheren, registreren,
stimuleren

Reduceren – borgen emissiereductie

1. Geef wetenschap (data-analyse) en sector (data verzamelen en beheren) opdracht om de emissiereductiemaatregelen juridisch te borgen* → Wetenschappelijke Onderzoekstaak (WOT)
2. Neem niet alleen voor de veehouderij**, maar ook voor bouw, industrie en verkeer de emissiereductiemaatregelen tot 2035 op in de begroting.
3. Vervang de wettelijke depositiedoelen voor de N2000-gebieden (KDW gekoppeld aan hexagonen) door wettelijke reductiedoelen*** per sector en per provincie (of nog liever per landsdeel)

Beheren – borgen natuurherstel

4. Ontwikkel de Natuurdoelanalyses (NDA's) door met informatie over natuurlijke dynamiek*
5. Ontwikkel de NDA's door met informatie over verschrallend natuurbeheer**
6. Pas de beoordelingssystematiek van NDA's aan van 'one out, all out'*** naar specificeren welke habitats verslechtering is geconstateerd of dreigt. Koppel daar de herstelmaatregelen aan, zoals benoemd in stap 4 en 5, en leg deze maatregelen vast in een beheerplan tot 2035.
7. Spits het budget voor natuurherstelmaatregelen tot 2035 toe op de aangepaste NDA's en beheerplannen, beginnend bij de habitats waar verslechtering is geconstateerd of dreigt.

* *Natuurlijke dynamiek: herstellend en bufferend vermogen door wind, water, bodemprocessen, begrazen en bemesting via planten (stikstoffixatie) en dieren (bemesten onder natuurlijke omstandigheden) conform uitspraak Porthos. In de uitspraak Porthos is ecologisch onderbouwd, dat het effect van (te hoge) atmosferische depositie (= aanvoer stikstof vanuit de lucht) wordt gecompenseerd door de natuurlijke balans/dynamiek in de duinen.*

** *Verschrallend beheer: afvoeren stikstof door kappen, rooien, maaien, begrazen, uitmijnen, of compenseren door aanvoer kalk (bijvoorbeeld schelpengruis) conform uitspraak Kustzone Petten. In de uitspraak Kustzone Petten is ecologisch onderbouwd dat het effect van (te hoge) atmosferische depositie wordt gecompenseerd door afvoer van voedingsstoffen via verschrallend beheer.*

*** *In de huidige systematiek kleurt een hexagoon rood bij het ontbreken van gegevens of het ontbreken van een*

Registreren – borgen neergaande trend

8. Bepaal op basis van reductiepaden per sector (stap 2 en 3) en natuurherstelmaatregelen (stap 6 en 7) de langjarige trend per landsdeel. Op deze manier wordt voldaan aan het additionaliteitsbeginsel en kunnen vergunningen weer verleend worden.
9. Bepaal op basis van stap 8 per landsdeel het afromingspercentage voor natuur en registreer de stikstofwinst die overblijft om toe te delen aan projecten in een stikstofbank*

* *Registratie emissie i.p.v. depositie conform kabinetsbesluit om de omslag van depositie- naar emissiebeleid te maken.
Een stikstofbank is een set beleidsregels die de provincies vaststelt voor het uitwisselen van stikstof (salderen, verlesen) bij een neergaande trend (afroming).*

Stimuleren – versnelde emissiereductie korte termijn

10. **S** tel provinciale

beleidsregels (korte
termijn) en zo nodig
later ook landelijke

Praktijkvoorbeelden: hoe kan het wel?

- Overheid vraagt inspanning van boeren (wat)
 - Stikstof
 - Broeikasgassen
 - Geur
 - Dierwelzijn
 - Biodiversiteit
 - Waterkwaliteit
 - Bodem en watersysteem (bodem en water sturen)
- Bottom up / right to challenge: maatschappij geeft op vraag overheid (wat), antwoord **hoe** het kan

Zoeken naar praktijkvoorbeelden: zo kan het!

- Stikstof complex juridisch probleem of kwestie van 'simpelweg' doen?
- Complexiteit stikstofdossier zit niet in maatregelen (wat), maar belang (wie doet/betaalt wat wanneer)
- Doen: emissie reduceren, natuur beheren, beiden goed registreren (wat).
- Limitatief systeem: de uitstoot van stikstof is wettelijk gelimiteerd en moet dalen
- Vergunningruimte: gebonden aan tijd en plaats vraagt om gedragen afspraken over verdeling rechten

Trias politica: wetgevende, uitvoerende en rechtelijke macht

- Opvallend veel aandacht in stikstofdossier voor wetgever en rechtelijke macht
- Relatief weinig aandacht voor nieuwe uitvoeringspraktijk
- Overheid wil **wat** van maatschappij, maatschappij zal met overheid uit moeten vinden **hoe**
- Rechter toetst het hoe aan het wat, maar constateert op dit moment elke keer opnieuw

Waarom keert stikstofcrisis telkens terug?

Maatregelen kosten tijd, geld en inspanning. Bij gebrek aan consensus wie doet / betaalt wat:

Draaien partijen rond in cirkels :

- hoeft niks – probleem ontkennen
- kan niks – oplossing ontkennen
- mag niks kosten – eigen bijdrage in probleem & oplossing ontkennen
- mag niks – ontlopen / verleggen verantwoordelijkheid van wetgevende en uitvoerende macht naar rechtelijke macht

Partijen gaan in crisisstand, die het gevaar af van:

- focus eigen belang / status quo: eerst en vooral moet de ander leveren
- doorschuiven maatregelen/kosten naar de toekomst / de ander

Bewust verbinden

Morgan Scott Peck stelde dat de overgang tussen 'het oude' en 'het nieuwe' verloopt in vier stappen:

1. van pseudo-community – we dachten een gemeenschap te zijn, elkaar te steunen, dat is niet meer zo,
2. naar chaos – we staan tegenover elkaar,
3. naar het effect van leegheid – dit is de fase van stilvallen, waar compassie voor elkaar **kan** ontstaan,
4. naar een 'ware' community – we zien elkaar in een nieuwe situatie.

In zijn *The Road Less Traveled* (1978) beschreef Morgan Scott Peck (1936–2005) de weg die een gemeenschap af moet leggen tussen een oude en nieuwe werkelijkheid. Om bij de nieuwe werkelijkheid te komen, moet een gemeenschap door een tussenruimte – een zogenaamde liminale periode – van onzekerheid en leegheid van het niet-weten. Deze tussenruimte kenmerkt zich door angst, chaos en pijn over 'hoe mooi, goed, simpel eenvoudig het in de oude situatie was'. Om in de liminale fase te kunnen zijn, te accepteren dat het oude niet terugkomt én dan verder te komen, is compassie nodig. Die compassie wordt zichtbaar in **een handeling die men bewust onderneemt om de grenzen van het eigen belang te**

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 29 Apr 2025 17:10:27 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: 5.1.2.e heeft een opmerking in Q&A ter voorbereiding commissie Landelijk Gebied, 28 mei
Teams beantwoord

-->

-->

Q&A ter voorbereiding commissie Landelijk Gebied, 28 mei Teams.

5.1.2.e 5.1.2.e heeft een opmerking geplaatst

Klopt dit @5.1.2.e ?

5.1.2.e U hebt een opmerking geplaatst

Ik heb de zin wat aanpast. De verdere analyse zijn we nog aan het uitdenken, goed om daar wel al wat over op te nemen denk je?

5.1.2.e 5.1.2.e heeft geantwoord

Ik zou het voorlopig zo laten als die analyse nog niet ver zijn.

...oudingsdoelen te bereiken. De provinciale beëindigingsregeling en mogelijkheden vanuit strategisch grondbeleid zijn op vrijwillige basis.

Wat doen deze maatregelen voor het verdienmodel van de boeren?

De effecten op (het verdienmodel van) de landbouw worden globaal in beeld gebracht in de OER.

Wordt er tussentijds getoetst of de maatregelen werken of dat er andere maatregelen nodig zijn?

We gaan nu eerst de maatregelen verder uitwerken, uiteraard zal er ook sprake zijn van evaluatie.

Waarom...

[Ga naar opmerking](#)

[Waarom ontvang ik deze melding van Office?](#)

[Instellingen voor meldingen](#)

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 30 Apr 2025 15:39:44 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: 5.1.2.e heeft u een taak toegewezen in "Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk"
Attachments: AttachedImage

-->

-->

Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk.docx

5.1.2.e 5.1.2.e heeft u een taak toegewezen

@5.1.2.e advies landsadvocaat geeft aan dat een uitwerking per N2000-gebied nodig is om daadwerkelijk de effecten in beeld te kunnen krijgen, 5.2.1

5.2.1

5.2.1

5.2.1

5.2.1

...s om met een integrale aanpak alle drukfactoren te reduceren. Dit neemt niet weg dat generiek, en mogelijk bij bepaalde gebieden, ook gebiedsspecifiek eventueel extra stappen moeten worden gezet om de drukfactor stikstof weg te nemen.

2. Hoofdpunt 2: Aanvullende maatregelen rondom (bepaalde) N2000-gebieden

Een aantal keer wordt benoemd dat er wordt gekeken naar aanvullende maatregelen rondom N2000-gebieden, dit is in algemene zin in lijn met onze maatregel overgangszones, maa...

[Ga naar opmerking](#)

[Waarom ontvang ik deze melding van Office?](#)

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 30 Apr 2025 16:40:20 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: RE: Analyses brief - Startpakket NL van het slot
Attachments: 98163622 Bijlage Pels Rijcken - Maatregelenpakket MCE_N i.r.t. toestemmingverlening - Arcering
5.1.2.e

Ook ter voorbereiding op ons overleg morgen, het advies van Pels Rijcken is ook nuttig.
Ik heb hierin wat arceringen gedaan van relevante stukjes tekst, mocht dit helpen in de tijd ☺

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 30 april 2025 11:30
Aan: 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e
Onderwerp: Analyses brief - Startpakket NL van het slot
Tijd: donderdag 1 mei 2025 09:30-09:55 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: A4.68 - Hybride vergaderen

Hi 5.1.2.e 5.1.2.e

Morgen moeten we voor SANE de analyse van de brief van MCE&N aanleveren, dit moet **morgen voor 10.00 uur** en die gaat vervolgens naar GS.

Ik ben bezig met een voorzet en 5.1.2.e heeft morgenochtend een blok staan tussen 8.00 en 10.00 uur om mee te lezen. De brief gaat veel over N2000, NDA's en Programma Natuur, dus het leek 5.1.2.e en mij toch een goed idee om hier ook met z'n vieren nog doorheen te lopen om de impact van deze brief te beoordelen voor N2000 en overgangszones.

De link waarin de analyse wordt gemaakt: [Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk.docx](#)

De link naar de brief: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2025/04/25/kamerbrief-startpakket-nederland-van-het-slot>

Hopelijk schikt dit moment!

5.1.2.e

Microsoft Teams [Heeft u hulp nodig?](#)

[Nu deelnemen aan de vergadering](#)

Vergadering-id: 5.1.2.e

Wachtwoordcode: 5.1.2.e

Voor organisatoren: [Vergaderopties](#)

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 30 Apr 2025 17:17:38 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: 5.1.2.e heeft een opmerking in Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk beantwoord
Attachments: AttachedImage

-->

-->

Opzet doc Analyse Stikstofplannen Rijk.docx

5.1.2.e heeft een opmerking geplaatst

Checken met team N2000

5.1.2.e U hebt een opmerking geplaatst

@5.1.2.e

5.1.2.e heeft een opmerking geplaatst

Hoe de NDA's gepositioneerd zijn in de N2000 cycli is in het methodiekendocument verwoord op bladzijde 11": Status van de doelenanalyse. Het is ook op die manier gecommuniceerd richting PS en uitgevoerd mbt de N2000-beheerplannen: [Natuurdoelanalyse natura 2000 - Methodieken](#). De tekst is enigszins achterhaald (want 2023)

5.1.2.e heeft geantwoord

conclusie: de NDA's worden als input gezien van de N2000 cycli. Op dit moment als zijnde een individueel stuk; als de NDA's cyclisch wordt dan kan dat in de N2000-cyclus worden opgenomen volgens de op bladzijde 11 genoemde methodiek

[...- Methodieken](#) dan de handreiking natuurdoelanalyses ([Handreiking-NDA-eerste-Cyclus.pdf](#)). Dit komt omdat de provincie de meeste NDA's al had afgerond voordat de handreiking ontwikkeld was.

- Wat voor effecten heeft dit op onze lopende cyclus bij N2000?
- Kijken naar alle drukfactoren sluit aan op de aanpak zoals wij die hebben geformuleerd voor natuurherstel in SANE en voor de maatregel overgangszones, onze aanpak drukfactoren/overgangszones is juist gericht op **alle** drukfactoren. Neemt niet we...

[Ga naar opmerking](#)

[Waarom ontvang ik deze melding van Office?](#)

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

Verslag

Contact

5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e @pzh.nl

Vergadering van

PO Coördinerend Stikstof

Vergaderdatum

14 april 2025

Ons kenmerk

Aanwezig

Frank Rijkaart, 5.1.2.e Anne-Fleur de Kleyn, 5.1.2.e 5.1.2.e Mariëtte van Leeuwen, Berend Potjer, Floor de Vries, Priscilla Speijer, 5.1.2.e Maureen ter Steege, 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e (ODH), 5.1.2.e (ODH), team Stikstof

Afwezig

Kopie aan

1. Opening, agenda en mededelingen

- 5.1.2.e opent de vergadering
- 5.1.2.e schuift iets later aan i.v.m. een ander overleg.
- 5.1.2.e deelt mee dat 22 april BO Wereldhaven plaatsvindt met o.a. gemeente Rotterdam, Havenbedrijf Rotterdam en Deltalinqs waar gedeputeerde Weverling aanwezig bijpraat over de actuele stand van zaken in het Stikstofdossier.
- Terugblik 9 april Technische sessie
Grote opkomst. 1e deelgroep m.n. vragen over het algemene deel NH3 en NOx. Met groep 2 m.n. gesproken over overgangsgebieden. Verder o.a. vragen over NDA's, stoppers en meer. Geen kritische geluiden.
- Terugblik 11 april gesprek met ZH gemeenten
Aanwezig waren ca.10 gemeenten/50 gasten. Mw. Van Leeuwen geeft aan dat het heel goed was dat we de bijeenkomst hebben georganiseerd, niet iedere gemeente zit hetzelfde in de wedstrijd. Instemmende geluiden maar ook kritische geluiden. Er werd een goede suggestie gedaan voor een 2e 'herhaalsessie'. De opmerking werd gemaakt dat in de sessie het sentiment van GS ontbrak. Dhr. Rijkaart geeft aan dat bevestigd werd dat wij wat te winnen hebben door meer aandacht te schenken aan de juiste manier van communiceren. Mw. Van Leeuwen geeft aan dat de gemeenten ervaren dat er niet genoeg erkenning is vanuit de provincie voor het werk wat de gemeenten al hebben gedaan. Verder vond Mw. Van Leeuwen het interessant dat gemeenten nu zelf kwamen met de vraag, waar afgelopen tijd continu omheen werd gedraaid, of nu niet beter gekeken kan worden naar de grote belasters die op een ongunstige plek t.o.v. natuurgebieden liggen en die bedrijven verplaatsen of riant uitkopen. Daarbij werd vervolgens de vraag gesteld hoe het zou zijn als de vraag uit de sector zelf zou komen. Dhr. Rijkaart geeft aan dat de opmerking werd gemaakt dat bedrijven in de Meije wel weg willen maar dat daar wel de juiste prijs voor betaald moet worden. Komende tijd gaan we o.a. kijken naar de financiën m.b.t. uitkoop/verplaatsing en de samenhang SANE /ZH-PLG duidelijker maken.

2. Verslag en openstaande acties van vorig PO

Er zijn geen opmerkingen op het verslag van de vergadering van 14 april 2025.

3. Besprekstukken

a. IPO en Rijk

Geen opmerkingen.

b.

BR

BR

BR

BR

BR

c.

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

BR

4. Ter kennisnamestukken

Geen opmerkingen.

5. Rollende agenda

a. Stikstof agenda komende weken

Geen opmerkingen.

6. Voorbereiding op

a. Provinciale Staten en Commissievergaderingen

o Voorbereiding Cie LG 16 april (5.12.e)

Mw. Van Leeuwen en dhr. Rijkaart geven aan bij de hoorzitting aanwezig te zijn.

Mw. Van Leeuwen geeft aan ihkv een goede behandeling van de onderwerpen dat het van belang is een goede knip te maken tussen de hoorzitting en de commissievergadering. Er wordt nog gekeken naar de verdeling van insprekers tijdens de hoorzitting.

b. Bestuurlijke overleggen

Geen opmerkingen.

c. Werkbezoeken

Geen opmerkingen.

d. PO ZH-PLG

Geen opmerkingen.

7. Rondvraag

- BR [redacted]
BR [redacted]
- BR [redacted]
BR [redacted]
- BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]

Openstaande actiepunten

Datum	Onderwerp	Omschrijving en deadline	Actiehouder
BR [redacted]	BR [redacted]	BR [redacted]	BR [redacted]
BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]
BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]
BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]

Reminders

Datum	Onderwerp	Omschrijving en deadline	Actiehouder
	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]
	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]	BR [redacted]
	BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]
	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]
	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]
	BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted]	

	BR BR BR BR BR BR	BR	BR
	BR BR BR BR	BR BR	BR BR
	BR BR BR BR	BR	BR

Verslag

Contact

5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e @pzh.nl

Vergadering van

PO Coördinerend Stikstof

Vergaderdatum

23 april 2025

Ons kenmerk

Aanwezig

Frank Rijkaart, 5.1.2.e Anne-Fleur de Kleyn, 5.1.2.e 5.1.2.e Mariëtte van Leeuwen, Berend Potjer, Floor de Vries, Priscilla Speijer, 5.1.2.e Maureen ter Steege, 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e (ODH), 5.1.2.e (ODH), team Stikstof

Afwezig

Kopie aan

1. Opening, agenda en mededelingen

- 5.1.2.e opent de vergadering
- Dhr. Potjer is afwezig.
- 5.1.2.e geeft aan dat er een overzicht is opgesteld van waaraan en binnen welke verschillende opgaves er gewerkt is over de afgelopen jaren en bedoelt als extra info voor GS. Afgesproken wordt om het stuk ter info naar PS te sturen met een lid GS-brief vanuit de portefeuille stikstof van Dhr. Rijkaart. Het stuk wordt eerst nog aangepast en o.a. leesbaarder gemaakt.
- Planning
- Terugblik ontbijtsessie 22 april 2025
5.1.2.e licht toe. Iets lagere opkomst dan vorige keer. Goed om organisatie mee te nemen in SANE beslissingen en planning. 5.1.2.e geeft aan dat een aanzet is gedaan in overleg met (kern-)gebiedsmanagers ZH-PLG en dat iemand aansluit bij het MT ZH-PLG. Er wordt ook meer aandacht besteedt aan interne stakeholders.
- Op 23 mei is een 2^e sessie met gemeenten ingepland.

2. Verslag en openstaande acties van vorig PO

Er zijn geen opmerkingen op het verslag van de vergadering van 14 april 2025.

3. Besprekingsstukken

- a. BR
BR
BR
BR
BR
BR
BR
BR
BR

BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]

- b. BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]

- c. *Vergunningverlening*
Geen opmerkingen.

4. Ter kennisname stukken
Geen opmerkingen.

5. Rollende agenda

- a. Stikstof agenda komende weken
Geen opmerkingen.

6. Voorbereiding op

- a. *Provinciale Staten en Commissievergaderingen*
○ Terugblik Cie LG 16 april
Niet besproken.
b. *Bestuurlijke overleggen*
Geen opmerkingen.
c. *Werkbezoeken*
Geen opmerkingen.
d. *PO ZH-PLG*
Geen opmerkingen.

7. Rondvraag

- BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]
BR [redacted]

- BR [redacted]
BR [redacted]

Openstaande actiepunten

Datum	Onderwerp	Omschrijving en deadline	Actiehouder
BR [redacted]	BR [redacted]	BR [redacted]	BR [redacted]
BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] / BR [redacted]
BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]
BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]

Reminders

Datum	Onderwerp	Omschrijving en deadline	Actiehouder
	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]
	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]	BR [redacted]
	BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]
	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]
	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]
	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]	BR [redacted]
	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted] - BR [redacted]

	BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted] BR [redacted]	BR [redacted]	BR [redacted]
--	--	---------------	---------------

Verslag

Contact

5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e @pzh.nl

Vergadering van

PO Coördinerend Stikstof

Vergaderdatum

7 april 2025

Ons kenmerk

Aanwezig

Frank Rijkaart, 5.1.2.e Anne-Fleur de Kleyn, 5.1.2.e 5.1.2.e Mariëtte van Leeuwen, Berend Potjer, Floor de Vries, Priscilla Speijer, 5.1.2.e Maureen ter Steege, 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e (ODH), 5.1.2.e (ODH), team Stikstof

Afwezig

Kopie aan

1. Opening, agenda en mededelingen

- 5.1.2.e opent de vergadering
- Terugblik actualiteiten, overleggen en ontwikkelingen afgelopen week
O.a. bestuurlijk worden 'via via' zowel positieve als negatieve geluiden gehoord. Vanuit de landbouw zijn de geluiden veelal negatief. M.n. in Nieuwkoop vallen de voorgestelde maatregelen ongelukkig op dit moment samen met andere minder positieve ontwikkelingen m.b.t. pachten.
5.1.2.e geeft aan dat vanuit GS twee zaken heel duidelijk zijn aangegeven: 1. dat er echt flankerend beleid nodig is in de aanpak om perspectief te bieden aan de sectoren die het hardst geraakt worden en 2. De urgentie in Zuid-Holland is erg groot.
Dhr. Rijkaart geeft aan dat vooral op punt 1 nog veel te winnen valt op communicatie en om e.e.a. prominenter naar voren te brengen, m.n. naar de agrarische sector waar veel voorwaarden worden gesteld en nog een hoop onduidelijk is o.a. door enige terughoudendheid te betrachten en aan te geven dat er nog hoop te regelen is aan onderzoek, financiën etc.
5.1.2.e geeft aan dat er een agrarisch stikstof collectief bestaat sinds 2019 waarmee in gesprek toen resultaten zijn behaald en stelt voor om met het collectief het gesprek aan te gaan. Hierop wordt door aanwezigen positief gereageerd. 5.1.2.e neemt contact op met voorzitter van het collectief 5.1.2.e
- Vooruitblik komende week
Vrijdag 11 april gesprek met gemeenten. Mw. Van Leeuwen licht toe dat de gemeenten in een later stadium zijn meegenomen. 5.1.2.e geeft aan dat het programma staat en de aanmeldingen binnenkomen. De uitnodigingen zijn naar de burgemeesters gestuurd om in het college af te spreken wie er naar de bijeenkomst gaat. Mw. Van Leeuwen geeft aan om extra te communiceren richting wethouders omdat het kort dag is. Afgesproken wordt om nog een extra mail te sturen naar de VZHG met het verzoek om de mail bij betrokken wethouders onder de aandacht te brengen.

Technische sessie 9 april. Afgesproken wordt om de technische sessie in 2 groepen na elkaar te doen van elk een half uur.

Commissievergadering 16 april. Vermoed wordt dat zich veel insprekers zullen aanmelden. Gehoopt wordt op insprekers met positieve en negatieve geluiden.

5.1.2.e geeft aan dat het binnenkort mogelijk bestuurlijk iets rustiger wordt o.a. i.v.m. het mei reces en vraagt of inzichtelijk is wat er dan loopt en speelt i.r.t.

beschikbaarheid van mensen. 5.1.2.e geeft aan dat deze week in het kernteam de agenda voor komende weken en maanden wordt doorgenomen om daarop te organiseren.

2. Verslag en openstaande acties van vorig PO

Dhr. Potjer heeft opmerkingen op het verslag van het vorige overleg: Bij 3b2 het woord 'verwachte' toevoegen en de woorden 'qua timing' toe te voegen. Bij 4a het woordje 'alleen' toevoegen. Mw. Van Leeuwen levert tekstuele opmerkingen aan via de mail. 5.1.2.e past het verslag hierop aan.

3. Bespreekstukken

- a. *IPO en Rijk*
Geen opmerkingen.
- b. *Stikstofprogramma*
Geen opmerkingen.
- c. *Vergunningverlening*
Geen opmerkingen.

4. Ter kennisnamestukken

- a. Verslag Kamerdebat Stikstof en Natuur 2 april jl
Geen opmerkingen.

5. Rollende agenda

- a. Stikstof agenda komende weken
Geen opmerkingen.

6. Voorbereiding op

- a. *Provinciale Staten en Commissievergaderingen*
Geen opmerkingen.
- b. *Bestuurlijke overleggen*
Geen opmerkingen.
- c. *Werkbezoeken*
Geen opmerkingen.
- d. *PO ZH-PLG*
Geen opmerkingen.

7. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

Openstaande actiepunten

Datum	Onderwerp	Omschrijving en deadline	Actiehouder
BR	BR	BR	BR

BR	BR BR BR	BR BR BR	BR / BR
BR	BR BR	BR BR	BR
BR BR	BR BR BR BR	BR BR BR BR	BR

Reminders

Datum	Onderwerp	Omschrijving en deadline	Actiehouder
	BR BR BR	BR BR BR	BR
	BR BR BR BR	BR	BR
	BR BR	BR BR BR BR	BR
	BR BR BR	BR BR BR	BR
	BR BR BR BR	BR BR	BR
	BR BR	BR BR	
	BR BR BR BR BR BR	BR	BR
	BR BR BR BR	BR BR	BR BR
	BR BR BR BR	BR	BR

OPLEGNOTITIE PORTEFEUILLEHOUDERSOVERLEG

Gedeputeerde(n):	Berend Potjer, Frank Rijkaart en Mariëtte van Leeuwen
Naam + datum portefeuilleoverleg:	PO coördinerend Stikstof 24 maart 2025

Onderwerp en/of opgave:	Behandelveorstel Motie 1593 Snel duidelijkheid voor PAS-melders: oproep tot actie		
Ambtelijk opdrachtnemer	5.1.2.e / 5.1.2.e 5.1.2.e	Ambtelijk opdrachtgever:	5.1.2.e

Reden agendering in portefeuilleoverleg:	Besluitvorming
Agendering in Gedeputeerde Staten:	Ja
Provinciale Staten:	Ja

1. DE KERN VAN HET VOORSTEL & BESLISPUNTEN

Er wordt akkoord gevraagd om het behandelvoorstel voor 'motie 1593 Snel duidelijkheid voor PAS-melders: oproep tot actie' te agenderen in GS en na vaststelling toe te zenden aan PS.

2. KORTE VOORGESCHIEDENIS PROCES

PS heeft in de vergadering op 5 maart j.l. een motie aangenomen waarin wordt opgeroepen om:

- *Met spoed zich in verbinding te stellen met het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) om aan te dringen snel duidelijkheid te creëren voor deze groep ondernemers die al zo lang in grote onzekerheid verkeren.*
- *In overleg met LVVN een handelingsperspectief te creëren waarmee kan worden afgezien van handhaving.*

Een eerste versie van het behandelvoorstel is besproken in het PO Coördinerend Stikstof van 17 maart j.l..

3. AANDACHTSPUNTEN PORTEFEUILLEHOUDER

Op basis van de opmerkingen in het PO Coördinerend Stikstof van 17 maart en advies van het coördinerend kernteam zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd in voorliggende versie:

- Er is sterker benadrukt dat GS zich volledig kan vinden in de oproepen door PS en niet gedwongen wil worden om te handhaven.
- Er is verwezen naar het bestuurlijk overleg over PAS-melders van 17 maart j.l. dat heeft plaatsgevonden (en waarin de motie van PS ter sprake is gebracht) en aangekondigd bestuurlijk overleg in april.
- Er is opgenomen dat de motie in uitvoering is maar nog niet kan worden afgedaan.

Tevens zal in de te versturen brief aan PS over SANE een haakje naar deze motie worden opgenomen.

Op advies van het coördinerend kernteam is geen aanvullende en afzonderlijke communicatie van GS richting de minister van LVVN (bijvoorbeeld middels een brief) in het behandelvoorstel opgenomen.

Daar zijn diverse argumenten voor. Een individueel bericht vanuit Zuid-Holland verhoudt zich niet goed tot de gezamenlijke koers die op dit moment met andere provincies en IPO in dit dossier wordt gevaren. Het past bovendien niet goed in het proces richting het Rijk rondom SANE. En de effectiviteit zal gezien het intensieve overleg dat reeds plaatsvindt minimaal zijn. Op basis van de verbeteringen die nu zijn doorgevoerd is de overtuiging dat voldoende duidelijk is dat GS zich volledig achter de oproep van PS schaart en zich tot het uiterste zal inspannen om met LVVN tot perspectief te komen.

Het behandelvoorstel zal worden opgenomen in een GS-brief waar ook behandelvoorstellen voor de moties 1586, 1595, 1596, 1597 en 1598 zijn uitgewerkt.

4. GEVOLG VAN HET VOORSTEL

N.v.t.

5. EXTERNE SAMENWERKING

N.v.t.

6. COMMUNICATIE

N.v.t.

7. INTEGRALITEIT

N.v.t.

8. COALITIEAKKOORD

N.v.t.

9. BIJGAAND(E) STUK(KEN)

Behandelvoorstel Motie 1593 Snel duidelijkheid voor PAS-melders: oproep tot actie

Van: Stikstof

Verzonden: vrijdag 4 april 2025 08:37

Aan: Stikstof

Onderwerp: Aanbieding Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE) Zuid-Holland

Bijlagen: Brief Stakeholders SANE april 2025.docx; Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE).pdf

Geachte relatie,

In de bijlage treft u de Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE) en de bijbehorende aanbiedingsbrief van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland. In de aanbiedingsbrief

wordt u hartelijk bedankt voor uw bijdrage aan het proces van totstandkoming van deze aanpak.

Met vriendelijke groet,

Team Stikstof namens Gedeputeerde Mariëtte van Leeuwen

E: @pzh.nl

www.zuid-holland.nl/contact

Krachtig Zuid-Holland.

From: "Floor de Vries"
Sent: Mon, 14 Apr 2025 10:10:31 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: AANVULLING BBB: Technische vragen BBB over SANE ter beantwoording
Attachments: 10-stappenplan_bewust verbinden in liminale fase.pptx

Hi 5.1.2.e

Hierbij een aanvullende mail over de technische vragen van de BBB.

Groet,
Floor

Van: Lennart Kapoen <la.kapoen@pzh.nl>
Verstuurd: maandag, april 14, 2025 10:08:51 a.m.
Aan: Floor de Vries <fc.de.vries@pzh.nl>
Onderwerp: FW: Technische vragen BBB over SANE ter beantwoording

Goedemorgen Floor,

Van Ad Merks kreeg ik het verzoek om bijgevoegde bijlage nog mee te zenden met de eerder opgestuurde technische vragen. Zou je deze mee willen nemen en aan de ambtenaren die de vragen moeten beantwoorden door willen sturen?

Alvast dank!

Met vriendelijke groet,

Lennart (L.A.) Kapoen
Commissiegriffier Statencommissie Landelijk Gebied
Commissiegriffier Commissie voor Onderzoek v/d Rekening
Statengriffie | Kamer 5.1.2.e
T 5.1.2.e E la.kapoen@pzh.nl

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag
<https://staten.zuid-holland.nl>

Van: Merks, AJM <ajm.merks@pspzh.nl>
Verzonden: zondag 13 april 2025 09:14
Aan: Lennart Kapoen <la.kapoen@pzh.nl>
CC: Negash, AM <am.negash@pspzh.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@gmail.com>; Both-Verhoeven, TC <tc.both-verhoeven@pspzh.nl>; Marieke M. Spekrijse <m.spekrijse@pspzh.nl>; Veldhuijzen, ENP <enp.veldhuijzen@pspzh.nl>; Atzema, G <g.atzema@pspzh.nl>; Merks, AJM <ajm.merks@pspzh.nl>
Onderwerp: Re: Technische vragen BBB over SANE ter beantwoording

Lennart,
Excuses, deze bijlage ontbreekt nog bij de Technische vragen.

Goede zondag verder,
Ad Merks

Van: Merks, AJM

Verzonden: vrijdag 11 april 2025 12:53

Aan: Lennart Kapoen <la.kapoen@pzh.nl>

CC: Negash, AM <am.negash@pspzh.nl>; [5.1.2.e](mailto:5.1.2.e@5.1.2.e@gmail.com) <[5.1.2.e](mailto:5.1.2.e@5.1.2.e@gmail.com)@gmail.com>; Both-Verhoeven, TC <tc.both-verhoeven@pspzh.nl>; Marieke M. Spekrijse <m.spekrijse@pspzh.nl>; Veldhuijzen, ENP <enp.veldhuijzen@pspzh.nl>; Atzema, G <g.atzema@pspzh.nl>

Onderwerp: Technische vragen BBB over SANE ter beantwoording

Graag ook de technische vragen van de collega-partijen uitwisselen, zoals afgesproken.

Met vriendelijke groet,

Ir. Ad Merks (*landbouwkundige*)

Statenlid BBB Zuid-Holland

Tel: [5.1.2.e](tel:5.1.2.e)

Bezoekadres:

Postadres:

Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602

2596 AW Den Haag

2509 LP Den Haag

From: "Anne-Fleur de Kleyn"
Sent: Tue, 15 Apr 2025 10:41:41 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Anne-Fleur de Kleyn heeft een opmerking in Beantwoording Technische vragen VVD over SANE (9 april 2025) V2 beantwoord
Attachments: AttachedImage

-->
-->

Beantwoording Technische vragen VVD over SANE (9 april 2025) V2.docx

Anne-Fleur de Kleyn heeft een opmerking geplaatst

hier kunnen we nu nog niet vanuit gaan. het is wel een belofte (in het regeerakkoord) maar nog geen concrete uitvoeringsplannen

5.1.2.e

5.1.2.e

heeft een opmerking geplaatst

In Kamerbrief 30-11 heeft LVVN aangegeven o.a. vaker te gaan indexeren. Dus deze verwachting is onderbouwd/gebaseerd op een bericht van LVVN.

5.1.2.e

U hebt een opmerking geplaatst

@5.1.2.e heb jij een link naar de Kamerbrief?

Anne-Fleur de Kleyn heeft geantwoord

Dan is het nog steeds een verwachting. Het heeft nog niet plaatsgevonden/uitgevoerd

...an/voor weidevogels, kruidenrijk grasland(-randen) en natuurvriendelijke oevers financieel beter in te passen is, in het bedrijf. Voor deze groenblauwe diensten is reeds subsidie beschikbaar via ANLb en GLB. Naar verwachting zullen de vergoedingen voor deze diensten komende tijd hoger worden. Het Ministerie van LVVN heeft namelijk laten weten de vergoedingen vaker te gaan indexeren. Zie hiervoor ook onderstaande kamerbrief:
<https://open.overheid.nl/documenten/6a3d40d0-d24d-41a2-ab15-2fe1c3b8906a...>

[Ga naar opmerking](#)

[Waarom ontvang ik deze melding van Office?](#)

From: "SharePoint Online" <no-reply@sharepointonline.com>
Sent: Tue, 15 Apr 2025 08:16:50 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: 5.1.2.e heeft een opmerking geplaatst in Beantwoording Technische vragen VVD over SANE (9 april 2025) V2
Attachments: 499b8de9-4bfc-4960-a11c-5cbc276f7fb4

-->
-->

Beantwoording Technische vragen VVD over SANE (9 april 2025) V2.docx

5.1.2.e

5.1.2.e

heeft een opmerking toegevoegd

Gaat dit stuk gewoon over de RPGB of is het een idee iets nieuws te ontwerpen? RPGB zit geen grond in..

...De return on investment van een beëindigingsregeling hangt af van de specifieke uitwerking van de inhoud van de regeling. De regeling gaat niet uit van aankoop van een bedrijf, maar onder andere van vergoeding van de sloopkosten, vergoeding waardeverlies productiecapaciteit en vergoeding productierechten.

Een andere mogelijkheid is om losse stikstofruimte van een stoppende agrariër te verwerven. In euro's is dit verreweg de goedkoopste maatregel. Het...

[Ga naar opmerking](#)

5.1.2.e

5.1.2.e

heeft een opmerking toegevoegd

Van team landbouw, PS kent dit, hebben dit toegelicht in technische sessie landbouw van afgelopen woensdag.

...ook voor maatregelen ten behoeve van de reductie van ammoniakuitstoot, dat er moet worden gekeken naar de effecten op het bedrijfsmodel. Met behulp van kwantitatieve modellen brengen we in beeld wat de effecten zijn en welk instrumentarium ingezet zou kunnen worden om de maatregelen bedrijfseconomisch mogelijk te maken. Niet in alle gevallen kosten maatregelen geld. Bijvoorbeeld met een advi...

[Ga naar opmerking](#)

Goed antwoord

...steeminvesteringen is men qua financiering afhankelijk van het Rijk.

Een bedrijf dat (gemiddeld) 30% van de ammoniakuitstoot reduceert is in de meeste gevallen haalbaar als daar voldoende ondersteuning wordt geboden en compensatie voor eventuele (hoge) kosten/ investeringen die er mee zijn gemoeid. Daarnaast zal er sprake moeten zijn van een redelijke implementatietermijn alvorens normerend een plafond kan worden vastgesteld.

3. Overgangszones N2000 gebieden: Er is destijds van activiteiten in N2...

[Ga naar opmerking](#)

[Waarom ontvang ik deze melding van Office?](#)

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

From: "SharePoint Online" <no-reply@sharepointonline.com>
Sent: Tue, 15 Apr 2025 09:10:49 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: 5.1.2.e heeft een opmerking geplaatst in Beantwoording Technische vragen VVD over SANE (9 april 2025) V2
Attachments: 4f2552cf-b8f5-4eae-a303-c8234edbd5a8

-->
-->

Beantwoording Technische vragen VVD over SANE (9 april 2025) **V2.docx**

5.1.2.e 5.1.2.e heeft een opmerking toegevoegd

5.2.1

5.2.1 graag checken bij 5.1.2.e

...grariër maatregelen kan nemen die passen bij het bedrijf en de omstandigheden. De ene maatregel zal meer bijdragen aan de stikstofreductie, methaanreductie en/of verbetering van de waterkwaliteit dan de andere. Over het algemeen geldt dat extensivering bijdraagt aan alle drie de opgaven. Voor technologie geldt dat er grote verschillen zijn per maatregel en dat, hoewel ze ook de weaterk deze vooral richten op stiktof en methaan. ...

[Ga naar opmerking](#)

5.1.2.e 5.1.2.e heeft een opmerking toegevoegd

Van team landbouw, PS kent dit, hebben dit toegelicht in technische sessie landbouw van afgelopen woensdag.

... verdienvermogen bij extensivering zijn het ANLB en de extensiveringsregeling.

Met behulp van kwantitatieve modellen brengen we in beeld wat de effecten zijn en welk instrumentarium ingezet zou kunnen worden om de maatregelen bedrijfseconomisch mogelijk te maken.

Bij verlaging van de melkproductie daalt de omzet in veel gevallen. Bij het terugbrengen v...

[Ga naar opmerking](#)

[Waarom ontvang ik deze melding van Office?](#)

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Microsoft 365 door Provincie Zuid-Holland en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Zuid-Holland.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@infram.nl>
Sent: Mon, 14 Apr 2025 09:49:03 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Beantwoording Technische vragen BBB over SANE (11 april 2025)
Attachments: Beantwoording Technische vragen BBB over SANE (11 april 2025).docx, Beantwoording Technische vragen BBB over SANE (11 april 2025).docx

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 16 Apr 2025 10:29:51 +0200
To: "Lennart Kapoen" <la.kapoen@pzh.nl>
Cc: "Floor de Vries" <fc.de.vries@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Beantwoording technische vragen SANE BBB
Attachments: Beantwoording Technische vragen BBB over SANE (11 april 2025) V2.docx, 2025-04 Overzicht Stateholders SANE.docx, 202503 Presentatie stakeholdergesprekken stikstofaanpak zuid-holland.pptx

Dag Lennart,

In de bijlage vind je de beantwoording van de vragen van de BBB.

Hierbij hoort ook bijgevoegde lijst met stakeholders, graag achter een slot op notubiz te zetten (zoals eerder voor de SGP).

Veel dank!

Groet,

5.1.2.e

M: 5.1.2.e

Beantwoording Technische vragen GL-PvdA n.a.v. het Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie

Vragen:

Emissieplafond

1. Het coalitieakkoord stelt als doel om vanaf 2030 een ammoniakreductie van 2,5 kton per jaar te realiseren in de landbouw, waarmee de totale uitstoot daalt van 5,4–5,6 naar 2,9–3,1 kton per jaar. Kan worden toegelicht hoe het voorgestelde maatregelenpakket, in het bijzonder het emissieplafond, concreet bijdraagt aan deze opgave?

Antwoord:

Het emissieplafond draagt bij aan deze doelstelling doordat het de emissies van de melkveehouderij aanzienlijk kan verlagen. Een plafond van 35kg/ha/jr kan de emissies met zo'n 1,3kton terugdringen. Bij 40kg/ha/jr is dat 1,1kton en bij 45kg/ha is dat 0,8kton. Dit is uitgaande van gelijkblijvende hoeveelheid hectare en dat alle bedrijven deze grens halen.

2. Welk emissieniveau per hectare hoort bij deze provinciale doelstelling, en hoe verhoudt dat zich tot de onderzochte alternatieven van 45, 40 en 35 kg NH₃/ha/jr?

Antwoord:

Dat hangt ervan welke bijdrage er aan de andere landbouwsectoren (akkerbouw, niet-grondgebonden veehouderij en andere grondgebonden veehouderijen) wordt gevraagd en in hoeverre het huidige areaal grasland gelijk blijft. Hoe meer deze sectoren bijdragen aan de doelstelling en bij onttrekking van grasland (= minder hectare beschikbaar) voor bijvoorbeeld natuurrealisatie, hoe meer emissie per hectare er kan blijven bestaan én de doelstelling kan worden gehaald. Bij het volledig realiseren van de doelstelling met alleen het emissieplafond voor de melkveehouderij komt het plafond uit rond de 10kg/ha/jr, wat zo laag is dat daar geen enkel bedrijf bij zou kunnen functioneren.

Ter referentie: De gemiddelde emissie per hectare is op dit moment in Zuid-Holland tussen de 60-65kg/jr. Een streefwaarde van 35kg/ha zou dus bijna een halvering van emissies betekenen, 40kg/ha is een reductie van zo'n 35-40% en 45kg/ha is een reductie van zo'n 25-30%.

3. De onderzochte emissieplafonds (45, 40, 35 kg NH₃/ha) zijn streefwaarden. Kunt u onderbouwen in hoeverre deze streefwaarden daadwerkelijk bijdragen aan het doel van 2,5 kton reductie, en op welke termijn?

Antwoord:

Bij de beantwoording van vraag 1 hebben we uiteengezet voor hoeveel deze streefwaarden kunnen bijdragen aan de doelstelling wanneer het wordt gehaald.

Een streefwaarde geeft richting aan waar we als provincie naar streven en deze duidelijkheid zal ertoe leiden dat meer melkveehouders stappen in deze richting gaan zetten. Zeker in combinatie met subsidieregelingen die dat stimuleren. Bij een streefwaarde zijn er echter geen consequenties als de waarde niet wordt gehaald, daarom borgt een streefwaarde de volledige doelstelling niet aan de voorkant. Normering van deze waarden doet dat natuurlijk wel.

4. De Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: commissie) stelt dat een lagere streefwaarde nodig is om het doel te halen, maar dat deze nu als onrealistisch wordt

beschouwd. Welke aanvullende beleidswijzigingen is noodzakelijk om het doel wél te realiseren?

Antwoord:

Alleen de melkveehouderij kan niet de volledige doelstelling realiseren. Er zijn ook emissies uit andere sectoren (niet grondgebonden veehouderij en akkerbouw bijvoorbeeld). Beleid voor deze sectoren is nog in ontwikkeling en dit zal samen met het emissieplafond en ander flankerend beleid moeten leiden tot het behalen van de doelen. Zie hiervoor ook het antwoord op vraag 2.

5. De commissie wijst erop dat het werken met een streefwaarde een vrijblijvend karakter heeft, en adviseert om te onderbouwen in hoeverre deze benadering daadwerkelijk bijdraagt aan het behalen van de ammoniakreductiedoelstelling van 2,5 kton. Kan worden toegelicht waarom in het voorstel gekozen is voor een streefwaarde in plaats van een juridisch afdwingbare norm?

Antwoord:

We zijn dit nog aan het onderzoeken. In het OER wordt een streefwaarde onderzocht, maar er wordt ook gekeken naar andere normerende vormen van invoering zoals een omgevingswaarde of verordeningen op bedrijfsniveau. Juridische borging van het doelbereik is een belangrijk punt van aandacht.

6. Er wordt gesteld dat een strengere streefwaarde dan 35 kg NH₃/ha nodig is om de doelstelling van 2,5 kton emissiereductie te halen, maar dat dit niet als realistisch uitvoerbaar wordt beschouwd. Kan het college toelichten waarom een lagere waarde dan 35 kg/ha op voorhand als onrealistisch wordt bestempeld?

Antwoord:

Een lagere waarde dan 35kg/ha leidt tot een emissiereductie van meer dan 50% op bedrijfsniveau. Zelfs boeren die nu volledig biologisch boeren komen niet (ver) onder de 35kg/ha uit. Het formuleren van realistische doelen op het vlak van water, klimaat en natuur is, bij de herziening Omgevingsbeleid 2024, een belangrijk uitgangspunt voor het realiseren van toekomstbestendige landbouw. Het opleggen van doelen die voor het gros van de bedrijven buiten bereik liggen, draagt niet bij aan een veerkrachtige sector.

7. Welke borging is voorzien om te waarborgen dat de beoogde reductie daadwerkelijk gerealiseerd wordt? En wordt overwogen om het emissieplafond gefaseerd normatief in te voeren, en zo ja: volgens welk tijdpad?

Antwoord:

Zowel de borging als de mogelijke fasering worden in het OER onderzocht.

8. In hoeverre worden de ruimtelijke en maatschappelijke neveneffecten van het invoeren van een emissieplafond meegenomen in de beoordeling? Wordt er specifiek onderzocht welke gevolgen dit kan hebben voor de ruimtelijke kwaliteit, geurbelasting en volksgezondheid in veenweidegebieden en omliggende woonkernen?

Antwoord:

In de OER wordt gefocust op de effecten voor de natuur door reductie van ammoniak. De neveneffecten zullen in het rapport worden meegenomen, maar daar ligt niet de nadruk op.

Overgangszones en drukfactoren

9. Hoe verhoudt de vrijwillige benadering van overgangszones zich tot de wens om op termijn juridisch te borgen in de omgevingsverordening? Wat is het tijdpad en welke bevoegdheden worden dan ingezet?

Antwoord:

Dit is enerzijds afhankelijk van de uitkomsten van de OER en anderzijds van de drukfactoren die spelen in het desbetreffende Natura2000-gebied. Stikstof is bijvoorbeeld niet in elk gebied een bepalende drukfactor. In de OER worden twee varianten getoetst, namelijk een overgangszone o.b.v. vrijwilligheid en een overgangszone met normeringen (geborgd in de omgevingsverordening). Uit de OER moet blijken wat de varianten doen qua doelbereik en impact op de omgeving. De uitkomsten van de OER vormen uiteindelijk een advies voor de uiteindelijke (politieke) besluitvorming over de verdere uitwerking van overgangszones. Bij de verdere uitwerking moet ook duidelijk worden (per Natura2000-gebied) of een vrijwillige benadering of een borging in de omgevingsverordening passend is.

De uitkomsten van de OER zijn naar verwachting deze zomer klaar. Met de uitkomsten van de OER wordt dit jaar minimaal een ambitie opgenomen in de Omgevingsvisie bij de Herziening 2025 van het Omgevingsbeleid dat er voor de aanpak drukfactoren ook maatregelen buiten de Natura2000-gebieden nodig zijn, mogelijk met behulp van overgangszones.

10. Hoe wordt per gebied bepaald of een vrijwillige of normerende aanpak in de overgangszone het meest passend is?

Antwoord:

We verwijzen hiervoor naar het antwoord bij vraag 9. (Dit is mede afhankelijk van de drukfactoren die per Natura2000-gebieden spelen.)

11. En welke criteria worden gehanteerd om de effectiviteit van vrijwillige maatregelen te beoordelen?

Antwoord:

De effectiviteit van zonering op basis van vrijwilligheid wordt in de OER getoetst. Hiervoor wordt de monitor leefomgeving¹ gebruikt.

12. Wordt voor gebieden waar drukfactoren zich stapelen (zoals recreatiedruk én hydrologie) een integrale benadering gehanteerd in het ontwerp van de overgangszone? En hoe wordt in dat geval prioriteit gegeven aan opgaven of instrumenten?

Antwoord:

In geval van meerdere drukfactoren die spelen binnen het ontwerp van een overgangszone kiezen we voor een integrale benadering. Er wordt, vanuit de knelpunten op de VHR-doelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied gekeken waar welke maatregelen moeten worden genomen en indien noodzakelijk naar de VHR-doelstellingen gekeken als er prioriteiten moeten worden bepaald.

13. Wordt overwogen om naast bufferzones ook ANLb-gebieden actief te betrekken als overgangszone-instrument, zoals door de Commissie aanbevolen?

¹ Informatie over de monitor leefomgeving: <https://monitorleefomgeving.zuid-holland.nl/>

Antwoord:

In de OER wordt ook een integraal onderzoeksalternatief onderzocht, waarin wordt bekeken waar de doelstapeling mogelijk is en of we hiermee efficiënter kunnen omgaan met het ruimtegebruik en de beschikbare middelen (zoals ANLb).

Grondbeleid en natuurlijke stoppers

14. Welke garanties worden ingebouwd dat stikstofruimte van stoppende bedrijven daadwerkelijk wordt ingetrokken en niet alsnog verhandeld wordt?

Antwoord:

Het staat een agrariër vrij zijn stikstofruimte te verhandelen. Bij alle transacties wordt 30% van de stikstofruimte afgeroomd. Als de provincie zelf stikstofruimte aankoopt dan wordt de aangekochte stikstofruimte in de Depositiebank Algemeen Zuid-Holland 2024 geregistreerd. Zo lang deze stikstofruimte in de stikstofbank zit draagt deze bij aan stikstofreductie en komt deze ten goede aan natuurherstel.

15. Wordt strategisch grondbeleid ook afgestemd op doelen voor waterkwaliteit, biodiversiteit, klimaat?

Antwoord:

Strategisch grondbeleid is onderdeel van de Uitvoeringsnota Grondbeleid en is bedoeld voor alle doelen van de provincie. Strategische verwervingen voor stikstof en natuurherstel zijn daar een onderdeel van.

Beantwoording Technische vragen PvdD (14 april 2025)

- 1) Rijk en provincie samen kunnen onze provincie van het slot halen. Provincie 10%. Kan onderbouwd worden aangegeven hoe is gekomen tot de 10%?

Antwoord:

De emissies binnen onze eigen provincie dragen slechts voor een klein deel bij aan de depositie op onze eigen Natura2000-gebieden. Om vergunningverlening mogelijk te maken, is reductie nodig in heel Nederland (en ook daarbuiten) en daarom kan de provincie Zuid-Holland daar zelf maar een (klein) deel in bijdragen. De 10% is een benadering van deze verhouding.

- 2) NO_x geborgde daling in de Rotterdamse Haven gaat via opslag (Porthos project). Hierbij wordt niet de uitstoot verminderd, maar wordt de uitstoot opgeslagen in de Noordzee. In hoeverre wordt de uitstoot in de Rotterdamse Haven verminderd?

Antwoord:

De NO_x geborgde daling gaat niet via de opslag in het Porthos project. Daar gaat het om de opslag van CO₂ en niet van NO_x. De uitstoot van NO_x in de Rotterdamse haven neemt in de afgelopen jaren af met zo'n 7% per jaar (zie ook de NO_x monitor in het overzicht wat we uw Staten hebben doen toekomen; PZH-2024-862778197) en deze trend lijkt door te zetten (zie Klimaat- en energieverkenning 2024, PBL). Het stilvallen van de vergunningverlening kan verdere reductie afremmen omdat hiermee energietransitie en andere verduurzamingsprojecten vertragen.

- 3) Er is nu al is financiële steun voor extensivering aan boeren mogelijk zonder dat er die wordt verminderd in de bedrijfsvoering. Hoe zit dit precies (welke regels) en welke mogelijkheden zijn er nog meer om boeren financiële steun te geven voor extensivering van hun bedrijf zonder dat er sprake is van staatssteun?

Antwoord:

Het Rijk stelde in 2024 de regeling Samenwerking in veenweidegebieden en Natura 2000-overgangsgebieden open. Zie [Samenwerking in veenweidegebieden en Natura 2000-overgangsgebieden | RVO.nl](#). Deze regeling wordt in 2026 opnieuw opengesteld.

In deze regeling worden boeren in gebieden tot 2.500 meter rondom een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied enkele jaren gecompenseerd voor het (in elk geval) tijdelijk verlagen van hun productie- en bemestingsvolume. Al dan niet in combinatie met verhoging van de grondwaterstand in veenweidegebieden. De vergoeding voor de extensivering hangt af van de verlaging van het volume. Bij verlaging tot 100 kilogram stikstofdierexcretie bedraagt de vergoeding 2.430 euro per hectare en bij 150 kg bedraagt de vergoeding 1.680 euro per hectare. Indien extensivering in veenweiden wordt gecombineerd met een hogere grondwaterstand levert dat een aanvullende vergoeding van maximaal 1.105 euro op. Deze regeling is in 2024 ruimschoots overtekend.

De tekst van de regeling is hier te vinden: [Staatscourant 2023, 29658 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen](#).

Daarnaast geldt dat zowel Rijk als provincie momenteel de mogelijkheden verkennen voor de inzet van een nieuwe subsidieregeling voor de herwaardering van gronden. Als boeren besluiten om hun agrarische gronden in de toekomst permanent meer in te zetten voor het leveren van groenblauwe diensten (weidevogels, groenblauwe dooradering, verbeteren waterkwaliteit) én bereid zijn om een zogenaamde kwalitatieve verplichting te vestigen op deze gronden, komen zij in de toekomst in aanmerking voor een subsidie voor de waardedeling van de gronden. De grond blijft dan agrarisch, maar er gelden beperkingen voor het gebruik. Hoewel beperkingen ook kunnen gaan over het bemestingsniveau van gronden, leidt dit niet tot geborgde daling van de ammoniakemissie. Voor deze emissie is namelijk niet de mestplaatsingsruimte, maar het productievolume (fosfaatrechten) van de onderneming maatgevend. Deze wijzigt niet met het herwaarderen van gronden. Als een ondernemer ervoor kiest om met de herwaarderingssubsidie extra gronden voor 'onder' zijn bedrijf aan te kopen, leidt herwaardering wel tot een stimulans voor extensivering.

- 4) Tijdens de technische sessie bleek dat er geen beeld kan worden gegeven van het aantal natuurlijke stoppers. Maar hoe kan hier dan beleid op worden gemaakt?

Antwoord:

Er zijn inderdaad geen exacte gegevens van het aantal boerenbedrijven zonder bedrijfsopvolger in Zuid-Holland. Maar, mede dankzij de gebiedsprocessen van het ZH-PLG, kadaster analyses en de keukentafelgesprekken die in diverse gebieden zijn gevoerd, hebben wij op gebieds- en polderniveau vaak wel een indicatief, maar anoniem beeld.

Onderdeel van de maatregel is het aanscherpen van informatie over het aantal natuurlijke stoppers. Het doel daarvan is dat de provincie die doelgroep vervolgens actiever kan benaderen, bijvoorbeeld in het kader van het strategisch grondbeleid. Omdat we er vanuit gaan dat een significant deel van de bedrijven geen bedrijfsopvolging heeft, kunnen we wel alvast inspelen op de behoeften van deze groep. Bijvoorbeeld met het opzetten van de provinciale beëindigingsregeling. Hiervoor hoeven we niet te weten welke bedrijven het precies betreft. In het kader van de uitwerking en de samenhang van de maatregelen wordt het beeld concreter.

- 5) We hebben niet meer scherp welke pilots van stikstofreductie er zijn in de provincie. Kan worden aangegeven welke pilots er zijn en wat tot nu toe voor zover bekend, de resultaten zijn?

Antwoord:

Er lopen binnen de provincie verscheidene projecten om stikstofemissies in kaart te brengen en/of te reduceren. Denk hierbij aan het Fieldlab Groene Hart, Mient Kooltuin, het komen tot een 'maatregelen keuzemenu van stikstof' in de Zuid-Hollandse Delta of de gebiedsaanpak in Midden-Delfland. Een uitputtende lijst met alle initiatieven en hoe deze ervoor staan, is op deze korte termijn niet beschikbaar.

- 6) Hoeveel geld was er beschikbaar vanuit de Wet natuurherstel en stikstofreductie en waar is dat geld aan besteed?

Antwoord:

De Wet stikstofreductie en natuurherstel (Wsn), in werking sinds 1 juli 2021, bevat wettelijke doelen voor stikstofreductie en natuurherstel, maar kent zelf geen afzonderlijk budget. De financiering van maatregelen die voortkomen uit deze wet is ondergebracht in het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en het daarbij behorende Transitiefonds, waarin het eerdere Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN) is opgegaan. Het NPLG en Transitiefonds zijn komen te vervallen maar er is wel 188,25 miljoen beschikbaar gesteld aan projecten uit het Maatregelenpakket ZH-PLG. Over de programmering van projecten uit het Maatregelenpakket ZH-PLG¹ bent u op 31 januari jl. geïnformeerd (PZH-2025-867355075).

- 7) De provinciale Stikstofbank. Waarom wordt de stikstof niet gelijk ingezet voor natuurherstel (Dus waarom passief zetten in een stikstofbank in plaats van actief inzetten voor natuurherstel?)

Antwoord:

Het is voor de provincie belangrijk om een goed beeld te hebben van de mate van stikstofreductie die door inzet van provinciale maatregelen plaatsvindt. Registratie van stikstofruimte uit vergunningen in de stikstofbank draagt hieraan bij. Op het moment dat stikstofruimte geregistreerd is in de Stikstofbank Algemeen Zuid-Holland en niet wordt ingezet voor andere doeleinden, draagt deze bij aan stikstofreductie en komt deze ook ten goede aan de natuur. De activiteit vindt immers niet meer plaats.

- 8) En als het al in een stikstofbank wordt gezet, wordt deze uitsluitend ingezet voor natuurherstel? Zo nee, waar gaat dit dan voor gebruikt worden en in hoeverre is dit dan juridisch houdbaar?

Antwoord:

Op dit moment kan er niet of slechts zeer beperkt worden gesaldeerd. Dat betekent dat eventuele stikstofruimte die in een stikstofbank zit op dit moment niet kan worden ingezet voor saldeertransacties, totdat de additionaliteit kan worden aangetoond (dat de stikstofruimte niet benodigd is voor natuurherstel). Met andere woorden, elke stikstofruimte die nu geregistreerd zou worden in de bank, draagt bij aan stikstofreductie, komt ten goede aan de natuur en kan op dit moment niet worden ingezet voor andere provinciale opgaven. Op het moment dat er een maatregelenpakket is waardoor geborgde stikstofreductie plaatsvindt, kan stikstofruimte weer worden ingezet voor provinciale opgaven.

- 9) Er staat: 'Op kwetsbare grond moeten we hier een kwart van de woningbouwopgave realiseren.' Welke kwetsbare grond wordt hier bedoeld?
Het gaat hier om gronden die gevoelig zijn voor bodemdaling. Daar heeft deze provincie er relatief veel van.
- 10) Er staat: om de hoogte van het plafond te bepalen onderzoeken we de effecten en impact van een emissieplafond van 45 kg/ha/jr, 40kg/ha/jr en 35 kg/ha/jr. Is dit niet veel hoger dan dat echt nodig is om de doelen te bereiken en moet het emissieplafond daarvoor niet omlaag? Hoe is gekomen tot dit plafond? Kan dit zo helder mogelijk worden uitgelegd, want dit vinden we complex.

¹ [Ingekomen stukken Programmering projecten Maatregelenpakket Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied Provincie Zuid-Holland \(PZH\)](#)

Antwoord:

Het emissieplafond draagt bij aan de doelstelling doordat het de emissies van de melkveehouderij aanzienlijk kan verlagen. Een plafond van 35kg/ha/jr kan de emissies met zo'n 1,3kton terugdringen. Bij 40kg/ha/jr is dat 1,1kton en bij 45kg/ha is dat 0,8kton. Dit is uitgaande van gelijkblijvende hoeveelheid hectare en dat alle bedrijven deze grens halen. De gemiddelde emissie per hectare is op dit moment in ZH tussen de 60-65kg/jr. Een streefwaarde van 35kg/ha zou dus bijna een halvering van emissies betekenen, 40kg/ha is een reductie van zo'n 35-40% en 45kg/ha is een reductie van zo'n 25-30%. Een plafond van 45kg/ha vraagt al een behoorlijke reductie, een plafond van 35kg/ha/jr is voor veel boeren een halvering (of voor een kleine groep nog meer) van de huidige emissies.

De doelstelling wordt niet gehaald wanneer de volledige doelstelling door de melkveehouderij moet worden gerealiseerd. Het is ook niet realistisch: er zijn ook emissies uit andere sectoren (niet grondgebonden veehouderij en akkerbouw bijvoorbeeld). Beleid voor deze sectoren is nog in ontwikkeling en dit zal samen met het emissieplafond en ander flankerend beleid moeten leiden tot het behalen van de doelen. De streefwaarden zijn daarom in een bandbreedte gekozen zodat deze bijdragen aan de doelen, maar wel haalbaar worden geacht (met de juiste ondersteuning).

- 11) Blijven kritische depositiewaarden nog steeds het toetsingscriterium voor GS bij vergunningen en beleid? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Ja, GS blijven zich houden aan vigerende wet- en regelgeving en jurisprudentie. De kritische depositiewaarde is daarin een toetsingscriterium.

- 12) Hoe gaat de provincie de voortgang en effecten van SANE monitoren, en is er een mogelijkheid tot bijsturing? Wordt in SANE bijvoorbeeld expliciet gemonitord hoeveel hectare Natura 2000 onder de KDW komt dankzij de maatregelen (als indicator van succes)? Is het mogelijk om voor die monitoring een onafhankelijke ecologische toetsing te laten uitvoeren?

Antwoord:

De monitoring en bijsturing moet nog verder worden uitgewerkt na verdere uitwerking van de maatregelen. Daarnaast zal het gehele pakket aan maatregelen worden voorzien van een onafhankelijke juridische en ecologische toets.

- 13) En heeft de provincie mogelijkheden om het beleid aan te scherpen als blijkt dat doelen niet gehaald worden? Om welke instrumenten gaat het dan?

Antwoord:

Naast de uitwerking van het voorliggende pakket, blijft de provincie de noodzaak voor Rijksmaatregelen onder de aandacht brengen en blijft het verder onderzoeken welke aanvullende maatregelen er in de provincie nog kunnen bijdragen aan de opgaven. Zoals in de SANE-aanpak is beschreven is dit pakket een eerste stap. Wanneer blijkt dat verdere maatregelen nodig zijn dan zullen we die nader onderzoeken, uitwerken en met uw Staten bespreken.

- 14) Wat is het scenario als ingrijpen door de rijksoverheid uitblijft of substantieel minder is dan gehoopt? Heeft de provincie een escalatiepad (bijv. zelf strengere normen of extra maatregelen opleggen, verdere reductie in andere sectoren) om dan toch natuurherstel te bewerkstelligen? Of accepteert de provincie in dat geval dat Zuid-Holland deels “op slot” blijft?

Antwoord:

De provincie accepteert niet dat Zuid-Holland (deels) op slot blijft. Zonder het Rijk komen we hier echter niet uit. Daar zullen we, samen met de andere provincies, aandacht voor blijven vragen. De voorliggende maatregelen moeten echter nog verder uitgewerkt worden, er is dan ook geen ‘escalatiepad’ uitgewerkt.

- 15) Dierenwelzijn is een aandachtspunt in de landbouw, zo staat er in het coalitieakkoord. Welke dierenwelzijnsmaatregelen en -criteria worden er bij de uitwerking van SANE opgenomen, zodat geen technische innovatie of managementmaatregel door de provincie wordt

Antwoord:

Er blijft in lijn met het coalitieakkoord oog voor dierenwelzijn. De SANE-aanpak richt zich primair op stikstofreductie. Bij keuzes rondom de financieel te ondersteunen maatregelen op bedrijfsniveau kijken we echter integraal naar de effecten van aanpassingen op het bedrijf op de verschillende maatschappelijke opgaven, dus ook naar de effecten op dierenwelzijn. Zo gaat de reductie van ammoniakemissies hand in hand met het verbeteren van dierenwelzijn door het verhogen van de weidegang (mits er schuilmogelijkheden zijn voor extremere weersomstandigheden). Daarom stelden we afgelopen tijd, via de GLB subsidieregeling niet-productieve investeringen, ook geld beschikbaar voor het creëren van schuilmogelijkheden.

Beantwoording Technische vragen van BBB over Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE) versie 11/4/25

Algemeen

- 1) Kunt u aangeven hoe SANE zich verhoudt tot de vervolgaanpak ZH-PLG, zoals onlangs in PS besloten, en de herziening van het Omgevingsbeleid (via OER)?

Antwoord:

De samenhang met de herziening omgevingsbeleid is beschreven op pagina 6 en 7 van de SANE-aanpak. De uitwerking van de eerste twee onderwerpen (het emissieplafond ammoniak en overgangszones nabij Natura 2000 gebieden) in deze voorliggende voorgestelde aanpak loopt inhoudelijk vooruit op het proces van de herziening van het Omgevingsbeleid. De maatregelen vallen echter binnen de kaders van de alternatieven die in de omgevingseffectrapportage (OER) worden onderzocht. Daarom kunnen deze maatregelen in mei verder worden uitgewerkt als onderdeel van de herziening van het omgevingsbeleid. De OER wordt in mei afgerond. In juni ligt die ter besluitvorming voor in Gedeputeerde Staten. Als die nog aanleiding geeft voor aanpassingen van de herziening, worden die verwerkt in het Gedeputeerde-Staten-voorstel.

In de vervolgaanpak ZH-PLG is één van de sporen het concretiseren van beleid via de herziening van het Omgevingsbeleid. Uitvoering van voorgestelde maatregelen in SANE past binnen dit spoor.

- 2) Kan een koppeling met bestaande doelstellingen in de begroting en de mate waarin het voorstel bijdraagt aan het doelbereik inzichtelijk gemaakt worden. Zie brief Advies Statengriffie over het Statenvoorstel SANE (7 april 2025).

Antwoord:

Het is ons niet duidelijk wat precies de vraag is, kunt u dit herformuleren?

- 3) Waarom wacht GS niet op de voorstellen van de MCEN? "In het voorjaar moet het proces van het Rijk tot resultaat komen en komt de MCEN met voorstellen".

Antwoord:

GS hebben ervoor gekozen een stap naar voren te zetten. De problematiek met vergunningverlening is groot en er moet snel gehandeld worden. Deze aanpak is er juist op gericht om zelf te doen wat we kunnen doen als provincie en daarmee aan het Rijk de urgentie van het stikstofprobleem nog duidelijker te maken. We maken met onze aanpak ook duidelijk wat wij van het Rijk verwachten. Het was daarom juist zaak om dit voor de besluitvorming van de Ministeriële Commissie te publiceren.

- 4) Er is met meer dan 50 stakeholders vooraf gesproken over SANE. Kunt u ons een lijst verstrekken van deze stakeholders en zijn de verslagen van de stakeholderssessies openbaar?

Antwoord:

Er zijn vier rondes bestuurlijke gesprekken geweest met stakeholders. Deze gesprekken hebben plaatsgevonden in de week van 17-21 maart. Op 11 april is er nog een aparte sessie voor de Zuid-Hollandse gemeenten. Wij hebben met de partners afgesproken dat deze gesprekken een vertrouwelijk karakter hebben en dat we de inhoud van de gesprekken niet naar buiten zouden brengen. Dit hebben we bewust gedaan om een

sfeer te creëren waarin alles in vertrouwelijkheid met elkaar kon worden besproken. Er is dan ook na afloop geen informatie meegegeven over de gesprekken aan de stakeholders. Tevens is afgesproken met betrokken partijen dat er geen verslagen van deze gesprekken zouden worden gemaakt. Vanuit vertrouwelijkheid zijn we zeer terughoudend geweest met het delen van informatie.

- 5) Als Statenleden hebben we eerder de notitie “10-stappenplan borging emissiereductie en natuurherstel” ontvangen van Paul Rijken (maart 2025, bijlage). Kunt u aangeven of u het eens of oneens bent met de 10 genoemde stappen en waarom deze aanpak niet is toegepast bij SANE?

Antwoord:

De notitie van Paul Rijken is bekend, er kan hier echter niet aangeven worden of we het eens of oneens zijn met de 10 stappen omdat dit geen technische vraag is. Desgewenst kunnen we op een later moment een reactie op dit stuk delen.

- 6) Hoe werken de conclusies uit het RIVM-rapport “Ammoniak uit zee” door in de SANE-aanpak? Zie ook de brief van GS over deze problematiek (1 april 2025) en onze Technische vragen daarover.

Antwoord:

Het rapport ‘Ammoniak uit zee’ geeft geen aanleiding om onze aanpak te veranderen. In de kustgebieden is de invloed van ammoniak veel minder aanwezig dan in de gebieden meer landinwaarts gelegen. Onze aanpak – onderzoek naar generieke reductie door mogelijkheden rondom emissieplafond melkveehouderij- en onderzoeken of en zo ja rondom welke gebieden een overgangszone nuttig zou kunnen zijn – sluit hierbij aan.

- 7) Wat is het feitelijke en juridische verband tussen de energieproblematiek in de Rotterdamse Haven en natuurherstel/verslechtering bijv. rondom de Nieuwkoopse plassen? En is deze uitleg acceptabel voor MOB e.a. komende jaren?

Antwoord:

Het is ons niet duidelijk wat precies de vraag is, kunt u dit herformuleren?

- 8) Waarom is het verbeteren van NatuurDoelAnalyses (NDA's) voor een juiste beoordeling van natuurherstel of verslechtering niet opgenomen als 5^e spoor bij SANE. En welke extra eisen worden er gesteld aan natuurbeheer en monitoring door TBO's?

Antwoord:

Het maatregelpakket focust op bronmaatregelen (stikstofemissiereductie). Daarnaast is inderdaad natuurherstel noodzakelijk. Bron- en (natuur)herstelmaatregelen zijn echter niet onderling uitwisselbaar: beide zijn noodzakelijk om de instandhoudingsdoelen te behalen. Hoe wordt omgegaan met het verbeteren van de natuurdoelanalyses is toegelicht in het behandelvoorstel voor motie 1596 Verbeter de natuurdoelanalyses. Dit behandelvoorstel zal binnenkort naar Provinciale Staten worden verstuurd. Eisen ten aanzien van natuurbeheer en monitoring zijn vastgelegd in de subsidievoorwaarden. Ten aanzien van monitoring zullen nog afspraken gemaakt worden over aanvullende monitoring (aanvullend ten opzichte van wat al eerder is afgesproken). Dit wordt opgepakt bij het opstellen van monitoringsplannen voor de Natura 2000-gebieden.

- 1) Ammoniakemissieplafonds, kunt u aangeven of MCEN ook met ammoniakemissieplafonds gaat komen en met welke niveaus in welke gebieden?

Antwoord:

We zijn niet op de hoogte van de voorgenomen besluiten binnen de MCEN. In december echter kondigde LVVN-minister Wiersma aan in een Kamerbrief, dat zij overweegt om in te zetten op ammoniakreductieplafonds, waarbij de agrariër aan het roer staat als het aankomt hoe dat plafond wordt gehaald. Ook in een brief in januari jl. spreekt de minister over bedrijfsspecifieke emissienormen voor stikstof en broeikasgassen ([link](#) naar de brief). Op hoofdlijnen sluit de SANE-maatregel over emissieplafonds aan op de aangekondigde koers van de minister.

- 2) Kunt u een overzicht geven van het huidige ammoniakemissieplafond in de 3 ZH-PLG gebieden en bij hoeveel veehouders dit gemeten is en vooral hoe?

Antwoord:

Er zijn op dit moment geen ammoniakplafonds voor de 3 deelgebieden. De ammoniakemissie kan niet volledig worden gemeten en wordt op dit moment aan de hand van de kringloopwijzer bepaald. De provincie Zuid-Holland werkt aan een stoffenbalans om zo een goede, geborgde schatting te kunnen doen van de emissies van melkveehouders van de stal- en veldemissies. Op dit moment worden er in Zuid-Holland enkele stallen bemeten. Deze worden uitgebreid en aangevuld met veldmetingen in het Fieldlab Groene Hart.

- 3) Kunt u aangeven welke financiële vergoeding betrokken veehouders zullen ontvangen bij het toepassen van ammoniakreducerende maatregelen?

Antwoord:

Dit is onderdeel van verdere uitwerking. Hierbij valt te denken aan subsidie voor technische maatregelen die kunnen worden genomen of compensatie voor het verminderen van de omzet als gevolg van extensiveringsmaatregelen. In de OER wordt onderzocht wat de economische impact is van verschillende beleidskeuzes is op het agrarische verdienvermogen van bedrijven. In de verdere uitwerking van de maatregel emissieplafond zal dit ook worden meegenomen.

- 4) Kunt u aangeven welke innovaties toegestaan zijn om ammoniak te reduceren en welke methodes inmiddels wettelijk geborgd zijn?

Antwoord:

Op dit moment zijn van alle innovaties alleen voer- en managementmaatregelen wettelijk geborgd als methode om ammoniak te reduceren. Ook extensivering is wettelijk geborgd. Voor technische innovaties, zoals aanpassingen aan stalsystemen, is vergunningverlening op dit moment zeer complex. Sinds de Rendac-uitspraak zijn er beperkingen gesteld aan intern salderen. Daarnaast functioneert het huidige beoordelingskader voor nieuwe stalsystemen niet goed. Dit kader is gebaseerd op de OW-codes uit de Omgevingswet (voorheen de RAV-systematiek), waarin veel innovaties nog niet zijn opgenomen.

Het Rijk werkt daarom aan een nieuw stelsel voor stalbeoordeling ([Zie deze Kamerbrief](#)). In Zuid-Holland wordt daarnaast gewerkt aan een stoffenbalans, waarmee de emissies van bedrijven nauwkeuriger en flexibeler kunnen worden ingeschat. Dit systeem is minder rigide dan de OW-codes en kan mogelijk beter omgaan met innovaties. Daarnaast vragen we in onze communicatie met het Rijk voortdurend om voort te maken met de juridische borging van bestaande innovaties.

- 5) Wanneer gaan streefwaardes over in normen en hoe zal er dan op gehandhaafd worden? Verliezen veehouders die de norm niet halen hun milieuvergunning en daarmee hun bestaanszekerheid?

Antwoord:

Dit moet nog worden uitgewerkt en worden uitgezocht. De uitkomsten van de OER vormen een advies voor de uiteindelijke (politieke) besluitvorming over de verdere uitwerking van een mogelijke emissiestreefwaarde en/of -plafond en fasering in het Omgevingsbeleid.

- 6) Wat zijn de consequenties van genoemde ammoniakemissieplafonds op het verdienmodel van betrokken boeren? Graag in een overzicht met kosten en opbrengsten per situatie.

Antwoord:

Ook hier kunnen we op dit moment nog geen antwoord geven. Zodra het OER is afgerond, kunnen we hier meer over de zeggen.

Overgangszones

- 1) Er is veel onrust onder de boeren over overgangszones. Kunt u aangeven voor welke Natura2000 gebieden dit is bedoeld en 250 of 500 meter?

Antwoord:

Er zijn meerdere vormen van overgangszones. Overgangszones voor de drukfactoren exoten, recreatie en waterkwantiteit en overgangszones ten behoeve van stikstofreductie. De omvang en invulling van overgangszones is nog afhankelijk van de verdere uitwerking. In het OER onderzoeken we de aanpak van de drukfactoren exoten, recreatie en waterkwantiteit op alle Natura2000-gebieden. In het OER onderzoeken we twee alternatieven voor zonering rondom Natura2000-gebieden; een zone van 1 kilometer en een zone zo groot als nodig voor de specifieke drukfactoren per Natura 2000-gebied. Hierbij moet worden opgemerkt dat het in deze OER-uitwerking de drukfactor stikstof niet is meegenomen. Stikstof is niet meegenomen omdat de stikstofdepositie in veel van onze Natura 2000-gebieden voor het grootste deel uit 'de deken' komt.

In het SANE-traject nemen we expliciet de uitwerking van overgangszones voor de drukfactor stikstof mee in de overgangszones. Wij menen dat overgangszones voor stikstof niet noodzakelijk en nuttig zijn voor alle Natura 2000-gebieden. Voor welke gebieden dit wel efficiënt kan zijn en wat de omvang is van de (overgangs)zone waarbinnen stikstofmaatregelen nodig zijn, is onderdeel van de verdere uitwerking.

- 2) Kunt u ook aangeven of dit overgangszones zijn rondom Natura 2000-gebieden of dat dit bufferstroken zijn rondom stikstofgevoelige habitats, juist in de Natura 2000-gebieden?

Antwoord:

Dit is onderdeel van nadere uitwerking.

- 3) Hoe ziet het maatwerk per overgangszone of bufferstrook er precies uit en wat wordt er verwacht van de betrokken boeren of natuurorganisaties?

Antwoord:

Het gaat hier om overgangszones t.b.v. natuurherstel in Natura 2000-gebieden. De exacte invulling is afhankelijk van de drukfactoren op een Natura 2000-gebied. Per Natura 2000-gebied wordt gekeken welke drukfactoren spelen, welke maatregelen hiervoor moeten worden genomen, welke activiteiten hiervoor moeten worden aangepast en hoe hier in samenwerking met de betrokken eigenaren/partijen uitvoering aan kan worden gegeven. Neem bijvoorbeeld de drukfactor waterkwantiteit. Om te bepalen welke maatregel nodig is om de drukfactor waterkwantiteit te beperken, zijn onder meer de hoogteligging en het bodemtype van het Natura 2000-gebied en de overgangszone relevant. Vervolgens wordt bepaald welke partners in de overgangszones een bijdrage kunnen leveren aan het oplossen van het knelpunt, via bijvoorbeeld een aanpassing van het gebruik of het peilbeheer. Tot slot wordt bepaald welk beleid moet worden geformuleerd om dit allemaal mogelijk te maken. Kortom: het is echt maatwerk per gebied.

- 4) Als gebieden al een eigen peilgebied hebben, hun eigen waterhuishouding en ammoniakaanpak, zoals bij de Nieuwkoopse plassen, is dan nog een overgangszone of bufferstrook nodig?

Antwoord:

Dit is afhankelijk van de in antwoord op vraag 1 benoemde drukfactoren die per Natura 2000-gebied spelen. De overgangszones zijn gericht op hun rol in de beheersing van meerdere drukfactoren. Als voor een gebied de waterkwantiteit geen drukfactor is, kunnen er voor ditzelfde gebied nog wel andere drukfactoren gelden waarvoor een overgangszone effectief kan zijn. Het gaat dus om een integrale aanpak van drukfactoren, waarbij wordt gekeken naar meekoppelkansen met andere doelen voor bijvoorbeeld bodemdaling tegen te gaan.

- 5) Wat is het feitelijke en juridische verband tussen ammoniakemissie vanuit de stal, ammoniakdepositie op de natuur en natuurherstel of verslechtering? En welke afstanden zijn hiermee gemoeid?

Antwoord:

Het verband tussen emissie en depositie is ingewikkeld omdat deze afhankelijk is van veel omstandigheden in de atmosfeer (temperatuur, luchtvochtigheid e.d.). Over een lange periode gemiddeld komt het erop neer dat ammoniak voor een deel in de nabijheid van de bron neerslaat en dat naarmate de afstand toeneemt het effect van de bron langzaam minder wordt. Een harde 'knip' is niet te maken, maar het effect neemt exponentieel af wanneer de afstand toeneemt. Depositie van stikstof leidt tot verzuring en vermesting, die hebben uitwerking op de natuur. Indien het habitattype stikstofgevoelig is en een overmaat heeft aan stikstof, is verslechtering van het habitattype meestal niet uit te sluiten.

- 6) Hoe passen deze overgangszones in de huidige ZH-PLG processen en hoe wordt de samenspraak met betrokken boeren en natuurorganisaties gegarandeerd?

Antwoord:

Zoals wij bij het antwoord op vraag 1 beschreven worden in het OER meerdere alternatieven getoetst voor de 'aanpak drukfactoren', waarbij ook onderzoek wordt gedaan naar zonering. De aanpak drukfactoren is één van de vijf onderwerpen in het OER die onder het thema 'ZH-PLG-onderwerpen' worden getoetst. Deze vijf onderwerpen zijn gekozen met het oog op verduidelijking van kaders voor specifiek de ZH-PLG gebiedsprocessen en lopen mee in de herziening omgevingsbeleid 2025.

De herziening omgevingsbeleid kent een participatietraject waarbij ook betrokken boeren en natuurorganisaties een inspraakreactie kunnen geven. Daarnaast wordt de aanpak drukfactoren op dit moment meegenomen in de uitwerking van de ZH-PLG gebiedsplannen die per deelgebied worden gemaakt door de gebiedspartners in samenwerking met de provincie.

Strategisch grondbeleid en regeling natuurlijke stoppers

- 1) Kunt u aangeven hoe deze 2 onderwerpen met elkaar samenhangen en hoe kunnen de PAS-melders hiermee echt opgelost worden?

Antwoord:

In het kader van het strategisch grondbeleid en de regeling natuurlijke stoppers kunnen bedrijven op vrijwillige basis worden aangekocht, bijvoorbeeld omdat er geen bedrijfsopvolger is. De beëindigingsregeling moet nog worden uitgewerkt, maar richt zich op het uit de markt nemen van productierechten en de sloop van stallen. Strategisch grondbeleid richt zich op de aankoop van gronden (eventueel met opstallen en daarmee samenhangende productierechten). Beide zijn op vrijwillige basis. Soms kunnen ze samen worden ingezet, soms apart. In beide gevallen kan stikstofruimte worden aangekocht waarmee vergunningsverlening in brede zin een stap dichterbij is. Die stikstofruimte wordt in een

depositiebank geregistreerd. Dit zal niet de oplossing zijn voor alle PAS-melders maar de ruimte kan, mits er voldoende beschikbaar is op de juiste locaties en aan het additionaliteitsvereiste wordt voldaan, mogelijk gebruikt worden om PAS-melders te helpen.

- 2) Wat zijn natuurlijke stoppers en waar blijft de NH₃-stikstof van deze stoppers, komt deze in een regionale stikstofbank?

Antwoord:

Natuurlijke stoppers in deze maatregel zijn agrariërs die uit eigen beweging hun bedrijfsvoering op een specifieke locatie wensen te beëindigen, bijvoorbeeld omdat er geen bedrijfsopvolger binnen de familie is. Als wij een natuurlijke stopper via strategisch grondbeleid aankopen dan registreren we de stikstofruimte in de Depositiebank Algemeen Zuid-Holland 2024.

- 3) Zijn er ook natuurlijke stoppers bij de industrie en waar blijft de NO_x-stikstof van deze stikstof, komt deze in dezelfde regionale stikstofbank?

Antwoord:

Er zijn ook stoppers in de industrie, de maatregel voorziet echter alleen in het aankopen van agrarische bedrijven omdat dit, rekening houdend met de kosten voor opkoop en hoeveelheid emissie, het meest efficiënt is. Eventuele opkoop van industrie is onderwerp van nader onderzoek.

- 4) Hoe wordt de scheiding tussen NH₃ en NO_x in de markt gegarandeerd? En hoeveel boeren NH₃ is er afgelopen 5 jaar al naar industrie NO_x gelopen in Zuid-Holland?

Antwoord:

Salderen tussen ammoniak (NH₃) en stikstofoxiden (NO_x) is in de afgelopen jaren toegestaan geweest, en dit is nog steeds mogelijk binnen de landelijke beleidskaders. Er is geen systeem dat een scheiding tussen NH₃ en NO_x garandeert. In de praktijk wordt de weging van de stoffen (op basis van hun stikstofinhoud en effect op depositie) meegenomen in de vergunningverlening.

Sinds de zogenaamde Rendac-uitspraak is het juridisch en inhoudelijk complexer geworden om te salderen. Hierdoor vindt dit soort saldering momenteel in de praktijk nauwelijks plaats.

Er zijn, op korte termijn, geen specifieke cijfers beschikbaar voor Zuid-Holland over het aantal gevallen waarin agrarische NH₃-emissierechten zijn overgedragen aan industriële NO_x-ontvangers in de afgelopen vijf jaar. Wel is er vorig jaar een landelijke evaluatie gepubliceerd over extern salderen, ook tussen sectoren (<https://open.overheid.nl/documenten/bdc324c1-98a0-43b9-bc28-aab0d9179669/file>). Hieruit blijkt dat in 72% van de gevallen waarin er een agrarische saldogever was, de saldo-ontvanger eveneens agrarisch was. Dat betekent dat sector-overstijgend salderen, zoals van agrarisch naar industrie, relatief beperkt voorkomt.

- 5) Hoe kan er gegarandeerd worden dat boerengrond boerengrond blijft en niet verplicht opgekocht wordt voor extra natuur?

Antwoord:

Bij strategische verwerving is geen sprake van een dwingend instrument. Of de gebruiksmogelijkheden van grond en dus ook of het agrarische gebruik (bestemming) wordt gecontinueerd, worden binnen het ruimtelijk spoor bepaald.

- 6) Hoe kan de stoppersregeling omgezet worden in een regeling voor blijvers, die willen investeren in geborgde, ammoniakreducerende technieken?

Antwoord:

Zowel een regeling voor natuurlijke stoppers als het ondersteunen van de investering in geborgde technieken zijn beiden nodig. Voor dit laatste is recent de subsidieregeling duurzame landbouw van de provincie Zuid-Holland vastgesteld. In de verdere uitwerking nemen we het juridisch instrumentarium en de benodigde middelen die daarmee gemoeid gaan mee.

N.B. Het recente Stikstof-rapport van 5.1.2.e zal nog toegevoegd worden met een paar extra vragen van BBB. Ik wacht nog op zijn schriftelijke reactie, gericht op Zuid-Holland.

Alvast dank.

Ad Merks

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 16 Apr 2025 11:00:58 +0200
To: "Lennart Kapoen" <la.kapoen@pzh.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>; "Floor de Vries" <fc.de.vries@pzh.nl>
Subject: Beantwoording technische vragen SANE PvdD
Attachments: Beantwoording Technische vragen SANE PvdD (14 april 2025) V2.docx

Dag Lennart,

En hierbij de laatste set aan antwoorden, voor de PvdD.

Groet,

5.1.2.e

M: 5.1.2.e

Beantwoording Technische vragen VVD over SANE van 9 april 2025

1. De Rotterdamse Haven brengt voor heel Nederland een werkgelegenheid van meer dan 500.000 arbeidsplaatsen en een toegevoegde waarde van ruim 60 miljard euro met zich mee. Als we dit op dezelfde manier uitrekenen voor de land- en tuinbouwsector, wat zijn daar dan de arbeidsplaatsen en toegevoegde waarde?

Antwoord:

De land- en tuinbouwsector in Zuid-Holland leverde in 2022 voor 6,4 miljard euro aan toegevoegde waarde. Hiervan kwam ongeveer de helft (3,2 miljard euro) voor rekening van de primaire productie. De andere helft van de toegevoegde waarde werd geleverd door toelevering, verwerking en distributie. Van de genoemde 3,2 miljard euro kwam ongeveer 85% (2,7 miljard euro) voor rekening van de glastuinbouw. Het resterende deel werd geleverd door de akkerbouw, veehouderij, opengrond tuinbouw en visserij.

De land- en tuinbouwsector bood in 2022 ruimte aan bijna 60.000 arbeidsplaatsen. De primaire productie bood ruimte aan 32.000 arbeidsplaatsen. De overige arbeidsplaatsen waren te vinden in toelevering, verwerking en distributie. Van deze 32.000 arbeidsplaatsen nam de glastuinbouw ongeveer 80% (26.290 arbeidsplaatsen) voor haar rekening. De overige arbeidsplaatsen bevonden zich in de akkerbouw, veehouderij, opengrond tuinbouw en visserij.

Voor verdere details en informatie verwijzen we u graag naar de volgende rapportage: [De sociaal-economische situatie van het agrocomplex in de provincie Zuid-Holland in 2023](#).

2. Emissieplafond: weet een boer 1) wat zijn huidige uitstoot per hectare is? En 2) welke maatregelen hij kan nemen en) welke effect in termen van emissiereductie in kg/ha die maatregel heeft? Kortom, heeft de boer een menu met kosten en baten waaruit hij kan kiezen? (3) Is een bedrijf levensvatbaar als je zomaar 30% ammoniakemissie reduceert?

Antwoord:

(1) Niet elke boer weet wat zijn huidige uitstoot per hectare is. Uit de kringloopwijzer (KLW) kan een boer zijn emissie op bedrijfsniveau halen en ook het aantal hectare grasland (en eventueel ander land in gebruik). Daarmee is (relatief eenvoudig) de emissie per hectare te berekenen.

(2) Er is veel informatie over de mogelijke maatregelen op bedrijfsniveau en de (inschatting) van effecten van deze maatregelen. Hoe deze maatregelen precies uitpakken is bedrijfsafhankelijk. Erfcoaches (onderdeel van de subsidieregeling duurzame landbouw van de provincie Zuid-Holland) kunnen hierbij helpen. Voor invoering van een emissieplafond zal hier nog verdere aandacht voor zijn.

(3) Een bedrijf dat (gemiddeld) 30% van de ammoniakuitstoot beperkt is levensvatbaar. Echter zullen er in veel gevallen voor de ondernemer wel kosten bijkomen. Waar mogelijk en toegestaan (i.v.m. staatssteun) zal daarvoor subsidie beschikbaar moeten komen. Dit geldt vooral bij (normerende) invoering op de korte termijn.

3. Overgangszones N2000 gebieden: Er is destijds van activiteiten in N2000 gebieden afgesproken dat bestaand gebruik kon doorgaan. Worden (eigendoms)rechten ingeperkt in de overgangszones? Hoe verhoudt dat zich tot de afspraken rondom bestaand gebruik? Hoe groot worden de zones?

Antwoord:

In hoeverre huidige activiteiten in overgangszones moeten worden aangepast zal per N2000-gebied verschillen en is onderdeel van de verdere uitwerking, dit geldt ook voor de inperking van (eigendoms)rechten. Dit is namelijk afhankelijk van de drukfactoren die spelen in het desbetreffende N2000-gebied en welke maatregelen (bijvoorbeeld extensiveren) passend zijn bij het aanpakken van deze drukfactoren.

Voor de grootte van de zones onderzoeken we in het OER (Omgevingseffectrapportage) van de Herziening 2025 van het Omgevingsbeleid twee alternatieven; een zone van een kilometer en een zone zo groot als nodig voor de spelende drukfactoren om een beeld te krijgen van de effecten van een zone. Op basis van de uitkomsten van het OER wordt per N2000-gebied uitgewerkt wat het meest effectief is. Hierbij moet worden opgemerkt dat het in deze OER-uitwerking niet de drukfactor stikstof betreft.

4. Strategisch grondbeleid: Wat is de return on investment van een provinciale beëindigingsregeling? Welke andere mogelijkheden zijn er die een hogere ROI hebben (dus aandeel gerealiseerd doel tov de investering)? Wat zijn de effecten op de grondmarkt als de provincie grootschalig grond gaat opkopen? Hoeveel geld is nu al beschikbaar voor strategische grondaankopen (evt inclusief opstallen)?

Antwoord:

De provinciale beëindigingsregeling komt aan de orde bij het onderdeel "natuurlijke stoppers". De return on investment van een beëindigingsregeling hangt af van de uitwerking van de inhoud van de regeling. Nu de provinciale regeling er nog niet is kan ook het succes er nog niet van worden beoordeeld. In het verlengde daarvan kan niet gezegd worden of andere maatregelen meer succes zullen hebben. Een voordeel van de beëindigingsregeling op voorhand is dat er meer zekerheid is over het verkrijgen van stikstofruimte dan bij aankoop van alleen de gronden.

Het is niet gezegd dat als er middelen beschikbaar komen voor strategische grondaankopen dat dan ook "grootschalig" grond wordt verworven. De Zuid-Hollandse grondmarkt kenmerkt zich al jarenlang door een zeer lage grondmobiliteit

en dit zal niet zomaar wijzigen. Voorts handelt de provincie altijd marktconform waardoor de marktprijs niet wordt beïnvloed.

Op dit moment mag GS tot een bedrag van € 5.1.2.b (tot 2026, daarna daalt het bedrag naar € 5.1.2.b) besluiten om strategische grondaankopen te doen ten laste van de algemene middelen.

5. Een scheiding van Nox en NH3 wordt gemotiveerd vanwege de trend van de afgelopen 10 jaar. Welke daling (procentueel en absoluut) laat de emissie (dus niet depositie) van NH3 en Nox zien sinds referentiejaar 1990?

Antwoord:

Zie onderstaande cijfers van de emissieregistratie. Het betreffen absolute kilogrammen NOx en NH3, waarbij op te merken valt dat NH3 per kg veel meer stikstof bevat waardoor de absolute cijfers niet 1 op 1 te vergelijken zijn. De cijfers voor Zuid-Holland van 1990 zijn voor NH3 niet beschikbaar, daarom is voor een vergelijking voor heel Nederland weergegeven.

NOx NL: 1990: 347kton, 2022: 121kton. Reductie van ong. 65%

NH3 NL: 1990: 723kton, 2022: 298kton. Reductie van ong. 59%

6. Er wordt ingezet op extensivering en ondersteuning gevraagd bij het rijk voor grondbeleid en instrumenten. Hoe wordt het verdienvermogen bij extensivering vergelijkbaar gehouden? Want kosten hoger en opbrengsten lager, leidt tot een verslechterd bedrijfsresultaat.

Antwoord:

Het verdienvermogen voor ondernemers is van veel zaken afhankelijk. Om te beginnen bij de (wereldwijde) marktprijs voor melk en kaas.

Bij verlaging van de melkproductie daalt de omzet in veel gevallen. Bij het terugbrengen van de input (lees: kosten voor o.a. loonwerk, brandstof, mestafzet, krachtvoer, ruwvoer, kunstmest en dierenarts) dalen de kosten echter ook navenant. Soms kunnen ook de kosten voor kostbare stalaanpassingen worden vermeden.

Een extensievere bedrijfsvoering zorgt er bovendien vaak voor dat het beheer van/voor weidevogels, kruidenrijk grasland(-randen) en natuurvriendelijke oevers financieel beter in te passen is, in het bedrijf. Voor deze groenblauwe diensten is reeds subsidie beschikbaar via ANLb en GLB. Naar verwachting zullen de vergoedingen voor deze diensten komende tijd hoger worden. Voor veehouders is afgelopen tijd ook ervaring opgedaan met een vergoeding voor extensivering. Dit gebeurde in het kader van de RVO-regeling Samenwerking in veenweidegebieden en Natura 2000-overgangsgebieden.

Al deze factoren hebben invloed op het bedrijfsresultaat. Of, en in hoeverre het verdienvermogen wordt geschaad hangt af van de uitgangssituatie van een ondernemer (o.a. grondgebondenheid, vreemd vermogen) en de mate waarin overheid en financiers (banken) in staat zijn de ontwikkeling van het bedrijf te faciliteren.

7. Hoe kunnen boeren hun huidige ammoniakemissie berekenen om die te vergelijken met de 45/40/35 kg/ha?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 2, kopje 1.

8. Ik mis maatregelen t.a.v. de instandhouding. Zijn alle maatregelen voor verschraving (begrazing, maaien en afvoeren, verbieden vogelkolonies in waterkwaliteit etc) allemaal al maximaal genomen?

Antwoord:

Het maatregelpakket focust op bronmaatregelen (stikstofemissiereductie). Daarnaast zijn herstelmaatregelen, zoals in deze vraag bedoeld, inderdaad vereist om te komen tot natuurherstel. Bron- en herstelmaatregelen zijn echter niet onderling uitwisselbaar: Beide zijn noodzakelijk om de instandhoudingsdoelen te behalen.

In Natura 2000-gebieden worden reeds veel herstelmaatregelen genomen om de natuur te versterken en te herstellen. De effectiviteit van deze maatregelen is op de lange termijn echter beperkt als de onderliggende oorzaken van achteruitgang (waaronder stikstofdepositie) niet worden geadresseerd. Bovendien kunnen sommige maatregelen niet oneindig herhaald worden en kunnen ingrepen voor het ene natuurdoel ten koste gaan van het andere.

Binnen de huidige kaders wordt maximaal ingezet op natuurherstel. Zolang deposities niet gedaald zijn tot het gewenste niveau, blijft het inzetten op herstelmaatregelen ook in de toekomst noodzakelijk.

9. Hoe draagt het instellen van een emissieplafond voor ammoniak bij aan de waterkwaliteitsdoelen (KRW) en de klimaatdoelen (methaan)?

Antwoord:

Bij het toepassen van doelsturing (waarbij doel = x emissie per hectare) kan elke agrariër maatregelen nemen die passen bij het bedrijf en de omstandigheden. Wanneer invulling wordt gegeven aan het doel voor ammoniak oor middel van extensivering zal dit meer bijdragen aan het doelbereik van handere opgaven dan wanneer er voor een technologische oplossing wordt gekozen waarbij alleen de stikstofemissie verminderd. Specifiek beleid is nodig om te zorgen dat de KRW en methaan doelen ook daadwerkelijk bereikt worden en dat maatregelen in dit kader op logische plekken worden ingezet (plekken waar uitspoeling naar de bodem een

probleem geeft vereisen andere maatregelen dan wanneer dit niet of nauwelijks het geval is).

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 16 Apr 2025 09:45:05 +0200
To: "Lennart Kapoen" <la.kapoen@pzh.nl>
Cc: "Floor de Vries" <fc.de.vries@pzh.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pzh.nl>
Subject: Beantwoording Technische vragen VVD over SANE
Attachments: Beantwoording Technische vragen VVD over SANE (9 april 2025) V2.docx

Beste Lennart,

Hierbij de beantwoording van de technische vragen van de VVD over SANE.

Groet,

5.1.2.e

M: 5.1.2.e

Odido 17:06

Stikstofteam PZH

21:16

Gelderland bevriest
vergunningsaanvraag stik...

De komende anderhalf jaar vers...
nos.nl

<https://nos.nl/artikel/2563763-gelderland-bevriest-vergunningsaanvraag-stikstofactiviteiten-in-vier-gebieden>

22:57

16 april 2025

Definitieve planning besluitvorming SANE:
28 mei commissie, 11 juni PS

★ 14:14

17 april 2025

Rechter: provincie,
veehouders en milieuver...

's-Hertogenbosch, 16 april 2025
rechtspraak.nl

De rijdende rechter! <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Rechtbanken/Rechtbank-Oost-Brabant/Nieuws/Paginas/Rechter-provincie-veehouders-en-milieuverenigingen-met-elkaar-om-tafel-over-stikstofkwestie.aspx>

11:13